

ZAPUŠČINA
ŠTEFKE COBELJ

ZAPUŠČINA ŠTEFKE COBELJ

Knjižnica
Ivana Potrča
Ptuj
2012

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

930.253(497.4):929Cobelj Š.
929Cobelj Š.

ZAPUŠČINA Štefke Cobelj / [avtorji besedil Mira Petrovič ...
[et al.] ; zbrala in uredila Mira Petrovič ;
fotografije Pokrajinski arhiv Maribor ... et al.] -
Ptuj : Knjižnica Ivana Potrča, 2012

ISBN 978-961-91871-3-5
1. Petrovič, Mira 2. Cobelj, Štefka
261589248

ZAPUŠČINA ŠTEFKE COBELJ

Založila
Knjižnica Ivana Potrča Ptuj,
zanjo
mag. Matjaž Neudauer

Avtorji besedil
Mira Petrovič, Melita Zmazek, dr. Irina Subotič,
Jure Maček, Andreja Borin, Jožica Černezel,
dr. Jože Neudauer, dr. Danica Purg, Karel Pečko,
Jani Gönc, Rozina Šebetič, Jože Tominšek

Zbrala in uredila
Mira Petrovič

Jezikovni pregled besedil
Darja Plajnšek

Fotografije:
Martin Ozmec
Pokrajinski arhiv Maribor,
Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož,
Pokrajinski muzej Celje, Umetnostna galerija Maribor,
Knjižnica Ivana Potrča Ptuj,
osebni arhiv Jožice Černezel, Veronike Rakuš in
Rozine Šebetič

Prevod v angleščino
Bok & Mal

Oblikovanje
s.kolibri

Tisk
Bograf

Naklada
500 izvodov

Ptuj, 2012

Knjiga je izšla v sklopu projekta
Maribor – Evropska prestolnica kulture 2012.

VSEBINA

- 6 **UVODNE BESEDE**, mag. Matjaž Neudauer
- 8 **BESEDA UREDNICE**, Mira Petrovič
- Mira Petrovič
12 **DR. ŠTEFKA COBELJ (1923–1989)**
- Irina Subotić
38 **SKRIVNOSTNO ŽIVLJENJE DR. ŠTEFKE COBELJ V BEOGRADU**
- 46 **ZAPUŠČINA DR. ŠTEFKE COBELJ**
Jure Maček
47 **OSEBNI FOND COBELJ ŠTEFKA V POKRAJINSKEM ARHIVU MARIBOR**
Mira Petrovič
62 **ZAPUŠČINA ŠTEFKE COBELJ V POKRAJINSKEM MUZEJU CELJE –
DARILO ŠTEFKE COBELJ CELJU**
Andreja Borin
66 **ZAPUŠČINA ŠTEFKE COBELJ V UMETNOSTNI GALERIJU MARIBOR**
Melita Zmazek
74 **ZAPUŠČINA DR. ŠTEFKE COBELJ V PTUJSKI KNJIŽNICI**
- 82 **THE INHERITANCE OF ŠTEFKA COBELJ (SUMMARY)**
- Melita Zmazek
90 **BIBLIOGRAFIJA DEL ŠTEFKE COBELJ**
- 118 **SPOMINI**

UVODNE BESEDE

Knjiga, ki je pred vami, pomeni vrhunec in zaključek dvoletnega projekta, ki smo ga poimenovali Zapuščina dr. Štefke Cobelj in je bil realiziran v okviru projekta Maribor 2012 – evropska prestolnica kulture, Ptuj partner.

Osnovna zamisel za projekt se je porodila iz popolnoma praktičnih razlogov. V ptujski knjižnici namreč že dve desetletji hranimo knjižno zapuščino dr. Štefke Cobelj, volilo, s katerim nam je rojakinja izkazala svoje zaupanje in priznanje za uspešno delo.

Vsebinsko smo sledili tudi cilju, da dr. Štefke Cobelj ne spoznamo zgolj kot strokovnjakinje na svojem področju, ampak da s strokovnimi prispevki in spominskimi zapisi predstavimo njeno življenje, delo in osebnost.

Ne nazadnje smo ji v imenu zavodov, ki smo bili deležni njene zapuščine, želeli reči tudi hvala. Prav hvala je beseda, ki je je dr. Cobljeva bila deležna povsod, kjer je delala, razen v lokalnem okolju, kjer je začela in sklenila svojo strokovno ter življenjsko pot.

Zbirka je danes poleg knjižnic Ivana Potrča in Iva Arharja ena izmed treh večjih osebnih knjižnih zbirk v naši ustanovi. Da bi omogočili njihovo najširšo dostopnost, smo se leta 2006 sistematično lotili urejanja omenjenih zbirk ter že leto kasneje javnosti predstavili spominsko sobo in osebno knjižnico Ivana Potrča, po katerem nosi ime naša ustanova. Letos predstavljamo vzorno obdelano in urejeno knjižno zbirko dr. Štefke Cobelj, ki jo odlikuje bogat izbor slovenske in tuje literature predvsem s področja umetnostne zgodovine in etnologije.

Izjemna zbirka bo na voljo vsem in vsakomur, hkrati pa bodo ob listanju po njeni zapuščini bralci in bralke morda za trenutek pomislili tudi nanjo, na žensko, ki nikogar, ki jo je poznal, ni pustila hladnega. Prepričan sem, da dr. Štefka Cobelj ni naključno zapustila svoje zbirke prav naši knjižnici in da je to storila z namenom, da bodo njene knjige širile obzorja vsem, ki jih enako zanimata njeni poklicni ljubezni – umetnostna zgodovina in etnologija.

mag. Matjaž Neudauer

BESEDA UREDNICE

V času, ko je nastajala ta knjiga, sem se o Štefki Cobelj pogovarjala s številnimi ljudmi. Nekateri so jo dobro poznali, drugi slabše, enim je bila vseč, drugim ne, pa vendar so bili vsi enotnega mnenja: Štefka Cobelj je bila nekaj posebnega. Bila je ambiciozna, drzna, delavna, odločna in brezkompromisna ženska, ki ni nikoli odnehala. Predvsem pa je ostajala zvesta svojemu poslanstvu in začrtani življenjski poti, ne oziraje se na ovire, ki so se ji postavile na pot, in ne oziraje se na osebna razočaranja. Ptujski novinar Franc Milošič je – v eni od redkih objav o Štefki Cobelj v zadnjih 20-ih letih – pravilno zapisal, da v našem okolju ne poznamo veliko žensk, ki bi dosegale takšne vzpone in doživljale takšne padce, kot jih je ona.

V času nastajanja te knjige pa se je pokazala še ena stvar: vprašanja okrog dela in zasluga Štefke Cobelj, ki so v preteklosti razburjala in razdelila lokalno skupnost, ostajajo odprta in živa še po 30-ih in več letih in kar nočejo pojenjati. V takih razmerah je res težko pisati o njej, pri tem pa ostati kar se da nepristranski. V kolikšni meri nam je to uspelo, bo pokazal čas. Že danes pa bi rada poudarila, da osebnosti in dosežkov Štefke Cobelj nikakor nismo želeli idealizirati, kot nam nekateri očitajo. Ob pripravi knjige nas je vodila izključno želja, da bi čim bolj celovito osvetlili življenje te naše rojakinje, predstavili nekatere manj znane podatke o njenem delu in njeni zapuščini ter jo na tak način dokončno umestili v družbo posameznikov, ki se jih spominjamo s hvaležno naklonjenostjo in spoštovanjem.

S tem ciljem pred očmi smo k sodelovanju pri pripravi knjige povabili več avtorjev, strokovnjakov z različnih področij; dva sta sodelovanje naknadno odpovedala iz zdravstvenih razlogov, prispevek enega avtorja pa smo zavrnil, saj smo ocenili, da vsebinsko ni ustrezen za objavo na tem mestu. Iz teh razlogov je v knjigi objavljenih manj prispevkov, kot smo prvotno načrtovali. To seveda prinaša tudi določene vsebinske vrzeli, ki pa bodo, vsaj upam, odpravljene s prihodnjimi objavami drugih avtorjev.

Za konec smo prihranili izbor spominskih zapisov, v katerih prijatelji, znanci in sodelavci opisujejo svoje osebne izkušnje in – seveda popolnoma subjektivna – mnenja ter spomine na srečanja s Štefko Cobelj. S tem smo bralcu želeli približati zanimivo osebnost rojakinje, ki je s svojo osebnostjo in življenjskim slogom v vsakem okolju močno izstopala, pri tem pa večkrat ostajala skrivnostna in nedostopna.

Mira Petrovič

DR. ŠTEFKA ČOBE LJ

DR. ŠTEFKA COBELJ (1923–1989)

UVOD

Nekateri podatki o Štefki Cobelj so znani in zabeleženi ali ohranjeni v spominu ljudi, ki so jo poznali. Razen teh drobcev pa v literaturi ne najdemo tehtnejših objav, s pomočjo katerih bi lahko izvedeli kaj več o življenju in delu te zanimive ženske, ki je svoj poklic umetnostne zgodovinarke in etnologinje čutila kot poslanstvo in mu v celoti posvetila svoje življenje.

S pričujočim prispevkom želim to spremeniti. Pri njegovi pripravi sem se opirala predvsem na podatke iz osebne arhiva Štefke Cobelj v Pokrajinskem arhivu v Mariboru in publikacij z njenim avtorstvom, ki so večinoma ohranjene v njeni osebni knjižni zbirki v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj.

OTROŠTVO IN MLADOST

Štefka Cobelj se je rodila 18. decembra 1923 v Oblakih¹ pri Juršincih. Starši so imeli v kraju trgovino z mešanim blagom, s čimer so se preživljali. Družina je bila velika, saj se je rodilo osem otrok, vendar so štirje umrli že kot otroci. Štefka je bila najstarejša, za njo so prišli še brat Miro in sestri Ivanka in Marija.

Ker je bila Štefka pridna in dobra učenka domače ljudske šole, so jo starši po prigovarjanju učitelja poslali v meščansko² šolo v Ormožu. Stanovala je pri teti in končala dva razreda, nato pa so jo starši vzeli nazaj domov z namenom, da se bo izučila trgovine in kot najstarejša doma prevzela vodenje trgovine,³ zaradi česar je dve leti obiskovala tudi trgovski nadaljevalni tečaj na Ptuju. Pot na Ptuj je bila dolga: »Do Ptuja smo imeli petnajst kilometrov, tja smo hodili nakupovat, v šolo in po drugih opravkih. Potovali smo v glavnem peš, kar je trajalo tri ure, poredko s poštnim vozom, ki je privažal vsak dan pošto iz Ptuja v Juršince in je imel tri do štiri sedeže za slučajnostne potnike. Tik pred vojno pa je prišlo do izraza kolo, na katerem smo dovažali iz Ptuja predvsem tobak, sicer pa tudi manjše galanterijske artikle za našo trgovino ...«⁴ Po končani učni dobi pri očetu se je Štefka Cobelj zaposlila pri stricu Jerneju Hojniku v Trnovcih kot trgovska pomočnica in pri njem delala do spomladi 1943.⁵

*Sestri Ivanka (levo) in Marija
pred domačo trgovino v 30. letih
prejšnjega stoletja
(PAM, fond Štefka Cobelj, AŠ 39).*

¹ Zaselek v naselju Zagorci.

² Meščanska šola je predstavljala višjo stopnjo zadnjih treh let osemletne ljudske šole.

³ PAM, fond Štefke Cobelj, Zapisnik z dne 11. 2. 1958, po katerem Ivan Cobelj v skladu z določili obrtnega zakona prijavlja hči Štefko kot učenko v trgovini z mešanim blagom v Oblakih v obdobju od 1. 2. 1938 do 1. 2. 1940, AŠ 67/3.

⁴ PAM, fond Štefke Cobelj, Jožko Korpar – zapis Štefke Cobelj z dne 12. 1. 1986, str. 6, AŠ 38/2.

⁵ PAM, Zapisnik o zaslišanju priče v zadevi Ugotovitev delovne dobe za Cobelj Štefanijo: 18. 4. 1960, AŠ 67/3.

Družina Cobelj v 30. letih 20. stoletja. Od leve proti desni stojijo: zgoraj oče Ivan, v drugi vrsti Štefka, v sredini sedi mati Frančiška z najmlajšo hčerko Ireno, Miro, spredaj stojita Ivanka in Marija (hrani Jožica Černezel).

PARTIZANKA ZORA

Druga svetovna vojna je družini Cobljevih usodno spremenila življenje, močno pa zaznamovala tudi Štefkino: »Vojna nas je zatekla nepripravljene, neizkušene in nezrele za tako hude preizkušnje, kot jih je prinesel ta čas. Na srečo smo vsi preživeli, čeprav so vzeli očetu najprej trafiko, zatem pa še trgovino. Nameravali so nas izseliti, toda po nekem čudnem naključju smo ostali na vasi, ki je štela le sedemnajst hiš.«⁶ Štefka se je povezala z odporniškim gibanjem, posebej z Antonom Olstrakom, trgovskim pomočnikom pri trgovcu Ivanu Beraniču v Majšperku, kjer je imelo odporniško gibanje močno oporišče. Leta 1942, ko so začeli Nemci v vojsko mobilizirati tudi slovenske fante, je Olstrak odšel med partizane v Pohorje. Štefka, ki je bila izučena trgovka, je prišla v Majšperk, da bi nadaljevala njegovo delo in 1. februarja 1943 nastopila službo kot trgovska pomočnica v trgovini Ivana Beraniča. Kot partizanka Zora je zbirala hrano, sanitetni material, obleke, obvestila, pomagala je tudi pri skrivanju in negi ranjenih partizanov in se povezala z ilegalci na terenu ter interniranci v Strnišču, ki jim je pomagala, da so pobegnili in se priključili partizanom.⁷ Decembra 1944 ji je grozila aretacija, zato je odšla v ilegalo. Poslana je bila na Bolfenk in bila dodeljena centru, kot se je tedaj imenovalo politično vodstvo ptujskega okraja. Tu je skrbela za oskrbo s hrano za terenske borce, aktiviste in kurirje centra. Februarja 1945 so jo Nemci ujeli ter zaprli najprej v Stopercah, nato pa v Majšperku. Kot je zapisala, je tedaj preživela tri grožnje z usmrtno ter uspela pobegniti in se vrniti med partizane. Osvoboditev maja leta 1945 je pričakala na Ptujski Gori. Svoje delovanje v odporniškem gibanju in nasploh medvojno dogajanje v Majšperku je kasneje podrobneje opisala v publikaciji *Industrijski Majšperk*.⁸

Aktivistki na terenu decembra leta 1944 v Halozah, v okolici sv. Janža v Halozah. Levo stoji Anica Krančan (Ruše), desno Štefka Cobelj (hrani Jožica Černezel).

⁶ PAM, fond Štefke Cobelj, Jožko Korpar – zapis Štefke Cobelj z dne 12. 1. 1986, str. 6, AŠ 38/2.

⁷ Spomine na svoja srečanja s Štefko Cobelj med 2. sv. vojno opisuje tudi Alojz Lasbaher v knjigi *Moja protirevolucija* (Celje, 1995).

⁸ Štefka Cobelj, Anton Čampa, *Industrijski Majšperk*, Majšperk, 1988.

Po vojni je Štefka dobila službo na odseku za gospodarstvo Okrajnega ljudskega odbora Ptuj, kjer je delala v glavnem pri popisu in prevzemu trgovin, nato pa se na željo staršev vrnila domov v Oblake. Starši so želeli, da bi ponovno odprla trgovino, ki so jo med vojno ukinili, ona pa tega ni želela, pa tudi povojne razmere čemu takemu niso bile naklonjene. Ob nerazumevanju in pritiskih staršev je bila obupana, saj si je sama želela predvsem oditi od doma in nadaljevati s šolanjem. V teh razmerah se je odločila za skrajne ukrepe: zdrava se je odpravila na operacijo slepiča, samo da ne bi bila sposobna za delo in bi lahko odšla od doma. Tako se je tudi zgodilo. Ker so ji starši preprečili vpis na učiteljsko, je iskala kakršnokoli možnost za odhod od doma in kmalu ji je s pomočjo poznanstev iz partizanskih let uspelo, da so jo napotili na nek polletni tečaj v Ljubljano. Po končanem izobraževanju je leta 1947 stopila v Komunistično partijo Slovenije (KPS)⁹ in se zaposlila kot uslužbenka Odseka za notranje zadeve v Mariboru. V spomnih je kasneje zapisala, da je pri tem zelo trpela, saj je le težko prenašala grobo delo, ki ga je morala opravljati. V naslednjih letih je nato opravljala različne službe¹⁰ v Mariboru, hkrati pa obiskovala gimnazijo v Mariboru, kjer je maturirala decembra 1949. Z opravljeno maturo so se ji odprla vrata v nadaljnje šolanje – česar si je tudi najbolj želela – in odločila se je za študij v Beogradu. Z odhodom v oddaljeni kraj se je verjetno želela odmakniti od staršev, ki so imeli zanjo drugačne želje in ji v njenih prizadevanjih niso nudili moralne podpore. Svoje odločitve ni nikoli obžalovala, saj »je bil srečen trenutek, ko sem se lahko umaknila z rojstne vasi, dokončala študij in se posvetila stvarim, ki so mi bile blizu ...«¹¹

Maturantje in profesorji mariborske gimnazije leta 1949. Štefka Cobelj stoji v drugi vrsti druga z desne (PAM, fond Štefka Cobelj, AŠ 8).

⁹ PAM; fond Cobelj Štefka, AŠ 67/3. Po ustnih informacijah naj bi leta 1985 izstopila iz ZKS, o čemer pa zaenkrat ni ohranjenih pisnih virov.

¹⁰ Štefka Cobelj je do jeseni leta 1950 delala v: Izvršnem odboru SNOG-a v Mariboru – Matični urad, Mestnem komiteju KPS Maribor, Fiskulturnem društvu Branik Maribor in v Tovarni metalnih konstrukcij Franc Leskošek Maribor.

¹¹ Nataša Vodušek, Vsega se ne da uresničiti, četudi se rodiš v oblakih, *Tednik*, 9. 2. 1989, str. 9.

V BELI SVET ... V BEOGRAD

Leta 1950 je Štefka Cobelj pričela s študijem na Novinarsko-diplomatski šoli v Beogradu. Ta odločitev ji je prinesla kar nekaj sprememb in novih izzivov: naučiti se je bilo potrebno srbohrvaščine ter spremljati zahteven študij. Še najmanj težav ji je povzročilo skromno in utesnjeno življenje v domu, saj je bila na skromne razmere že navajena.

Fakulteto so po dveh letih ukinili, vendar si Štefka ni upala domov brez zaključenega študija. Zato se je preusmerila na študij umetnostne zgodovine na Filozofski fakulteti v Beogradu pri profesorju Svetozarju Radojčiću in študij uspešno dokončala leta 1958. V diplomski nalogi Straussova slikarska škola u Slovenjgradcu¹² je objavila podatke o evidentiranih delih slikarskih mojstrov Straussov, ki jih je zbrala s številnimi ogledi po cerkvah, galerijah in muzejih v Sloveniji. To je bilo tudi njeno prvo srečanje s temo, ki ji je v naslednjem desetletju posvetila kar nekaj pozornosti.

V letih študija je Štefka Cobelj pričela tudi potovati po svetu. Kot študentka umetnostne zgodovine je obiskala vse pomembnejše kulturne spomenike in muzeje ter samostane v takratni Jugoslaviji, poleg tega pa prepotovala še dobršen del Evrope. Potovanja so postala njena strast in se jim ni odrekla

Štefka Cobelj leta 1951 (hrani Jožica Černezel).

Obisk v Dubrovniku avgusta leta 1953. Štefka Cobelj je prva z leve (PAM, fond Štefka Cobelj, AŠ 39/7).

nikoli več. V kasnejših letih je obiskala praktično vse evropske države in veliko držav ostalih celin; včasih so bila le-ta povezana z njenim takratnim delom, sicer pa jo je gnala neustavljiva želja po spoznavanju novih kultur. Izkoristila je vsako priložnost, ki se je ponudila za potovanje: »Če pogledam nazaj v lansko leto, sem bila dvakrat v Nemčiji, enkrat v Angliji, dvakrat v Franciji, potem v SAD,13

¹² Hrani Filozofska fakulteta Univerze v Beogradu.

¹³ ZDA

*Mehiki, Kanadi, na Irskem, v Indiji, v tem letu pa že dvakrat v Nemčiji, Holandiji, Luxemburgu, Franciji, Švici, Avstriji. Zdaj pa želim biti malo doma, sicer mi bo hiša splesneta.*¹⁴

Na potovanjih je dopolnjevala tudi svoje jezikovno znanje, saj se je poleg nemščine, angleščine, francoščine in italijanščine naučila celo švedščine in pozneje poljskega jezika.

Želja po potovanjih v njej ni nikoli ugasila. Že zelo bolna je leta 1988 načrtovala še potovanje v Tibet, vendar ga je morala kasneje odpovedati zaradi slabega počutja.

Po opravljeni diplomi se je Štefka Cobelj zaposlila pri Komisiji za kulturne stike s tujino v Beogradu, kjer je delala na področju likovne umetnosti in tu ostala do leta 1962. Tukaj je dobila vpogled v razstavno in muzeološko dejavnost ter si pridobila izkušnje pri organizaciji zahtevnih razstav in prirediteljev na likovnem področju. Zaradi narave svojega dela je bila povezovalni člen med slovensko in širšo jugoslovansko likovno sceno ter preko Beograda tudi s tujino. V tem času je navezala stike z umetniki in strokovnjaki po celem svetu, kontakte pa je ohranjala tudi z ustanovami in posamezniki v Sloveniji. Ohranjena je korespondenca Štefke Cobelj z Brankom Rudolfom, ravnateljem Umetnostne galerije Maribor, ter Karlom Pečkom iz Umetnostnega paviljona Slovenj Gradec, s katerim je kasneje sodelovala pri pripravi razstave o slikarjih Straussih (1963). V sodelovanju z Umetnostnim paviljonom v Slovenj Gradcu je že leta 1959 pripravila razstavo o Moše Pijadi, ki je bila na ogled v Slovenj Gradcu, Mariboru, Celju, Trbovljah, Murski Soboti in na Ptuju. Posredovala je pri organizaciji več razstav¹⁵ v Sloveniji ter pri organizaciji razstav del slovenskih umetnikov v Beogradu. Stike s Slovenci je ohranila tudi po odhodu na novo delovno mesto, v Muzej sodobne umetnosti, kjer je med drugim leta 1968 poskrbela za realizacijo razstave sodobne slovenske umetnosti¹⁶ v organizaciji Moderne galerije iz Ljubljane. Ob obiskih slovenskih muzealcev v Beogradu je Štefka Cobelj poskrbela, da so bili tam toplo sprejeti, mnogokrat pa je v svoje skromno beograjsko stanovanje sprejela strokovnjake in umetnike, ki so potrebovali prenočišče.

Ker bi morala v službi opravljati obsežen državni izpit, vezan na pravno področje, se je leta 1962 rajši odrekla redni zaposlitvi ter se odločila za pripravo doktorata.¹⁷ Na pobudo Umetnostnega paviljona Slovenj Gradec se je najprej vključila v organizacijski odbor¹⁸ za pripravo razstave o baročnih slikarjih Straussih, ki jih je proučevala že v svoji diplomski nalogi na beograjski fakulteti. Prireditelji razstave so želeli zbrati in restavrirati najkvalitetnejša dela baročnih slikarjev Franca Mihaela in Janeza Andreja Straussa in jih prvič v večjem izboru predstaviti javnosti. Štefka Cobelj se je zaradi dela na projektu vrnila v Slovenijo in se začasno nastanila v Slovenj Gradcu. Na terenu je s sodelavci v Sloveniji in Avstriji odkrila precej novih del obeh mojstrov, ki so jih nato restavriral in leta 1963 predstavili na veliki retrospektivni razstavi v Slovenj Gradcu. Odmevna razstava je bila leto kasneje na ogled tudi v avstrijskem Gradcu (Künstlerhaus), v Mariboru (Umetnostna galerija) in Ljubljani (Narodna galerija). Leta 1974 je sledila še razstava del Franca Mihaela Straussa ob 300-letnici umetnikovega rojstva.

Odprtje razstave baročnih slikarjev Straussov 13. oktobra 1963. Štefka Cobelj je pred mikrofonom, ob njej stojijo generalni konzul SFRJ v Gradcu Miloš Morača s soprogo (PAM, fond Štefka Cobelj, AŠ 39/2).

V času priprave doktorata (1964–1965) je bila Štefka Cobelj zaposlena najprej v galeriji Grafičnega kolektiva v Beogradu, nato pa kot urednica v založbi Jugoslavija. Na fotografiji: novoletno druženje sodelavcev založbe leta 1965. Štefka Cobelj stoji peta z desne v zgornji vrsti (PAM, fond Štefka Cobelj, AŠ 39/3).

Na tej osnovi je Štefka Cobelj nadaljevala z raziskovanjem ter leta 1965 pod mentorstvom akademika dr. Franca Steleta na Univerzi v Ljubljani doktorirala s temo Franc Mihael in Janez Andrej Strauss v okviru baroka na slovenskem Štajerskem. Z odkrivanjem neznanih del obeh slikarjev in novim tolmačenjem njunega dela je dopolnila dotedanja spoznanja¹⁹ in razširila znanje o vlogi teh slikarjev v zgodovini štajerskega slikarstva.²⁰ Dopolnjen doktorat je kasneje izšel tudi v knjižni izdaji v slovenskem²¹ (1967) in nemškem jeziku²² (1969).

MED SODOBNO UMETNOSTJO IN ETNOLOGIJO

Po pridobitvi akademskega naziva se je leta 1966 zaposlila kot kustosinja v Muzeju sodobne umetnosti v Beogradu, kjer je ostala vse do vrnitve na Ptuj v začetku leta 1976.

Na novem delovnem mestu kustosinje v beograjskem muzeju se je posvetila novemu področju, in sicer problematiki moderne likovne umetnosti doma in na tujem.

Raziskovala je delo srbskih slikarjev Jefta Perića (1895–1967)²³ in Aleksandra Tomaševića (1921–1968),²⁴ srbskega kiparja Ota Loga (1931–), makedonskega slikarja Borka Lazeskega (1917–1993)²⁵,

14 PAM, Fond Štefka Cobelj, pismo Štefke Cobelj mami, 18. 2. 1974, AŠ 2/5.

15 Razstava poljskih primitivistov (1959), indijskega slikarstva (1960), risb holandskih slikarjev (1960), del Edvarda Muncha (1961), umetnosti Kanadskih Eskimov (1961) itd.

16 Savremena slovenačka umetnost '68, Ljubljana, 1968.

17 KIP, Štefka Cobelj, življenjepis (tipkopis), 2. december 1988, str. 4.

18 V sodelovanju s Pokrajinskim muzejem v Mariboru, Zavodom za varstvo spomenikov v Mariboru in Umetnostno galerijo v Mariboru ter Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani so osnovali organizacijski odbor, sestavljen iz strokovnjakov: dr. Štefke Cobelj, Avguste Dolinšek, Janeza Mesesnela, Branka Rudolfa, dr. Frana Šijanca in Mirka Šubica, pobudnike projekta iz Slovenj Gradca pa so predstavljali Karel Pečko, Jurij Bocak, Tone Potočnik, dr. Stane Strnad, Hilda Vaupot in Tone Turičnik. Podatke je posredovala Milena Zlatar iz Koroške galerije likovnih umetnosti Slovenj Gradec, za kar se ji zahvaljujem.

19 Slikarje Strausse je v svoji disertaciji prvi obravnaval že umetnostni zgodovinar Franjo Šijanec (1901–1964), precej novih spoznanj pa je kasneje prispeval tudi slovenjegraški župnik Jakob Soklič (1893–1972).

20 France Stele, Štefka Cobelj, Baročni slikarji Straussi, *Naši razgledi*, 21. 9. 1968, str. 540.

21 Štefka Cobelj, *Baročni slikarji Straussi*, Maribor, 1967.

22 Štefka Cobelj, *Die Barockmaler Strauss*, Klagenfurt, 1969.

23 Štefka Cobelj, Beogradski slikar i pedagog Jefto Perić, *Godišnjak grada Beograda*, 1974, str. 293–322.

24 Štefka Cobelj, Umetnički lik Aleksandra Tomaševića, *Zbornik za likovne umjetnosti*, 1971, str. 179–206.

25 Borko Lazeski – eden od učenicite na Andre Lot vo Paris, *Likovna umetnost*, 1973, št. 2–3, str. 15–28.

madžarskega slikarja Loranta Janosa (1938–)²⁶ in številnih drugih. Pri analizi umetniškega opusa sodobnih umetnikov se je izkazala kot natančna raziskovalka, izobražena umetnostna zgodovinarica in senzibilna estetinja.²⁷

Precej se je ukvarjala tudi s preučevanjem slikarstva na steklu v evropskih centrih in njihovega vpliva na jugoslovanska območja, kjer so negovali takšno vrsto baročnega slikarstva. Zanimivim vprašanjem ikon na steklu je posvetila kar nekaj znanstvenih prispevkov, ki jih je objavila v jugoslovanski in tuji strokovni literaturi. Leta 1973 je rezultate svojega raziskovanja predstavila tudi na IX. mednarodnem kongresu antropoloških in etnografskih znanosti v Chicagu.

Pri delu v muzeju, ki je bilo zelo raznoliko, je lahko izkoristila tudi svoje izkušnje organizatorice razstav in knjižne urednice. To obdobje sodi med njena najbolj plodna leta, saj je v tem času kot avtorica pripravila preko 20 razstav, sodelovala pri organizaciji 140 razstav, objavljala članke, predavala, pripravljala besedila za razstavne kataloge, jih urejala in oblikovala, po potrebi tudi prevajala iz tujih jezikov.

Odprtje razstave DADA 1916–1966 v Muzeju sodobne umetnosti v Beogradu leta 1971.
Od leve proti desni: g. Boeckler, direktor nemškega informativnega centra v Beogradu, Štefka Cobelj, direktor muzeja Miodrag B. Protić (PAM, fond Štefka Cobelj, AŠ 40).

²⁶ Janoš Lorant, *Slike i grafike*, Čačak, 1975.

²⁷ PAM, Poročilo komisije sekretariata Filozofske fakultete v Beogradu ob podelitvi naslova znanstvenega svetnika Štefki Cobelj, 7. 10. 1981, AŠ 67/3, str. 3.

Zborovanje umetnostnih zgodovinarjev leta 1966 v Subotici.
Od leve proti desni: Marija Pušić, Dragan Djordjević, Beba Panić-Matić, Štefka Cobelj, Boris Kelemen (PAM, fond Štefka Cobelj, AŠ 39/4).

Poleg rednega dela je našla še dovolj časa za študij etnologije in leta 1973 na Filozofski fakulteti v Beogradu magistrirala iz etnologije. Kako neumorna je bila Štefka Cobelj in kako neizmerna je bila njena želja po znanju, priča tudi podatek, da je leta 1975 pričela s podiplomskim študijem arheologije na isti fakulteti in do leta 1977 uspešno opravila štiri semestre, študij pa so ji leta 1979 na njeno prošnjo še podaljšali za eno leto.²⁹ Vendar ga ni dokončala, najverjetneje zato, ker se je v tem času že vrnila na Ptuj.

²⁸ Štefka Cobelj, *Oto Logo*, New York, 1974.

²⁹ PAM, fond Cobelj Štefka, Indeks Univerze v Beogradu, Filozofska fakulteta, oddelek arheologije AŠ 67/1

RAVNATELJICA PTUJSKEGA MUZEJA

S 1. januarjem leta 1976 je Štefka Cobelj prevzela ravnateljske posle v Pokrajinskem muzeju na Ptuju. K temu da se je odločila zapustiti Beograd in se za stalno vrniti v Slovenijo oziroma na Ptuj, jo je vzpodbudilo več razmislekov: delo, ki ga je opravljala v beograjskem muzeju, se je začelo ponavljati in se ji ni zdelo več zanimivo, pa tudi plača je bila – kot je sama zapisala – »nesramno nizka«. ³⁰ Dodaten razlog je bila skrb za ostarelo mamu ter želja poskusiti, ali lahko po tolikem času ponovno zaživi v tem okolju. ³¹

V ptujskem muzeju je želela svoje strokovno delo zasnovati širše, ³² saj se je lotevala projektov s področij etnologije, likovne umetnosti in arheologije.

V letih njenega vodenja muzeja se je razvila tudi živahna razstavna dejavnost, razstave pa so praviloma spremljali katalogi. Že v marcu leta 1976 je v Razstavnem paviljonu Dušana Kvedra pripravila razstavo Vlako in izdelek, kmalu zatem pa – kot odraz svojega dotedanjega dela v Beogradu – razstavo beograjskega arhitekta Bogdana Bogdanoviča. ³³ Do konca tega leta in v naslednjih letih so se v organizaciji ptujskega muzeja zvrstile številne razstave različnih ustvarjalcev, med katerimi so našli svoje mesto tudi ptujski ljubiteljski likovniki in fotografi.

Na področju likovne umetnosti je Štefka Cobelj pričela v tem obdobju raziskovati opus Janeza Mežana in leta 1977 o njem pripravila retrospektivno razstavo z obsežnim katalogom. V njem je avtorica prva sistematično zbrala gradivo o do takrat le malo znanem slikarju in opisala tri osnovna obdobja njegove ustvarjalnosti: mariborsko, novomeško in ptujsko. V naslednjih letih je nadaljevala z zbiranjem podatkov ter registrirala približno 6.000 Mežanovih del, raztresenih po vsej Sloveniji (skic, risb, akvarelov, olj in umetniških beležk z drugih področij). Tako je do leta 1981 za objavo pripravila obsežno monografijo, ³⁴ ki pa ni nikoli izšla. ³⁵

Štefka Cobelj se je ambiciozno lotila urejanja in preurejanja muzejskih zbirk ter v treh letih službovanja postavila tri nove zbirke. Stavba dominikanskega samostana je bila takrat že namenjena arheološkim zbirkam, medtem ko so na gradu predstavljali kulturnozgodovinske in etnološke zbirke ter zbirko NOB. Ker so obstajali načrti, po katerih bi na gradu obdržali samo kulturnozgodovinske zbirke, ostale pa preselili drugam, so v izpraznjenih prostorih grajskega pritličja leta 1977 na novo postavili glasbeno zbirko, ki jo je leta 1959 uredil Drago Hasl in je bila do takrat na ogled v prvem nadstropju gradu. V tej novi postavitvi so predstavili salonska glasbila, izvenevropske in ljudske instrumente ter nekaj glasbil nekdanje ptujske mestne garde. ³⁶ Ker pa za raziskovalno delo na zbirki ni bilo primernega strokovnjaka, je glasbena zbirka lahko v polnosti zaživela šele desetletje kasneje, ko je skrb zanjo prvič prevzela kustodinja. ³⁷

³⁰ PAM, fond Cobelj Štefka, Zapis Štefke Cobelj, 11. 5. 1983, AŠ 38/2, str. 4.

³¹ Misel o vrnitvi v Slovenijo je v Štefki Cobelj zorela dalj časa, tako se je npr. leta 1971 potegovala za mesto ravnateljice v Umetnostni galeriji Maribor, vendar pri tem ni bila uspešna.

³² KIP, Štefka Cobelj, življenjepis (tipkopis), 2. december 1988, str. 4.

³³ Štefka Cobelj, *Memoriali Bogdana Bogdanoviča*, Ptuj, 1976.

³⁴ Tipkopis knjige je ohranjen v njeni arhivski zapuščini, ki jo hrani PAM.

³⁵ Knjiga naj bi izšla pri založbi Obzorja Maribor, za pripravo recenzije pa je Štefka Cobelj zaprosila dr. Vladimirja Bračiča in Sergeja Vrišerja. Kot lahko razberemo iz ohranjene korespondence, si je v naslednjih letih zelo prizadevala za izid tega dela, ki sodi med njene najpomembnejše dosežke, in je vse do smrti verjela, da se bo to zgodilo. Čeprav je leta 1983 dobila celo izplačan avtorski honorar in je na založbi čakala tudi Bračičeva recenzija, knjiga ni nikoli izšla. Le domnevamo lahko, da zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

³⁶ Štefka Cobelj, Glasbena zbirka, *Tednik*, 19. 4. 1979, str. 7.

³⁷ Darja Koter, Nova spoznanja o ptujski glasbeni zbirki, *Kronika: časopis za slovensko krajevno zgodovino*, 1992, št. 3, str. 192.

Kot ravnateljica Pokrajinskega muzeja Ptuj se je Štefka Cobelj seveda morala ukvarjati z mnogi nalogami, pa vendar je prav v tem času še posebej prišla do izraza njena ljubezen do etnologije. Da se resno zanima za etnologijo, je pokazala že v času službovanja v Beogradu, saj je ob delu v muzeju na Filozofski fakulteti v Beogradu študirala etnologijo in leta 1973 magistrirala z nalogo Ivanjica ³⁸ sa osvrtno na Moravički kraj. ³⁹ Po opravljenem magisteriju je v srbskih strokovnih časopisih objavila še nekaj prispevkov z etnološko tematiko, vezano na srbsko ljudsko kulturo v osrednji Srbiji. Nova služba v ptujskem muzeju in posledično vrnitev v Slovenijo leta 1976 sta pri njenem etnološkem raziskovanju pomenila obrat k preučevanju slovenske ljudske kulture.

Pri svojih etnoloških prizadevanjih je poiskala pomoč priznanih slovenskih etnologov, med njimi sta bila dr. Niko Kuret in dr. Boris Kuhar, ki je o tem zapisal: »*Štefko Cobelj smo etnologi pojmovali bolj kot umetnostno zgodovinarko, vsaj ob njenem začetku delovanja v ptujskem muzeju. Sodili smo po njenem dotedanjem delu. Ko je začela akcijo pri obnovi grajskih shramb – kleti in uresničevati svojo zamisel za vseslovenski muzej mask, sva več sodelovala, saj sem se takrat sam več ukvarjal s proučevanjem in predstavitvami slovenskih mask. Svetoval sem ji, da naj raje zbere in predstavi vse maske širšega ptujskega območja, ki jih je mnogo in predstavljajo pravo bogastvo v slovenski ljudski kulturi. Menim, da je prav po zaslugi Cobljeve Ptuj zaslovel v današnji slavi karnevalskega mesta. Kot predsednik slovenskih muzealcev sem se večkrat srečal s Štefko Cobelj v Ljubljani in na Ptuju, ko mi je razlagala svoje napredne zamisli pri vodenju muzeja. Bila je muzealka od pete do glave z zanimivimi zamislimi, kako pridobiti čim več obiskovalcev v muzej ... Etnologi smo tako direktorico muzeja na Ptuju vedno bolj spoštovali in upoštevali tudi kot etnologinjo in muzeologinjo.*«⁴⁰

Kot enega svojih glavnih ciljev si je Štefka Cobelj zastavila uresničevanje ideje, ki je sicer obstajala že od 60. let 20. stoletja, to je, da bi obnovili prostorno stavbo nekdanje grajske žitnice in v njej uredili osrednji muzej slovenskih mask. Muzej se je v zvezi s tem že prej dogovarjal z dr. Nikom Kuretom iz Inštituta za narodopisje SAZU in Slovenskim etnografskim muzejem, elaborat z osnovnimi napotki pa je pripravil takratni muzejski etnolog Vitomir Belaj. ⁴¹ Z obnovitvenimi deli na žitnici so pričeli leta 1971 pod vodstvom takratnega ravnatelja Jožeta Curka, ⁴² ko so uredili streho ter odtoke. Po prihodu Štefke Cobelj na mesto ravnateljice muzeja so pričeli z urejanjem notranjosti in še istega leta v kletnih prostorih uredili Vinarsko zbirko (1976), ⁴³ dve leti kasneje pa zbirko Maske in opravila (1978), ki je zasedala zgornje prostore grajske žitnice. Štefka Cobelj je v dopolnitev in ureditev teh zbirk vložila veliko časa ter se ni ustrašila nobenega napora ali poti, če je bilo to potrebno. S svojim spačkom ⁴⁴ je prepotovala Slovenske gorice in Haloze ter pri ljudeh zbrala veliko število predmetov za obe etnološki zbirki.

³⁸ Ivanjica je naselje v centralni Srbiji in središče istoimenske občine, slednja pa je del Moraviškega upravnega okraja.

³⁹ V nalogi je avtorica želela pokazati na tradicionalne pojave, ki so se ohranili do sodobnosti na etnjično čistem področju s srbskim prebivalstvom, ki se je v načinu življenja še zelo držalo tradicije. V treh letih zbiranja podatkov je Štefka Cobelj obiskala številne vasi na področju Ivanjice ter opravljala intervjuje in pisne ankete, predvsem pa osebno prisostvovala izvajanju običajev ob porokah, pogrebih, porodih, raznih kmečkih opravilih, praznikih in podobno. Magistrsko delo je zagovarjala 8. januarja 1973 pred komisijo profesorjev Mirka Barjaktareviča, Petra Vlahoviča in Djurdjice Petroviča.

⁴⁰ Pismo dr. Borisa Kuharja avtorici prispevka z dne 23. 4. 2012. Hrani arhiv avtorice.

⁴¹ V ptujskem muzeju je bil zaposlen med letoma 1965–1970.

⁴² Ravnatelj muzeja je bil med letoma 1970–1974.

⁴³ Vinarski muzej na Ptuju je bil sicer ustanovljen že leta 1937 in je imel prostore v starem stolpu ob Dravi (danes Miheličeva galerija). Zaradi poplave so morali leta 1963 zbirko umakniti in deponirati, leta 1976 pa so jih vključili v novo nastalo zbirko. Ostale predmete so zbrali na terenu, sode in druge večje posode pa pridobili iz Kmetijskega kombinata, TOZD Kletarstvo Slovenske gorice.

⁴⁴ Avtomobil Citroen 2CV.

Štefka Cobelj pri zbiranju gradiva na terenu, junija leta 1978 (hrani Jožica Černezel).

Zbirka Maske in opravila, velika hiša (negativ hrani Jožica Černezel).

Zbirka Maske in opravila, »hiša« v veliki hiši (negativ hrani Jožica Černezel).

Zbirka Maske in opravila, gumno na kmetiji (negativ hrani Jožica Černezel).

Zbirka Maske in opravila, dvorišče velike hiše (negativ hrani Jožica Černezel).

Zbirka Maske in opravila, viničarska hišica (negativ hrani Jožica Černezel).

Omenjeni zbirki sta ob odprtju poželi zelo pozitivne odzive v javnosti. Posebej veseli so bili novih pridobitev ptujski vinarji, ki so najtopleje pozdravili tovrstno promocijo bogate tradicije vinogradništva in vinarstva na Ptujskem in so tudi sami aktivno sodelovali pri urejanju vinarske zbirke. Žal pa se je kaj kmalu izkazalo, da prostori žitnice niso bili ustrezno adaptirani, posledično pa so bile zaradi prevelike vlage ogrožene zbirke v njej. Vsi poskusi, da bi obvladali razmere, so bili neuspešni, kar je pripeljalo do odločitve o zaprtju zbirke za javnost, kasneje pa celo do zažiga nekaterih predmetov iz vinarske zbirke, ki jih je najbolj napadla hišna goba.

Čeprav je Štefka Cobelj med svoje največje uspehe štela postavitev vinarske in etnološke zbirke, so bile prav kasnejše težave okrog zbirke povod za to, da so se že načeti odnosi v kolektivu dokončno zaostri; v takih razmerah je bila Štefka Cobelj po treh letih prisiljena odstopiti z mesta ravnateljice muzeja. V letih 1979 in 1980 je v muzeju ostala zaposlena kot kustosinja umetnostna zgodovinarica na kulturnozgodovinskem oddelku, nato pa se je odločila za upokožitev.⁴⁵

⁴⁵ KIP, Štefka Cobelj, življenjepis (tipkopis), 2. december 1988, str. 4.

Zbirka Maske in opravila, rusa in kurenti
(negativ hrani Jožica Černezel).

Zbirka Maske in opravila, picek in rusa
(negativ hrani Jožica Černezel).

Zbirka Maske in opravila, kurent
(negativ hrani Jožica Černezel).

KASNEJŠE DELO NA PODROČJU ETNOLOGIJE

Po zaprtju vinarske in etnološke zbirke v grajski žitnici se je na Ptuju v krogu turističnih in kulturnih delavcev ter kletarjev začela oblikovati ideja o postavitvi vinarske zbirke na prostem, ki bi vsaj nekoliko nadomestila izgubljeno vinarsko zbirko v grajski žitnici.

Vinarska zbirka na prostem pod snežno odejo pozimi 1984.
Foto: Alfred Bradač

Na pobudo Kmetijskega kombinata TOZD kletarstvo Slovenske gorice se je Štefka Cobelj leta 1983 lotila urejanja vinarske zbirke na prostem, za katero so namenili do takrat zane-marjen prostor ob Vodnikovi cesti, med takratno polnilnico vina ptujske kleti in minoritskim samostanom. V nekaj mesecih so na tem mestu uredili prostor, kamor so postavili značilno haloško cimprano hiško, velike vinske sode in ogromno leseno prešo. Na tem prostoru so nato vsako leto priredili zelo obiskano martinovanje na prostem, ki je potekalo vse do sredine 90. let prejšnjega stoletja, ko je zbirka pogorela.⁴⁶

Prav tako kot ideja o ureditvi kompleksa vinarskega muzeja na prostem na Bakhusovem trgu se je tudi ideja za ureditev viničarskega muzeja na Gorci razvila v Kmetijskem kombinatu, TOZD Slovenske gorice, ki je v tem času v Halozah razpolagal s številnimi stavbnimi objekti. Večinoma so jih uporabljali delavci kombinata kot svoja bivališča, nekaj pa je bilo tako dotrajanih, da za bivanje niso bili več primerni. Med njimi je bila tudi bivša viničarija na Gorci, nedaleč od gostišča Gorca, ki so jo

Štefka Cobelj je z urejanjem viničarskega muzeja na Gorci končala poleti leta 1988. Foto: Andrej Brence, 1989

⁴⁶ Po sprejemu zakona o denacionalizaciji je bil vložen zahtevek za vrnitev Bakhusovega trga prejšnjemu lastniku, zato so ptujski kletarji vinarski muzej želeli preseliti na drugo primerno lokacijo. Do realizacije teh načrtov ni prišlo, saj sta kmečka hiša in preša pogoreli septembra leta 1995. Delavci iz vinarstva so odpeljali ostanke preše in razstavljenе sode; predmeti iz hiše, ki so ostali nepoškodovani, so bili vrnjeni v muzejske depoje.

sklenili preurediti v viničarski muzej. Priprave na ureditev objekta so se pričele poleti leta 1987, ko so z dotrajane strehe odstranili opeko in jo prekrili s slamo, tako kot je bila pokrita prvotno. Slamo za kritje so si priskrbeli tako, da je kombinat kar na svojih poljih zasejal rž, njegovi delavci pa so jo po žetvi ročno obdelali, da so dobili šope, primerne za pokrivanje.⁴⁷ Nato so v viničarijo postavili prešo ter opremili ohranjeno črno kuhinjo in kmečko sobo.

Vse do sedaj omenjene etnološke zbirke (zbirke v grajski žitnici, vinarska zbirka na Bakhovem trgu, viničarski muzej na Gorci), ki jih je uredila Štefka Cobelj, iz tega ali onega razloga danes ne obstajajo več. Edina izjema je zbirka v Veliki Nedelji, ki je nastala na pobudo Kulturne skupnosti Ormož leta 1986, ki v preurejeni obliki obstaja še danes. Ideja za ureditve zbirke v velikonedeljskem gradu sicer ni bila nova, saj je ormoška kulturna skupnost dala pobudo za zbiranje etnološkega gradiva že leta 1979. Tako so v srednjeročni program občine Ormož za obdobje 1981/85 uvrstili ureditev etnološke zbirke v gradu Velika Nedelja. Da bi prihranili sredstva za zbiranje gradiva so v zbiranje vključili lokalne aktiviste, s pomočjo katerih so do leta 1986 zbrali več kot 550 predmetov, ki so jih začasno deponirali v grajsko kapelo. V nekaj letih so uspeli iz gradu izseliti tudi del stanovalcev in tako sprostili šest prostorov v drugem nadstropju južnega grajskega krila, ki so jih namenili za etnološko zbirko.

Etnografska zbirka v gradu Velika Nedelja. Foto: Marjeta Ciglencečki

V teh prostorih so razstavili predmete materialne kulture, s katerimi so prikazali bivalno kulturo, kmečko gospodarstvo, vinogradništvo, oblačilno kulturo, transport, šege in običaje ter druge podrobnosti iz kmečkega življenja v preteklosti. Zbrane predmete je inventarizirala Alenka Plohl,⁴⁸ zbirko pa uredila Štefka Cobelj.

⁴⁷ Štefka Cobelj, Viničarski muzej ob vinski cesti, *Tednik*, 1. 10. 1987, str. 7.

⁴⁸ Štefka Cobelj, V Veliki Nedelji nova etnografska zbirka, *Tednik*, 25. 9. 1986, str. 6.

Štefka Cobelj, ki je bila pranečakinja Stanka Vraza po materini strani, se je leta 1983 zavzela tudi za ureditev spominske sobe Stanka Vraza v njegovi rojstni hiši v Cerovcu pri Ormožu,⁴⁹ kjer je že bil vzidan relief Stanka Vraza iz belega marmorja v naravni velikosti.⁵⁰ V zvezi s tem se je dogovarjala s Kulturno skupnostjo Ormož, ki je za ureditev Vrazove spominske sobe namenila 34.000 dinarjev. Štefka Cobelj je zbrala precej slikovnega in literarnega gradiva ter predmetov za načrtovano razstavo v spominski sobi in ga deponirala na Vrazovini, popravili in uredili so tudi ohranjeno stilsko pohištvo ter očistili pesnikov relief. Priprave za ureditev spominske sobe so potekale sočasno s prizadevanji Slovenskega etnološkega društva, ki je nameravalo tukaj postaviti prvo slovensko spominsko ploščo. Prizadevanja pa niso obrodila sadov zaradi nasprotovanja sorodnikov, ki so želeli uporabljati Vrazovo spominsko sobo za svoje bivalne potrebe. Štefka Cobelj je skupaj z materjo (ki je bila v tej hiši rojena) pisala ogorčena pisma pristojnim, ker pa se niso uspeli dogovoriti, je odnehala in zbrane povečave fotografij, ki jih je pripravila za Vrazovo spominsko sobo, podarila Slavku Petku, ravnatelju Glasbene šole Ormož.⁵¹

DELO Z LJUBITELJSKIMI LIKOVNIKI PTUJA

Ko se je Štefka Cobelj leta 1976 vrnila na Ptuj in prevzela vodenje ptujskega muzeja, je navezala tesne stike z likovnimi ustvarjalci amaterji, združenimi v Likovni sekciji DPD Svoboda Ptuj. Rezultat teh stikov je bilo več razstav s katalogi, že leta 1976 Razstava likovnih amaterjev bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije, nato še razstavi Likovna prizadevanja Ormožank in Ptujčank (1977) in Likovni amaterji Ptuja (1978), ki so bile na ogled v takratnem paviljonu Dušana Kvedra.

V letih 1979–1988 je Štefka Cobelj kot mentorica vsako leto sodelovala na likovnih kolonijah Likovne sekcije DPD Svoboda Ptuj, ki so se potekale sprva v Majšperku, kasneje pa na Gorci ali na Borlu. Po zaključku kolonij so po različnih razstaviščih na Ptuj in v okolici vsakokrat pripravili razstavo izbranih del, ki so jih umetniki izbrali skupaj z mentorji.

Štefka Cobelj je bila tudi mentorica drugih likovnih kolonij, npr. likovne kolonije Elektrokovine Maribor, Krasmetala v Sežani ter likovne kolonije pri Sv. Tomažu.

Štefka Cobelj kot mentorica v slikarski koloniji Majšperk, 1979 (hrani Veronika Rakuš).

⁴⁹ Danes Cerovec Stanka Vraza.

⁵⁰ Relief v prvem nadstropju hiše in spominsko ploščo na njenem pročelju je dala vzidati Matica Hrvatska ob 70-letnici pesnikovega rojstva leta 1880.

⁵¹ Slavko Petek je po selitvi glasbene šole v nove prostore leta 2011 gradivo predal Zgodovinskemu arhivu na Ptuj.

Najopaznejši dosežek Štefke Cobelj na področju dela z ljubiteljskimi likovniki ustvarjalci je knjiga Ljubiteljski likovniki Ptuja, ki je izšla leta 1988 pod okriljem Zveze kulturnih organizacij Ptuj in prinaša predstavitev ptujskih likovnih ljubiteljev, članov likovnih sekcij prosvetnih društev iz Ptuja in okolice. Štefka Cobelj, ki je v času priprave knjige že resno bolehal, se je kljub temu z vsem žarom posvetila temu izzivu. Po naravi temeljita je knjigo napisala in jo oblikovala, poleg tega pa poskrbela tudi za glavne organizacijske zadeve, med drugim je zbirala denar za knjigo po delovnih organizacijah. Svečana predstavitev knjige je potekala 1. avgusta 1988 v Narodnem domu na Ptuj in ji je ostala v najlepšem spominu: »Dopoldne z Boštjanom prenašala knjige in slike v Narodni dom za predstavitev, ki je bila veličastna. Zbranih 140 ljudi, prišel je celo Ivan Potrč in Branka Jurca. Bila zvečer v njihovi družbi skupaj z Gorjupovimi. Bilo zelo lepo. Dobila rože.«⁵²

Štefka Cobelj, ki je natančno vodila evidenco o svojem strokovnem delu, je v življenjepisu zapisala, da je v zvezi z ljubiteljskimi likovniki na Ptuj bila avtorica 45 razstav, napisala 32 člankov, 14 zložen in 4 kataloge ter bila 14-krat mentorica v slikarskih kolonijah.

Predstavitev knjige Ljubiteljski likovniki Ptuja leta 1988 v Narodnem domu na Ptuj. Od leve proti desni: Branko Gorjup, ob njem stoji Štefka Cobelj, v ozadju stoji Marjan Šneberger. Od leve proti desni sedijo: Anamarija Toš, Maks Menoni, Veronika Rakuš (hrani Jožica Černezel).

MUZEJSKA SVETOVALKA V SOMALIJI

Štefka Cobelj, ki se po odhodu iz muzeja na Ptuj ni več najbolje počutila, je po upokojitvi z odprtimi rokami sprejela vabilo Zveznega zavoda za tehnično, prosvetno in kulturno ter znanstveno sodelovanje v Beogradu, da odide kot svetovalka za muzejsko dejavnost v Afriko, natančneje v Somalijo. Dr. Boris Kuhar, ki je v 70. letih tudi sam delal v Somaliji, je zapisal da, jo je »sem pripeljala njena široka razgledanost tudi na področju etnologije, poznavanje neevropskih kultur in nevrščenosti, ki je bila modna muha in je odpirala vrata za delovanje doma in po velikem delu sveta.«⁵³ Njen nemirni raziskovalni duh je morda potreboval prav ta novi izziv, ki jo je v polnosti zaposlil, posebej še, ko je iz domovine do nje prispela novica o zaprtju muzejskih zbirk v ptujski grajski žitnici, kar je Štefko Cobelj zelo prizadelo.

⁵² Dnevnik Štefke Cobelj 1988–1989, hrani Jožica Černezel.

⁵³ Pismo dr. Borisa Kuharja avtorici prispevka z dne 23. 4. 2012. Hrani arhiv avtorice.

Delo muzejske svetovalke v Somaliji je Štefka Cobelj opravila v dveh obdobjih, prvič med letoma 1980 in 1982, kasneje pa še od leta 1986 do leta 1987. Po krajšem uvodnem obisku februarja leta 1980 je v Mogadiš pripotovala novembra 1980. Na osnovi sporazuma o kulturnem sodelovanju, ki sta ga sklenili Jugoslavija in Somalija, se je kot svetovalka za muzejsko dejavnost ukvarjala predvsem s programom razvoja nacionalnega muzeja, njena glavna naloga pa je bila pripraviti vse elemente za formiranje muzeja revolucije, vključno s projektom nove zgradbe, pri čemer je sodeloval arhitekt Marko Ušaj iz Ljubljane.

Po zaključku risanja idejnega načrta za Nacionalni muzej v Mogadišu, junija 1981. Od leve proti desni stojijo: Štefka Cobelj, Jusuf Ibrahim Abdi, Lučka (?), pomočnica ministra Faduma Aliu, arhitekt Marko Ušaj, neznana dama z univerze (hrani Jožica Černezel).

Tik pred koncem projekta julija leta 1981 je somalsko ministrstvo za visoko šolstvo in kulturo zaprosilo za podaljšanje njenega bivanja v Somaliji, kar je jugoslovanska stran odobrila pod pogojem, da somalska stran krije vse stroške njenega bivanja v Somaliji. Na osnovi tega dogovora se je po poletnem dopustu Cobljeva sredi septembra vrnila v Somalijo in tu ostala do aprila 1982.

V tem obdobju je najprej delala na urejanju zbirke nacionalnega muzeja v Mogadišu, nato pa bila premeščena v Hargeiso, središče severne province, ki je od Mogadiša oddaljena več kot 2.000 km. Vključila se je v delegacijo pod okriljem ministrstva za visoko šolstvo in kulturo, ki si je skupaj z lokalnimi oblastmi zadala za nalogo ureditev muzeja in knjižnice, ki jo je ministrstvo želelo prevzeti pod svoje okrilje in ju tako zaščititi. V mestu so že od leta 1977 delovali gledališče, knjižnica in muzej,

ki je imel tudi svojo stalno zbirko.⁵⁴ Ob prihodu delegacije pa jih je čakal nerazveseljiv prizor: »Vsi razstavljeni eksponati so bili postavljeni v vitrine križem kražem, niso bili niti očiščeni, ne zavarovani in niso predstavljali nobenega koncepta ne tematike. Razen dveh čuvajev, enega vrtnarja in ene čistilke, muzej ni imel drugih zaposlenih, kakor tudi vodstva ne. Tako je bila prvotna zbirka dokaj hitro poškodovana in že po štirih letih so se insekti in drugi paraziti naselili pod preproge iz pletenega trstičja, ki so bile enostavno pribite na stene, in popolnoma »zavzeli« prostor v vitrinah. Ptiči so prihajali v notranjost skozi polomljene okenske šipe in so prav tako poškodovali predmete. Obiskovalci so razstavljene predmete lahko prijeli v roke, saj večina ni bila pritrjenih, medtem ko so najlepše predmete iz zbirke nudili v dar predstavnikom tujih delegacij, ki so se mudili v mestu.«⁵⁵ Izgradnja muzeja je bila zaupana Osmanu Dahir Adanu, dinamičnemu in nadarjenemu arhitektu iz Hargeise. Ko so ga prosili, da jim pokaže makete in načrte izgradnje muzeja, je pojasnil, da jih nikoli ni niti naredil. Zgradbo je zasnoval v »glavi«, na delovišču pa je sproti dopolnjeval vse potrebne detajle tako, da je uspel združiti pogoje v okolju s cilji projekta.

Štefka Cobelj je takoj po prihodu v muzej pripravila pisni predlog za ureditev eksponatov in strokovno postavitev stalne zbirke, nato pa se lotila dela. Delavna, kot je bila, je želela delo v muzeju čim prej končati in je v muzeju prebila vse dni, pri tem pa trčila ob mentaliteto domačinov, ki so njenim pričakovanjem le s težavo sledili: »Človek,

ki so ga privedli, da bi kasneje prevzel ustanovo (profesor angleškega jezika), ni pokazal nobenega interesa za karkoli ... Delovne sile je bilo dovolj, ampak pleskarji in mizarji so bili samo priučeni. Zato je bil potreben stalen nadzor nad njihovim delom, brez dnevne norme bi delo trajalo cele mesece. Najkoristnejša pomoč so bili zaporniki, ampak, ko sem izšla prvih deset, so bili ob državnem prazniku amnestirani ... Seveda so bile tudi težave, a najhujša so bila neverjetno nizka sredstva za delo in pomanjkanje volje ...«⁵⁶ Pri izvajanju del so bili dragocena pomoč tudi prostovoljci. Tako je lokalna ženska organizacija zbrala nekaj žen, da bi občasno prihajale pomagat pri prenašanju in čiščenju predmetov, zgradile pa so tudi nomadski šotor za zbirko. Zelo uporabni prostovoljci so bili tuji strokovnjaki, ki zaradi težav z letalskimi kartami ali drugih razlo-

Nova postavitev zbirk v Muzeju v Hargeysi leta 1981 (hrani Jožica Černezel).

54 PAM, fond Cobelj, Štefka, Izveštaj o radnom boravku u Somaliji, 30. 5. 1982, AŠ 9/6.

55 Stafanja Cobelj, Le Musée provincial de Hargeisa, *Museum*, 1986, str. 150–154. V slovenščino prevedla Tanja Ostrman Renault.

56 PAM, fond Cobelj Štefka, Izveštaj o radnom boravku u Somaliji, 30. 5. 1982, AŠ 9/6.

Somalske žene v svečanih tradicionalnih oblekah (hrani Jožica Černezel).

57 Prav tam.

58 Prav tam.

gov še niso zapustili države. Njihova pomoč je včasih nadomestila nekaj dni dela lokalnih delavcev: »Neki Švicar, drugače speleolog, me je zamenjal pri delu z mizarji in z dvema delavcema v štirih dneh končal delo, ki bi ga sicer četverica opravljala dva tedna.«⁵⁷

Vsa groba dela so bila tako opravljena v osmih tednih, preostala dva tedna pa je Cobljeva namenila urejanju zbirk v depoju, registraciji eksponatov in njihovi postavitvi v zbirke. Od 4.000 zbranih predmetov so jih v stalni zbirki predstavili 1.200 najbolj tipičnih, najlepših in najbolj ohranjenih s področja etnologije in kulturne zgodovine.

Muzej je bil odprt 8. decembra 1981, nakar se je Štefka Cobelj vrnila v Mogadiš, kjer je preostali čas bivanja do odhoda aprila 1982 urejala register muzejskih eksponatov iz muzeja v Hargeisi. Z doseženim rezultatom je bila sicer zadovoljna, a je opozorila tudi na to, da je ostal muzeološki program nedokončan, saj so bili razstavljeni predmeti brez napisov ali spremljajočega besedila, zbirka pa ni imela ne vodnikov in ne kataloga. V Hargeisi so kmalu zatem izbruhnili nemiri, ki jih je zadušila vojska, kar je skrb za muzejsko zbirko odrinilo v ozadje.⁵⁸

Kot muzejska sodelavka se je Cobljeva ponovno vrnila v Somalijo leta 1986, tokrat z nalogo, ki se je nanašala na postavitev stalnih zbirk v zgradbi nacionalnega muzeja, zgrajenega med letoma 1983 in 1985, ki se je v treh nadstropjih raztezal v centru mesta v neposredni bližini nacionalne

knjižnice in nacionalnega gledališča. Kljub pomanjkanju časa (na razpolago je bilo samo pet tednov časa, saj bi moral biti muzej odprt ob nacionalnem prazniku 21. oktobra 1986) je bilo ob podpori z vladne strani delo dokončano v roku. Na razstavi je bilo v treh nadstropjih prikazanih več kot 2.000 eksponatov s področja etnologije, zgodovine, vojaške zgodovine, kulture in jezika. Zaradi registracije eksponatov in priprave podnapisov k eksponatom v zbirkah je Štefka Cobelj podaljšala svoje bivanje v Somaliji še dvakrat in tam ostala do maja leta 1987. Muzej je bil svečano odprt 15. maja 1987, ko so ga ob prisotnosti jugoslovanskega ambasadorja Vladimira Kontića in drugih pomembnih osebnosti

odprli visoki somalski politični funkcionarji, na čelu z ministrom za visoko šolstvo in kulturo dr. Adisalamom Sheikhom Huseinom. Somalci so se dr. Štefki Cobelj za njeno uspešno zaključeno delo zahvalili s posebno diplomom Ministrstva za kulturo.⁵⁹

Pred Nacionalnim muzejem v Mogadišu, 13. 12. 1986. Od leve proti desni: Darinka, Jože in Nuša Tomiňsek, Štefka Cobelj (hrani Jožica Černezel).

Praznovanje novega leta v Jugoslovanski ambasadi, 31. 12. 1986. Od leve proti desni spredaj sedita Ranka Kontić in ambasador Vlado Kontić. Štefka Cobelj sedi v sredini.

Štefka Cobelj se je v Somaliji dobro počutila, saj se je živo zanimala za njihovo zgodovino in kulturo, znala pa se je tudi hitro prilagoditi drugačnim življenjskim razmeram. Kadar ni delala v muzeju, to je bilo sicer bolj poredko, se je družila tudi z maloštevilnimi Jugoslovani, ki so takrat bivali v Mogadišu. Srečevali so se na jugoslovanski ambasadi ali pri katerem od njih doma, kjer so skupaj praznovali jugoslovanske praznike ter si izmenjevali novice iz oddaljene domovine. Z zanimanjem je opazovala tudi življenje Somalcev: »Moja zasebna specialnost je sedaj, da hodim po gostijah. V hotelu, kjer jem, je skoraj vsak teden gostija. To se dogaja na vrtu, vedno zvečer Seveda ljudje pridejo v lokalnih nošah in to je priložnost, da jih lahko opazujem, saj je to prava modna revija. Lepo je gledati zlasti ženske v lepih oblekah in dragocenem nakitu ... Zelo zanimivi so zlasti njihovi plesi, kar pride takrat do izraza. Taka mestna svatba traja ponavadi le dve uri in je kot neka gledališka predstava ali pa koncert ...«⁶⁰

59 PAM, fond Cobelj Štefka, Izveštaj o radnom boravku u Somaliji, 24. 5. 1987, AŠ 9/6.

60 Pismo Štefke Cobelj Jožici Černezel iz Mogadiša, 22. 2. 1987. Hrani Jožica Černezel.

VSEGA SE NE DA URESNIČITI, ČETUDI SE RODIŠ V OBLAKIH

Leto 1988 je bilo za Štefko Cobelj delavno, a uspešno. Leto pred tem je zaključila svoje delo v Somaliji, tisto poletje pa dokončala viničarski muzej na Gorci, bila mentorica likovne kolonije v Majšperku, ravnokar so izdali tudi publikacijo Ljubiteljski likovniki Ptuja in Štefka Cobelj je že pisala ter urejala vse potrebno za izid knjige Industrijski Majšperk. Trdovratni kašelj, ki je nekoliko spominjal na gripo, in slabo počutje, ji nista mogla preprečiti, da ne bi pridno vsak dan delala na zastavljenih projektih. Ko pa se slabo počutje ni izboljšalo, je morala na preiskave pljuč: »Danes je usoden dan. Povedali so mi, da imam raka na pljučih, me premestili v garsonjero in dr. Debeljak je govoril z menoj. Lepo sva se pogovarjala, nič nisem reagirala in bila posebno prizadeta. Verjetno se še ne zavedam ...«⁶¹ Tako je Štefka Cobelj v jeseni leta 1988 v bolnišnici na Golniku izvedela, da je hudo bolna in da ji ostaja le še manj kot leto dni življenja.

Kljub hudi diagnozi o svoji bolezni ni želela javno govoriti in je prizadevno nadaljevala z uresničevanjem svojih načrtov. Ko pa je bolezen tako napredovala, da je morala oditi v bolnišnico na Golnik, je napisala oporoko, v kateri je razdelila svojo zapuščino in zapisala poslednje želje. Tam je umrla 15. maja 1989 in bila dva dni kasneje pokopana na novem ptujskem pokopališču.

Na Štefko Cobelj danes opozarja tudi spominska plošča na rojstni hiši v Zagorcih 71, ki jo je 26. julija 1991 odkril dr. Lojze Arko v zahvalo za njeno donacijo ptujski bolnišnici. Foto: Mira Petrovič, maj 2012

Grob Štefke Cobelj na novem ptujskem pokopališču. Foto: Mira Petrovič, maj 2012

61 Dnevnik Štefke Cobelj, zapis z dne 5. 9. 1988 v bolnišnici Golnik. Dnevnik hrani Jožica Černezel.

ZAKLJUČEK

Čeprav je bilo o Štefki Cobelj v zadnjih dvajsetih letih le malo napisanega, ostaja njeno ime živo in prisotno v zavesti Ptujčanov. Spominjajo se je kot nenavadne, a izredno zanimive ženske, ki je znala izvrstno pripovedovati o svojih številnih podvigih in dogodivščinah, pri tem pa nekatere skrivnosti vendarle zadržati samo zase. Posebej živ je spomin nanjo med ptujskimi ljubiteljskimi likovniki pri DPD Svoboda Ptuj, katerih sekcija se od leta 1997 imenuje Likovna sekcija dr. Štefke Cobelj.

Od etnografskih zbirk, ki jih je Štefka Cobelj ustvarila na Ptuju in v okolici, danes ni veliko ohranjenega. Prav tako je bil uničen Nacionalni muzej v Mogadišu, ki je bil v času državljanske vojne leta 1991 zaprt, stavba muzeja pa močno poškodovana. Ostaja pa nam njena zapuščina: materialna v obliki zbirk, ki jih je v hrambo zaupala kulturnim ustanovam, in duhovna, ki je zapisana v njenih knjigah in v našem spominu.

V domačem okolju so ji prvo javno priznanje podelili šele tri mesece pred smrtjo. Takrat so ji na Ptuju za delo v kulturi podelili veliko oljenko Kulturne skupnosti občine Ptuj. Štefko Cobelj je priznanje razveselilo, vendar je v njem zaznala tudi nekaj ironije.⁶² Verjetno je imela v mislih tisti znani rek: »Najtežje je biti prerok v domačem kraju.«

Štefka Cobelj v svojem stanovanju na Ptuju pomladi leta 1989. Foto: Martin Ozmec

⁶² Nataša Vodušek, Vsega se ne da uresničiti, četudi se rodiš v oblakih, *Tednik*, 9. 2. 1989, str. 9.

⁶³ Besedilo na plošči je določila sama Štefka Cobelj v svoji oporoki, ki je za njeno postavitvev namenila tudi del sredstev iz svoje zapuščine.

SKRIVNOSTNO ŽIVLJENJE DR. ŠTEFKE COBELJ V BEOGRADU

Naša draga sodelavka iz Muzeja sodobne umetnosti v Beogradu, dr. Štefka Cobelj, je bila in ostaja v spominu kot zelo neobičajna oseba, posebna zaradi mnogih lastnosti, najbolj pa zaradi tega, ker je bila izjemno delavna. Posvečala se je različnim področjem, in to v času samoupravljanja, ko se je pogosto govorilo: »Ne morejo me tako malo plačati, kot lahko jaz malo delam.« Bila je strokovnjakinja za slovenski barok, zanimali sta jo jugoslovanska in tuja sodobna umetnost, najbolj pa jo je pritegnila etnologija sveta. Tako široki spekter delovanja je zmogla samo dr. Štefka Cobelj, pri tem pa je skrbno čuvala svojo zasebnost in intimo, ohranjala svoj življenjski slog, svoja prijateljstva in interese.

Za razliko od večine, ki smo bili mladi začetniki, je dr. Štefka Cobelj leta 1966, ko je prišla v Muzej sodobne umetnosti v Beogradu za kustosinjo, že imela znanstveni doktorat iz umetnostne zgodovine. To je bilo takoj po svečani otvoritvi muzeja, ki je bila 20. oktobra 1965 in ki so se je udeležili številni obiskovalci, strokovnjaki in visoki funkcionarji iz cele Jugoslavije ter na desetine direktorjev svetovnih muzejev sodobne umetnosti in kritikov iz New Yorka, Londona, Pariza, Benetk in Prage. Upravnik Miodrag B. Protić je imel pri zasnovi muzeja jasno vizijo. Njegov velik vzornik je bil Alfred Barr,¹ ki je postavil temelje Muzeja moderne umetnosti v New Yorku, posredno pa tudi drugih muzejskih institucij na svetu. Beograjski muzej je vse večji družini muzejev sodobne umetnosti najprej dal izjemen arhitekturni projekt (delo arhitektov Ivana Antića in Ivanke Raspopović), ki je bil primerljiv s takrat najbolj znano konstrukcijsko rešitvijo za muzej Solomona R. Guggenheima v New Yorku. Odlike beograjskega muzeja so bile dobra organizacijska struktura in velike razstave retrospektivnega ter monografskega značaja s strokovnimi publikacijami o jugoslovanski umetnosti 20. stoletja. Imel je bogato dokumentacijsko središče, atelje za restavriranje, uvedel je nov način dela z obiskovalci ... Poleg tega je takoj začel z obsežnim mednarodnim sodelovanjem.² Iz najbolj znanih muzejev in zbirk z vsega sveta so prihajale pomembne in odlično pripravljene razstave posameznih velikanov moderne umetnosti – od Picassa, Mirója in Kleeja do Yvesa Kleina in Kandinskega, Georges-a Mathieua, Raoula Dufyja ter Davida Hockneya, tematske razstave, posvečene ekspresionizmu ali dadaizmu, pariškemu Majskemu salonu, grafiki dunajske secesije in konstruktivni umetnosti, modernemu plakatu, sodobni grafiki, tapiseriji, kiparstvu, fotografiji ali slikarstvu, pa tudi postavitve najaktualnejše ameriške, brazilske, francoske, romunske, italijanske, poljske, avstrijske, nemške, madžarske in drugih sodobnih umetnosti. Tako je razstava pod naslovom *Umetnost u fabrici*, ki je bila leta 1971 velika novost na področju zbirateljstva, pokazala, kakšen pomen ima lahko neka gospodarska organizacija (v tem primeru tovarna cigaret *Peter Stuyvesant*) pri promociji in podpori sodobnih ustvarjalcev. Pri vseh teh razstavah je sodelovala tudi dr. Štefka Cobelj.

V tistem času je bil muzej pogosto nosilec velikih predstavitev naše umetnosti v svetu, na bienalih in ob drugih priložnostih,³ kar je hkrati kazalo na ugled, ki si ga je Muzej sodobne zgodovine pridobil izjemno hitro. To je bil tudi odraz kulturne politike šestdesetih let v takratni Jugoslaviji, ki si je želela stabilizirati svoj mednarodni položaj ne le kot vodilna država v gibanju neuvrščenih, temveč preko določenih gospodarskih uspehov na mednarodni ravni pripadati razvitim in kulturno osveščenim skupnostim, saj je, kljub prekinitvi odnosov s Stalinom že konec štiridesetih let, v zahodnem svetu še vedno veljala za »komunistično« državo.

¹ Alfred Barr je bil, skupaj z znanim kritikom Clementom Greenbergom, ideolog, ki je zastopal mnenje, da mora imeti ameriška sodobna umetnost kot izraz ameriške kulturne, gospodarske in politične prevlade vodilno vlogo v svetu. O ustanovitvi muzeja glejte spomine: Miodrag B. Protić, *Nojeva barka I-II*, Beograd 1992, 1996.

² Ješa Denegri, *Jedna moguća istorija moderne umetnosti. Beograd kao internacionalna umetnička scena 1965–2006*. Druga spremenjena in dopolnjena izdaja, Beograd 2009.

³ Dr. Štefka Cobelj je med drugim izvajala »komisarska« – kot so to nekoč imenovali – dela za našo predstavitev na Beneškem bienalu leta 1968 in na Bienalu Sao Paolo leta 1969, sodelovala pa je tudi pri predstavitvi jugoslovanske sodobne umetnosti v Nemčiji, na Madžarskem in v drugih državah.

Za tako široko mednarodno delovanje so bili nujni priznani strokovnjaki. To je bil eden od razlogov, zakaj je bila dr. Štefka Cobelj, ki je znala več tujih jezikov in imela izkušnje, ki si jih je pridobila, ko je sodelovala s Komisijo za kulturne povezave s tujino, povabljena, da se pridruži ekipi mladega Muzeja sodobne umetnosti. Med prireditvami, pri katerih je dr. Cobljeva delovala kot sodelavka Komisije za kulturne povezave s tujino, zlasti ostaja v spominu velika samostojna razstava priznanega umetnika in profesorja Akademije likovnih umetnosti v Beogradu Mila Milunovića, ki je leta 1960 potekala v Moskvi in je bila med prvimi tovrstnimi razstavami po prekinitvi sodelovanja z Informbirojem ter vnovični vzpostavitev dobrih odnosov s Sovjetsko zvezo sredi petdesetih let. Razstava tega umetnika naj bi pokazala posebno pot, po kateri je stopala naša umetnost, saj se v njegovem delu srečujejo tako sodoben koncept slikarstva kot avtonomne, a ne indoktrinirane discipline ter *genius loci*, umetnikova navezanost na rodno zemljo, črnogorski krš in mediteransko modrino, izpolnjeno z elementi morske flore ali favne v poetični viziji, ki je v stiku z abstraktnim, a hkrati zvesta slikani predlogi. To je bila jugoslovanska učna ura za še vedno živahen in močan sovjetski socialistični realizem.

Izkušnje dr. Štefke Cobelj so bile dragocene za Muzej sodobne umetnosti, vendar ne popolnoma izkoriščene. Upravnik Protić je namreč za svoje kustose izjemno rad imenoval mlade umetnostne zgodovinarje oziroma zgodovinarke, da bi jih oblikoval po svoji presoji in potrebah, tako da večina drugih kustosov v primerjavi z dr. Cobljevo ni imela za seboj posebno dolge delovne dobe niti objavljenih del ali mednarodnih izkušenj. Zaradi tega so bile njena samostojnost, pridnost in volja za delo izjemno opazne, poleg tega pa je izpolnjevala še en kriterij, ki ga lahko po skoraj pol stoletja bolje razumemo. M. B. Protić je namreč ambiciozno, seveda ob političnem soglasju, Muzej sodobne umetnosti spreminjal v osrednjo ustanovo za preučevanje in prikazovanje jugoslovanske umetnosti 20. stoletja. To so vedno znova potrjevali intenzivna odkupna politika likovnih del iz vseh jugoslovanskih skupnosti, stališče muzeja, ki je govorilo o skupnem umetniškem prostoru,⁴ vzporedno preučevanje umetniških pojavov po vsej Jugoslaviji in nenehno sodelovanje s kolegi iz drugih središč. M. B. Protić je bil v zelo dobrih prijateljskih odnosih z Božom Bekom, direktorjem Mestne galerije sodobne umetnosti v Zagrebu, in Zoranom Kržišnikom, direktorjem Moderne galerije v Ljubljani. Za ohranitev takšnega delovanja je bil potreben tudi niz strokovnjakov: med prvimi kustosi, še preden je bil muzej odprt, je bil mladi in perspektivni strokovnjak Ješa Denegri (rojen v Splitu).⁵ Dr. Štefka Cobelj je s svojim slovenskim poreklom prispevala k celovitosti jugoslovanske politike Muzeja sodobne umetnosti. To spominja na željo znanega slovenskega režiserja Bojana Stupice, da iz novega Jugoslovanskega dramskega gledališča v Beogradu po drugi svetovni vojni nastane oder, na katerem bi nastopali najuspešnejši in najboljši igralci z vseh prostorov takratne Jugoslavije.

Dr. Cobljeva je v muzej prinesla veliko osebnih skrivnosti, ki jih je večje skrivala. Nismo vedeli za njeno težko otroštvo v delavski družini z osmimi otroki niti za ilegalno delovanje v času nacistične okupacije, ko so jo ujeli in celo trikrat obsodili na smrt. Nismo poznali njenega zakonskega stanu niti slišali, če je imela kakšen ljubkovalni in prijateljski vzdevek. Vedeli nismo niti tega, da je v šolskem letu 1950/51 v Beogradu najprej začela s študijem na Visoki šoli za novinarstvo in diplomacijo, ko pa je bila ta ukinjena, je izbrala študij zgodovine umetnosti. Ta študij ji je omogočil, da je lahko zadovoljila svoje raznolike interese, pri izbiri pa ji je vsekakor pomagalo tudi dejstvo, da je katedro v tistem času vodil največji jugoslovanski umetnostni zgodovinar Svetozar Radojčić, ki je tudi sam imel široko evropsko izobrazbo in s katerim je, skupaj z njegovimi mladimi sodelavci, obiskovala srednjeveške spomenike v Srbiji, Makedoniji in Črni gori ter muzeje po vsej državi.

⁴ Ješa Denegri, *Ideologija postavke Muzeja savremene umetnosti. Jugoslovanski umetniški prostor*, samostojna avtorska izdaja, Beograd 2011.

⁵ Pred njim so bili imenovani kustosi Draga Panić, Dragoslav Đorđević, Marija Pušić, Zoran Tošić in Radmila Panić Matić.

Vedeli smo, da je bila edini doktor znanosti v našem muzeju s tezo o slovenskih umetnikih Francu Mihaelu Straussu in Janezu Andreju Straussu, ki jo je leta 1965 zagovarjala pri velikem umetnostnem zgodovinarju Francetu Steletu. Le redko je govorila o svojem znanstvenem delu, vendar smo slišali, da je našla veliko del teh dveh slikarjev in jih obdelala v posebni knjigi, ki je bila objavljena v slovenščini in nemščini, ter pripravila številne razstave, kar je bil pravi pionirski izziv. Med pripravo doktorske disertacije je bila vzporedno zaposlena kot urednica v beograjski založniški hiši *Jugoslavija*, ki je objavljala odlično literaturo s področja kulture, zlasti umetnosti. Pred tem je Štefka kratek čas delala v Galeriji grafičnega kolektiva, ki je prav tedaj, ob koncu petdesetih in na začetku šestdesetih let, imela pomembno vlogo pri promoviranju grafike kot »demokratične« umetniške oblike, moderne discipline, ki je enakopravna z »velikimi vejami umetnosti« – slikarstvom in kiparstvom. Zanimanje za moderno umetnost je pri dr. Cobljevi ostalo prisotno do konca njenega delovanja: organizirala je številne samostojne in skupinske razstave v beograjskih galerijah, po vsej takratni Jugoslaviji⁶ in v tujini, sodelovala je z združenji likovnih umetnikov in ustvarjalcev uporabnih umetnosti ter s Foto zvezo Jugoslavije. Imela je pomembno vlogo pri pripravi dobrodelnih akcij za Združenje distrofikov Jugoslavije in številnim umetnikom pisala predgovore za kataloge, na primer za Milija Nešića, Ano Piksijades, Ota Loga, za Spomine Bogdana Bogdanovića in druge. Tudi v zadnjih letih svojega življenja, ki jih je preživela v Sloveniji, je podpirala ustvarjanje umetnikov, tudi amaterjev.

S sodelavkami muzeja ob odprtju razstave leta 1972. Od leve proti desni: Divna Denovski, Štefka Cobelj, Milena Maoduš, Mira Đokić (PAM, fond Štefka Cobelj, AŠ 39/1).

Dr. Štefka Cobelj je bila umetnostna zgodovinarica, muzeologinja in kritičarka. V njenem bogatem delu se kaže širina njenih poklicnih interesov in elan, s katerim se je lotevala projektov. Tudi kadar ni bila neposredna nosilka projekta, je dala svoj velik, pogosto neviden, a hkrati tako dragocen prispevek. Protokol je šel svojo pot, najpomembnejša dela pri vzpostavljanju stikov, organiziranju dela, korespondenci, prevodih, urejanju izdaj, postavljanju razstav, komunikaciji z javnostjo, mediji in publiko pa so opravljali kustosi, med katerimi je bila tudi ona.⁷

V Muzeju sodobne umetnosti je dr. Štefka Cobelj opravljala različna dela, ki niso bila zajeta v eno samo delovno mesto: sodelovala je pri pripravi naših razstav za tujino in še pogosteje pri predstavitvi tujih manifestacij v muzeju, organizirala je potujoče informativne in izobraževalne razstave po vsej državi,⁸ bila urednik in redaktor številnih

⁶ Usklajevala je, na primer, dela v zvezi z beograjsko predstavitvijo jugoslovanskega bienala male plastike iz Murske Sobote ali memoriala Nadežde Petrović v Čačku.

⁷ Med najpomembnejšimi projekti Muzeja sodobne umetnosti, pri katerih je sodelovala tudi dr. Štefka Cobelj, sta razstava in publikacija *Ekspresionizam boje, poetski realizam, intimizam* iz serije *Jugoslovanska umetnost XX veka* leta 1971 in *Ideje srpske umetniške kritike i teorije 1900–1950* leta 1980. Skupna publikacija je bila natisnjena, ko dr. Cobljeva ni več delala v muzeju.

⁸ Tako je, na primer, organizirala potujoči razstavi *Žene slikari u savremenom srpskom slikarstvu* in *Moša Pijade*.

katalogov, pogosto je opravljala tudi oblikovalska dela; prevajala je besedila za številne publikacije, še zlasti kataloge za mednarodno sodelovanje, iz raznih jezikov, ki jih drugi niso poznali. Njeno ime srečamo v skoraj vseh publikacijah, ki jih je muzej izdal v času, ko je delala kot kustosinja,⁹ torej v času celega desetletja, vse do leta 1976. Le redko so ji zaupali samostojen projekt, s katerim bi njena podjetnost in znanje prišli do izraza. Za to obstaja enostaven razlog: organizacija dela v muzeju je temeljila na delitvi dela – timskem delu, kjer je imel glavno besedo upravnik Miodrag B. Protić. Zaradi tega je popolnoma jasno, zakaj je dr. Cobljeva v svoji biografiji zapisala, da se je dejavnost v Muzeju sodobne umetnosti začela ponavljati in je postala manj zanimiva, tem bolj zato, ker jo je skrivaj zanimalo drugo področje, kar smo mi samo slutili: etnologija. Štefka je ob delu v muzeju, ki je bilo usmerjeno izključno v sodobno umetnost, in vzporedno s potovanji po širnih svetovnih prostranstvih, študirala etnologijo in leta 1973 na Katedri za etnologijo Filozofske fakultete v Beogradu¹⁰ zagovarjala magistrsko delo.

Ko se je začela ukvarjati z etnologijo, je največjo pozornost posvečala raziskovanjem v osrednjih delih Srbije in tako obdelala antropomorfne prikaze v srbski narodni umetnosti,¹¹ obredne jedi in kruh pri različnih običajih,¹² ikone na steklu iz zbirke beogradskega zbiratelja Radenka Perića¹³ in drugo.

Niti njeni kolegi v Muzeju sodobne umetnosti niti jaz, ki sem ji bila gotovo najbližja, saj so naju pogosto zanimale iste stvari in sva delili željo po širjenju obzorij, potovanjih po svetu in delu, ki ni del muzejskih obveznosti (kar ni bilo vedno sprejeto z navdušenjem, razumevanjem in odobravanjem!), nismo vedeli, kako resno se je Štefka začela ukvarjati z etnologijo. To je bila ena od ugank, ki smo jih razrešili šele v trenutku, ko nas je obvestila, da odhaja iz muzeja, da se vrača v Slovenijo in da bo postala direktorica ptujskega muzeja, kjer je bilo etnografsko gradivo pomemben del zbirke. Ni

Obisk Ruth Brandt v Muzeju sodobne umetnosti v Beogradu (MSUB) leta 1973 (hrani Oddelek za umetniško dokumentacijo MSUB).

9 Muzej savremene umetnosti. *Deset godina 1965–1975*, Beograd 1975.

10 Ohranjen je rokopis njene teze iz etnologije na temo *Ivanjica sa osvrtom na Moravički kraj*, ki je delno objavljen pod naslovom: Štefka Cobljeva, Osvrt na narodnu nošnju moravičkog kraja, *Užički zbornik* (Istorijski arhiv, Narodni muzej), Užice 1973, str.101–114.

11 Persida Tomić, Štefka Cobljeva, Lik čoveka u narodnoj umetnosti Srbije, *Etnografski muzej*, Beograd 1974.

12 Štefka Cobljeva, Obredna jela i hlebovi u godišnjim običajima, *Zbornik radova Narodnog muzeja*, Čačak 1974, str. 113–143.

13 Štefka Cobljeva, Ikone na staklu u zbirci beogradskog kolekcionara Radenka Perića, *Godišnjak grada Beograda*, Beograd 1973, str. 303–324.

bilo neznano, da jo je zanimala folklor v najširšem smislu, saj je kot neutrudljiva popotnica najprej iz najbolj oddaljenih evropskih držav, potem pa še iz Amerike in Kanade, Mehike, severne in črne Afrike prinašala zanimivo gradivo, s katerim je polnila svoje majhno stanovanje v Novem Beogradu, občasno pa nas, svoje kolege, ob posebnih priložnostih, praznovanjih ali v znak priznanja razveselila s kakšnim eksotičnim predmetom. Pri meni je še danes nekaj neobičajnih obrednih kosov nakita, ki mi jih je v znak zahvale prinesla iz Indije in Pakistana, ker sem jo predlagala, da v imenu Muzeja sodobne umetnosti leta 1973 in 1974 v Delhiju, Bombaju, Lahoreju, Ravalpindiju in Karačiju organizira razstavo sodobne jugoslovanske grafike.

Svoja potovanja je, ne glede na to, ali so bila povezana z delom, kako razstavo, predavanjem ali pa z etnološkimi raziskovanji, znala organizirati odlično, brez napak in na skrivaj. Izkoristila je vsako priložnost, da se umakne iz Beograda, delala je nadure za proste dni, združevala praznike in vikende ter izginjala in se znova pojavila. Samo včasih je skrivnostno priznala, da je bila nekje daleč, daleč ... Denar ni bil nikoli vprašanje, saj smo vsi vedeli, kako je bila zaradi vojne in dela na terenu racionalna, skromna in že od otroštva vajena pomanjkanja udobja.

Živela je dinamično, zanimivo, delala je to, kar je imela rada in jo je osebno zanimalo ter ni odgovarjala nikomur. Ujela je svobodo, kar si želijo mnogi, a jim ne uspe. Bila je nevsakdanja pojava v naši kulturi: na videz robustna, močna, brezbrizna, mogoče občasno celo groba, a hkrati, kadar je šlo za vprašanja estetike, izjemno občutljiva. Njeno stanovanje je bilo polno zanimivih artefaktov z vsega sveta, dragocenih umetniških del sodobne umetnosti, pa tudi čudovitih stilskih kosov pohištva, stekla, srebra, porcelana, ki jih je s poznavalskim in izkušenim pogledom znala najti tudi na najbolj nepričakovanih mestih. Z veliko skrbnostjo in spoštovanjem hranim šest ročno izdelanih, izjemno tankih kozarcev za šampanjec, ki nam jih je prinesla v dar ob vselitvi v novo stanovanje. O njeni bogati knjižni zbirki, v kateri so bile zlasti publikacije s področja zgodovine umetnosti in etnologije, pa tudi redke knjige, rokopisi in druge dragocene izdaje, pa priča njena donacija, ki jo je obdelala Ljudska in študijska knjižnica na Ptujju ter o njej leta 1990 izdala katalog, katerega avtorja sta Jakob Emeršič in Lidija Majnik.

O odhodu dr. Štefke Coblje iz Muzeja sodobne umetnosti in posledično tudi iz Beograda kot o njenem prihodu v muzej desetletje prej, se ni glasno govorilo. Kolege je samo obvestila, da pripravlja malo interno poslovilno druženje, ker se vrača v Slovenijo. Pobrala je svojo bogato dokumentacijo, ki jo je hranila v kabinetu, se od vseh poslovila ob kozarcu vina in zakuski ter odšla. Z njo je odšla tudi neverjetno delavna, organizirana in široko izobražena kustosinja. Ohranili smo samo občasen stik v pismih in novoletnih čestitkah, dobili smo informacije o velikih preobratih v ptujskem muzeju, številnih razstavah, ki jih je organizirala in tako ohranjala povezavo med slovensko in srbsko kulturo. Srbske umetnike je vabila v Slovenijo, v Srbiji pa je prirejela dogodke, posvečene slovenskim umetnikom in otrokom. Z eno besedo – bila je ambasadorica obeh kultur.

Ob novici, da je svoje znanje in izkušnje na področju muzejske stroke in etnografskih raziskovanj podarila muzejem v Somaliji, sem se razveselila, saj sem vedela, koliko moči ima, da vstopa v nove svetove in odkriva nove kulture. Verjela sem, da se ji na tem področju v prihodnosti obeta bleščeča kariera. A hitro zatem, leta 1989, sem se soočila še z novico o njeni neozdravljivi bolezni, ki jo je tako neusmiljeno poteptala in ji ni bilo mogoče pobegniti – razen v smeri končnega odhoda v neznano ... To je bilo Štefkino zadnje skrivnostno, tokrat tudi dokončno potovanje. Nezasluženo rano, žalostno in boleče za vse, ki so jo poznali in cenili.

ZAPUŠČINA

ZAPUŠČINA DR. ŠTEFKE COBELJ

Štefka Cobelj je s svojih potovanj po celem svetu prinašala veliko različnih predmetov, ki jih je še za časa svojega življenja rada podarjala kulturnim ustanovam in posameznikom, ki jih je cenila. Ko je leta 1988 izvedela, da je hudo bolna, se je – v skladu s svojim značajem – sistematično in natančno lotila delitve svoje zbirke različnih predmetov pa Pokrajinskemu muzeju Celje. V oporoki, ki jo je napisala 27. aprila 1989, je večinski del preostale zbirke prepustila Pokrajinskemu arhivu Maribor, Pokrajinskemu muzeju Celje, Ljudski in študijski knjižnici Ptuj in Umetnostni galeriji v Mariboru. Pokrajinskemu muzeju Ptuj je namenila manjšo zbirko glasbil iz različnih koncev sveta. Največ finančnih sredstev in garažo je podarila Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča na Ptuju, manjša različna volila v obliki umetniških del in praktično uporabnih predmetov pa svojim sorodnikom in prijateljem.

Jure Maček

OSEBNI FOND COBELJ ŠTEFKA V POKRAJINSKEM ARHIVU MARIBOR

Štefka Cobelj je v svoji pisni oporoki z dne 27. aprila 1989 celoten osebni arhiv zapustila Pokrajinskemu arhivu Maribor. Na podlagi Sklepa o dedovanju Temeljnega sodišča v Mariboru – enota na Ptuju z dne 25. januarja 1990 je Pokrajinski arhiv Maribor 30. oktobra istega leta kot volilo prevzel celotno osebno dokumentacijo pokojne.¹ Ta šteje kar 72 arhivskih škatel gradiva in sodi med najbolj obsežne osebne fonde Pokrajinskega arhiva Maribor. Gradivo je v skladu z arhivsko zakonodajo javno dostopno, saj ob predaji niso bili postavljeni nikakršni pogoji glede omejitve uporabe gradiva v znanstvene in raziskovalne namene.

Izjemen obseg ohranjenega gradiva ter mnogoterost v dokumentih predstavljenih področij nedvomno opisujeta Štefko Cobelj kot eno bolj ustvarjalnih, zanimivih in izstopajočih osebnosti, delujočih na kulturnem področju tako v Sloveniji kot tudi na območju bivše skupne domovine ter širše. Že površen pregled fonda zadostuje, da jo lahko ocenimo kot izredno sistematično, natančno in dosledno zbiralko, tako osebne kot strokovne in znanstvene dokumentacije ter fotografskega materiala. Nedvomno se je kot kulturna delavka širokih obzorij, izobražena tudi v tujini, zavedala pomena in vrednosti zbranega gradiva in ga je zato skoraj v popolnosti ohranila bodočim generacijam. Nemogoče je narediti ločnico med dokumenti, ki opisujejo zgolj njeno službeno pot in strokovno ter znanstveno udejstvovanje, od dokumentov bolj osebne in intimne narave. To je še posebej opazno pri ohranjeni korespondenci, kjer sicer osebna narava pisma večkrat prehaja v strokovno tematiko. Celo osebne dnevniške s potovanj po tujih deželah prepletajo umetnostna, zgodovinska in etnološka odkritja ter zabeležke. Ob tem osebni fond Cobelj Štefka ni le golo ogledalo njenega strokovnega dela, pač pa gradivo odseva tudi nekatere njene psihološke značilnosti ter osebnostne in značajske lastnosti. Nepristranski raziskovalec njenega fonda lahko že ob prvem, površnem stiku z ohranjeno dokumentacijo, ne da bi se mu

¹ Sklep o dedovanju Temeljnega sodišča v Mariboru, 25. 1. 1990, Pokrajinski arhiv Maribor (dalje PAM), fond Pokrajinskega arhiva Maribor, AŠ 133.

bilo treba pri tem sploh poglobljati v podrobnosti, ugotovi, da je bila s srcem in dušo predana svoji stroki, razširjanju kulturnih vrednot ter odkrivanju neznanih dežel. Arhivsko gradivo dejansko kar samo od sebe spregovori o njeni izredni aktivnosti, delavnosti in neumornem prizadevanju, da bi kar najbolje izvršila zastavljene naloge. Iz škatle v škatlo se potrjuje spoznanje o neizmerno nemirnem duhu, radovednosti ter raziskovalni žilici, ki so Cobljevo, tako hrepenečo po novih spoznanjih, že od mladostnih dni in vse do starosti gnali v širni svet. Kot na dlani se nam prikažeta neomajna volja in že skoraj strast do znanstvenega ustvarjanja, raziskovanja, neprestanega učenja in znanstvenega izpopolnjevanja. Številni dokumenti kažejo Štefko Cobelj kot močno, samostojno osebnost, s prirojeno vztrajnostjo, ki ni klonila pred številnimi ovirami, ampak je dosledno, predano in načrtno sledila svojemu strokovnemu poslanstvu in osebnim ciljem. Pri njihovem uresničevanju je sicer večkrat tvegala večje ali manjše nesporazume in to ne le z znanci in s sodelavci, ampak tudi s starši in z bližnjimi sorodniki. Zaradi nepopustljivosti, neomajnega prepričanja v svoj prav ter izstopajoče delovne pridnosti, sposobnosti in uspešnosti se je na svoji poti neredko spotikala ob polena, podtikanja ter osebnostne zamere in konflikte. Znani slovenski rek pravi, da se za dobrim konjem vedno kadi; in to še kako velja tudi za Štefko Cobelj.

Ob pregledu obsežnega popisa² arhivskega gradiva Štefke Cobelj lahko kot prvi vsebinski sklop izpostavimo **korespondenco** Štefke Cobelj. Ta del obsega več kot šest arhivskih škatel in vsebuje na stotine pisem, dopisnic, razglednic, čestitk in voščil. Deloma je sicer urejena po posameznih dopisovalcih, vendar na žalost ni razvrščena kronološko in tudi odložena ni le na enem mestu v fondu. Vsak od vsebinskih sklopov vsebuje namreč tudi kar nekaj pripadajoče korespondence. Ponavadi so prav ohranjena obsežnejša dopisovanja za raziskovalce tudi najbolj vredna in zanimiva, saj nudijo tako rekoč popoln vpogled v medsebojne stike pomembnih osebnosti v nekem času in prostoru. Tako dokazuje korespondenca Štefke Cobelj v prvi vrsti izjemno razvejanost njene dejavnosti ter znanstvenih in raziskovalnih stikov, pa tudi osebnih prijateljstev, ki jih je vztrajno tkala po vsej Evropi in svetu. Razdeljena je na dopisovanje v slovenskem oziroma srbohrvaškem jeziku ter na dopisovanje v tujem jeziku, predvsem v angleščini in nemščini. Nemogoče je na tem mestu natančneje opisati celoto ohranjenih pisem, zato bi rad izpostavil samo nekaj obsežnejših tujih korespondenc z uveljavljenimi umetniki in kulturnimi delavci. To so: Irene in Leon Sliwinski (45 pisem), Heinz Hausdorf (33 pisem), Brigitte Reinhardt (69 pisem), Geraldine in Peter Rooymans (27 pisem), Ans in Dick Nijhof (10 pisem), Maria Küwen (7 pisem), Marie Josee Thiel (6 pisem), Kathryn McMahon (6 pisem), Fritz Schwegler (13 pisem), Cynthia Salvador (6 pisem). Ob tem naj omenim še nekatere svetovno znane galerije in muzeje, s katerimi je bila pogosteje v stiku, kot so na primer Dorsky Gallery v New Yorku, Tate in Alwin Gallery v Londonu, Muzej sodobne umetnosti v Sao Paolu ter bienala v Benetkah in Sao Paolu. Del korespondence je ostal še neidentificiran. Ponekod poznamo le ime dopisovalca, priimka pa se ni dalo ugotoviti. Tak primer so recimo pisma v angleškem jeziku Swena in Inge iz Litve (20 pisem).

Drugi sklop gradiva prikazuje **strokovno delo Štefke Cobelj kot ravnateljice v Pokrajinskem muzeju na Ptuj** v letih 1976–1978. Tukaj so ohranjeni zapisniki delovne skupnosti Pokrajinskega muzeja Ptuj, samoupravne delavske kontrole v muzeju, strokovnih muzejskih kolegijev, kulturne skupnosti občine Ptuj, programskega sveta muzeja ter drugih organov. Večina jih opozarja na skrhane odnose v kolektivu ter na različno razumevanje strokovnih principov organizacije muzejskega dela. V njih se skrivajo tudi razlogi za »prisiljen« odstop ravnateljice Cobljeve konec leta 1978. Zapisniki še posebej podrobno nakazujejo problematiko etnološke zbirke Pokrajinskega muzeja Ptuj ter vprašanje sanacije

prostorov nekdanje »žitnice«. Uradne zapisnike dopolnjujejo osebna opažanja in beležke Štefke Cobelj o strokovnih in razstavnih dejavnostih muzeja, stanju vinarske in etnološke zbirke – avtorica obeh je bila Štefka Cobelj – ter zapisa o urejanju stavbe »žitnice« v letih 1976–1978 in uničenju obeh omejenih zbirk. Večletno burno strokovno debato je sprožil zlasti še danes ne povsem razjasnjen zažig vinarske in etnološke zbirke. V pismu mami je o delu v muzeju zapisala tako: »*Naredila sem delo, za katerega bi drugi potrebovali ogromno sredstev in ga ne bi naredili v dvajsetih letih, to zato, ker imam spretno roko, ogromno prakse, naredila sem doslej preko 400 razstav, povsod po svetu sem jih delala reprezentančne, kar pomeni, zastopala sem Jugoslavijo z njimi in za Ptuj nisem mogla biti uspešna, ker mojega dela niso vsi podpirali, podpirali so barabe ...*«³ O slabih odnosih v muzeju priča tudi ovadba zoper Pokrajinski muzej Ptuj in proti odgovornim osebam v zadevi gospodarskega prestopka iz leta 1977 ter prijava vodje arheološkega oddelka postaji Ljudske milice zaradi slabega odnosa do gradiva iz istega leta. Izjemno aktivnost Cobljeve kot ravnateljice v muzeju potrjuje beležka, da je samo v letih 1976–1979 zbrala in prenesla v muzej 2.810 večinoma darovanih predmetov iz etnologije in tudi likovne umetnosti. Ob tem je pridobila še več likovnih del in kipov.⁴ V istem sklopu je zbrano tudi starejše gradivo Muzejskega, Zgodovinskega in Čebelarskega društva na Ptuj, dokumentacija Mestnega Ferkovega muzeja iz obdobja 1945–1963, poročila o številnih arheoloških izkopavanjih na Ptuj in v okolici ter zapisniki komisij za »arheološke terene« in za nadzor nad izkopavanjem. Dopolnjujejo jih sistematično zbrani časopisni članki o arheologiji po svetu in na območju Jugoslavije. Posebno kategorijo sestavljajo dopisi, naslovljeni na Muzejsko društvo Ptuj od leta 1921 do leta 1953, več dokumentov pa se navezuje tudi na delovanje Mestnega Ferkovega muzeja. To so na primer dopisi, računi, predlogi o razširitvi muzeja iz leta 1947 ter obsežno poročilo o kulturnozgodovinskem muzeju na Ptujskem gradu iz istega leta. Obsežen zapis Cobljeve o razvoju slovenskega čebelarstva ob razstavi, posvečeni 75-letnici ustanovitve prve podružnice Slovenskega čebelarskega društva za Slovensko Štajersko, osvetljuje probleme v zvezi z organiziranjem čebelarstva v ptujski regiji. Drugi sklop gradiva osvetljuje še korespondenca Štefke Cobelj v funkciji ravnateljice Ptujkega muzeja (Jože Kastelic, Jaroslav Šašel, Peter Petru, Blagoje Jevremov, Marjan Žnidarič, Slovensko etnološko društvo, Zavod za spomeniško varstvo SRS, Zavod za spomeniško varstvo Maribor, Kulturna skupnost Slovenije).

Tretji sklop gradiva opredeljuje **bivanje Štefke Cobelj v Somaliji**. Po upokojitvi leta 1980 je na podlagi sporazuma o kulturnem sodelovanju med Jugoslavijo in Somalijo kar nekaj časa preživela v tej afriški deželi. Jugoslavija se je namreč obvezala nuditi Somaliji pomoč pri razvoju programa za ustanovitev nacionalnega muzeja v prestolnici Mogadiš. Po tem sporazumu naj bi jugoslovanski strokovnjaki pomagali pri muzeološki obdelavi materiala, ki bi ga kasneje razstavili, in pri pripravi idejnega načrta nove muzejske zgradbe. Tako je Cobljeva kot gostja somalskega ministrstva za visoko kulturo za krajši čas odpotovala v Somalijo že februarja 1980. Kasneje je v Somaliji prebivala od novembra 1980 do julija 1981, od septembra 1981 do aprila 1982 in od septembra 1986 do maja 1987.⁵ Zadnji del bivanja je bil povezan predvsem z nalogo postaviti muzejske zbirke v novi zgradbi muzeja, registrirati predstavljene eksponate in zbirke v skladišču ter jih opremiti z napisi. V fondu se med drugim nahajajo podroben elaborat Štefke Cobelj o izgradnji muzeja v Mogadišu, ocene in mnenja o njegovih razvojnih možnostih, načrt in plan dela muzeja ter gradivo in načrt ureditve muzeja v Hargeisi, središču Severne province. Priloženi so tudi sezname v muzeju razstavljenih eksponatov. Posebej vredna so njena uradna in strnjena poročila o namenu bivanja v Somaliji ter o opravljenem

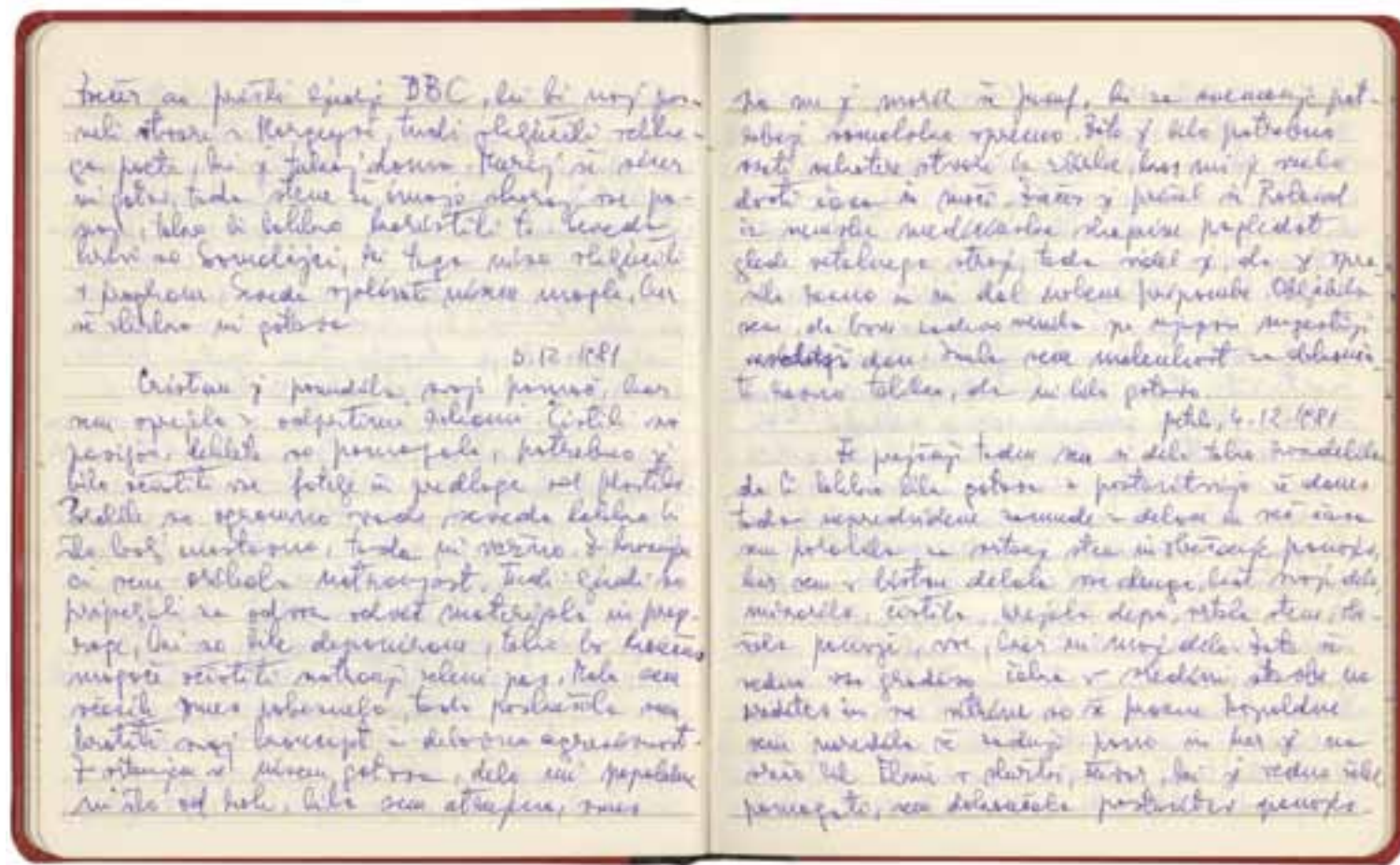
3 PAM, fond Cobelj Štefka, Pismo Štefke Cobelj materi, 30. 12. 1981, AŠ 10/5.

4 PAM, fond Cobelj, Štefka, Povzetek dela, AŠ 67/3.

5 PAM, fond Cobelj Štefka, Poročilo s poti v Somalijo, AŠ 9/6.

2 Popis arhivskega gradiva v fondu Cobelj Štefka je leta 1992 izdelala arhivska svetovalka Suzana Čeh.

delu. Iz njih je razvidno, da je Cobljeva vestno izpeljala zaupane ji naloge. Neprecenljive vrednosti so osebni dnevniški zapiski Štefke Coblj, polni vtisov in spoznanj o vsakodnevnih navadah ter običajih, za »zahodnjake« včasih tudi težko razumljivih, v tem delu Afrike. Dnevnik je pisala vsak dan med bivanjem v Somaliji in prikazuje obdobje od 1981 do 1982 ter od 1986 do 1987.

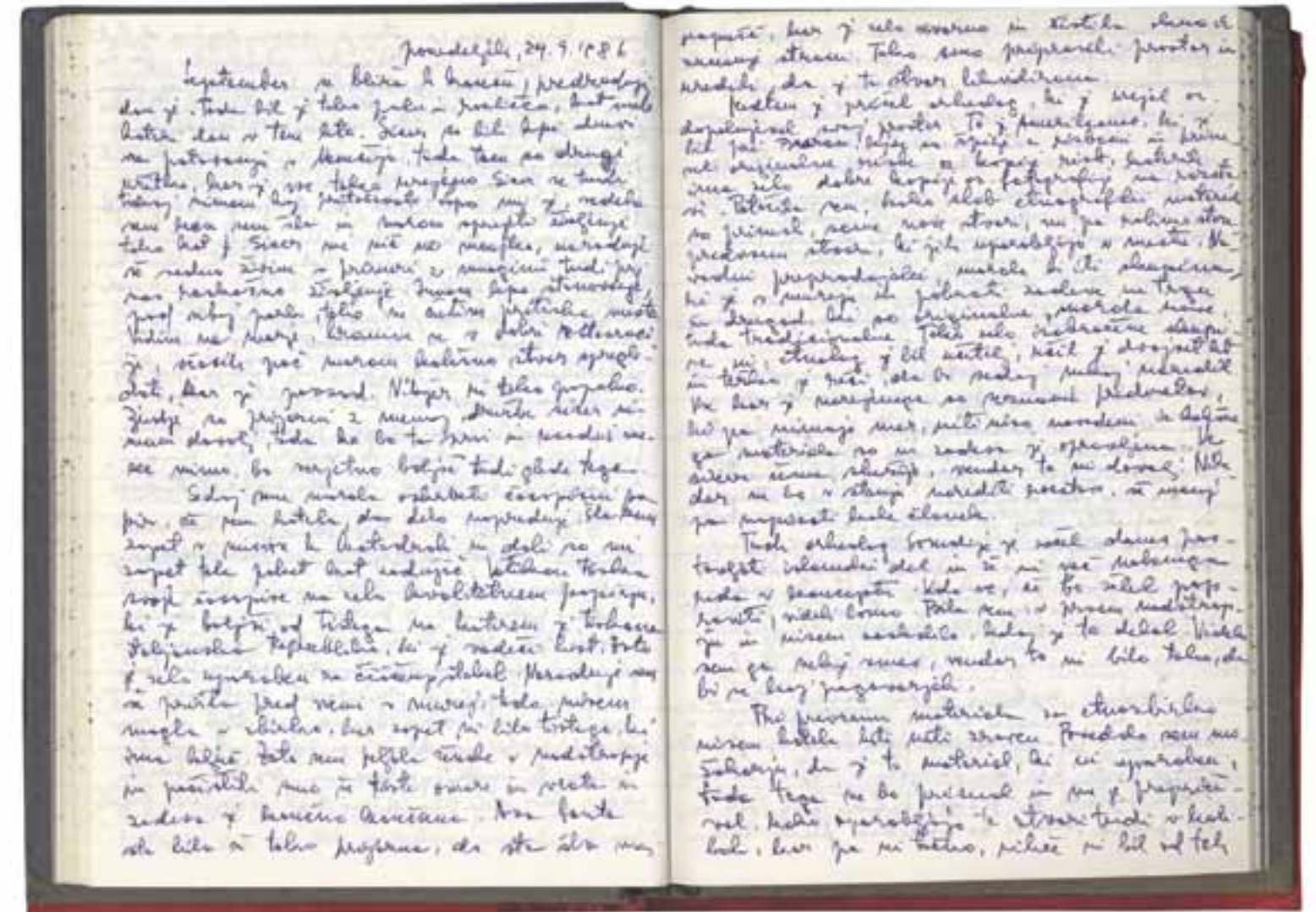

Dnevnik Štefke Coblj iz Somalije, december 1981 (PAM, fond Coblj Štefka, AŠ 10/1).

Ohranjeni so štirje zvezki z izredno podrobno in občuteno pisanimi spomini. Prvega dela bivanja v Somaliji od novembra 1980 do sredine julija 1981 ni popisala ali pa v fondu ni ohranjen. Cobljeva je bila natančna in kritična opazovalka življenja v Somaliji, a nikoli vzvišena ali pokroviteljska. Življenje opisuje zelo stvarno: »Danes je somalska nedelja in ljudje hodijo po mestu svečano oblečeni, nekateri bolj fanatični muslimani tudi v kutah, kar je precej nenavadno. V rokah vrtijo svoje moleke in nekateri nosijo s seboj tudi koran, kar prebirajo na posvečenih mestih, nekateri čepijo na ulici in berejo koran, nekateri pa verjetno dokazujejo, da znajo brati.«⁶ Ušle ji niso niti takšne podrobnosti, kot so recimo način prehranjevanja Somalcev, moda oblačenja žensk na plaži, vrvež na ulicah, barvni odtenki ob sončnih zahodih nad oceanom, prav vse pa je prežeto z delom v muzeju in pripravo zbirke: »V muzeju z ekipo urejala vitrine, vstavljali smo nadpise, delo je šlo brez napak, celo fantje niso bežali – kot po

6 PAM, fond Coblj Štefka, Dnevnik, 19. 9. 1986, AŠ 10/1.

navadi. Sedaj celo armijski del izgleda boljše, zaščitila sem tudi obleke proti moljem ... S čistilkami nisem zadovoljna. Halima je zopet pometala, ne urejajo klopi, imajo povsod metle in ni jih mogoče ujeti ne za rep in ne za glavo.«⁷

Dnevnik Štefke Coblj iz Somalije, september 1986 (PAM, fond Coblj Štefka, AŠ 10/1).

Ob srečevanju z domačini pri delu v muzeju je morala zaradi velikih kulturnih razlik marsikdaj reševati povsem banalne zaplete in nesporazume. Večkrat je sama odločno poprijela za delo, ki bi ga morali opraviti drugi: »S postavitvijo bi bila lahko gotova že danes, toda nepredvidene zamude z delom in več časa sem porabila za vrtanje sten in obešanje panojev, ker sem v bistvu delala vse drugo kot moje delo, mizarila, čistila, vrtala stene, obešala panoje, vse kar ni moje delo.«⁸ Med drugim je Cobljeva

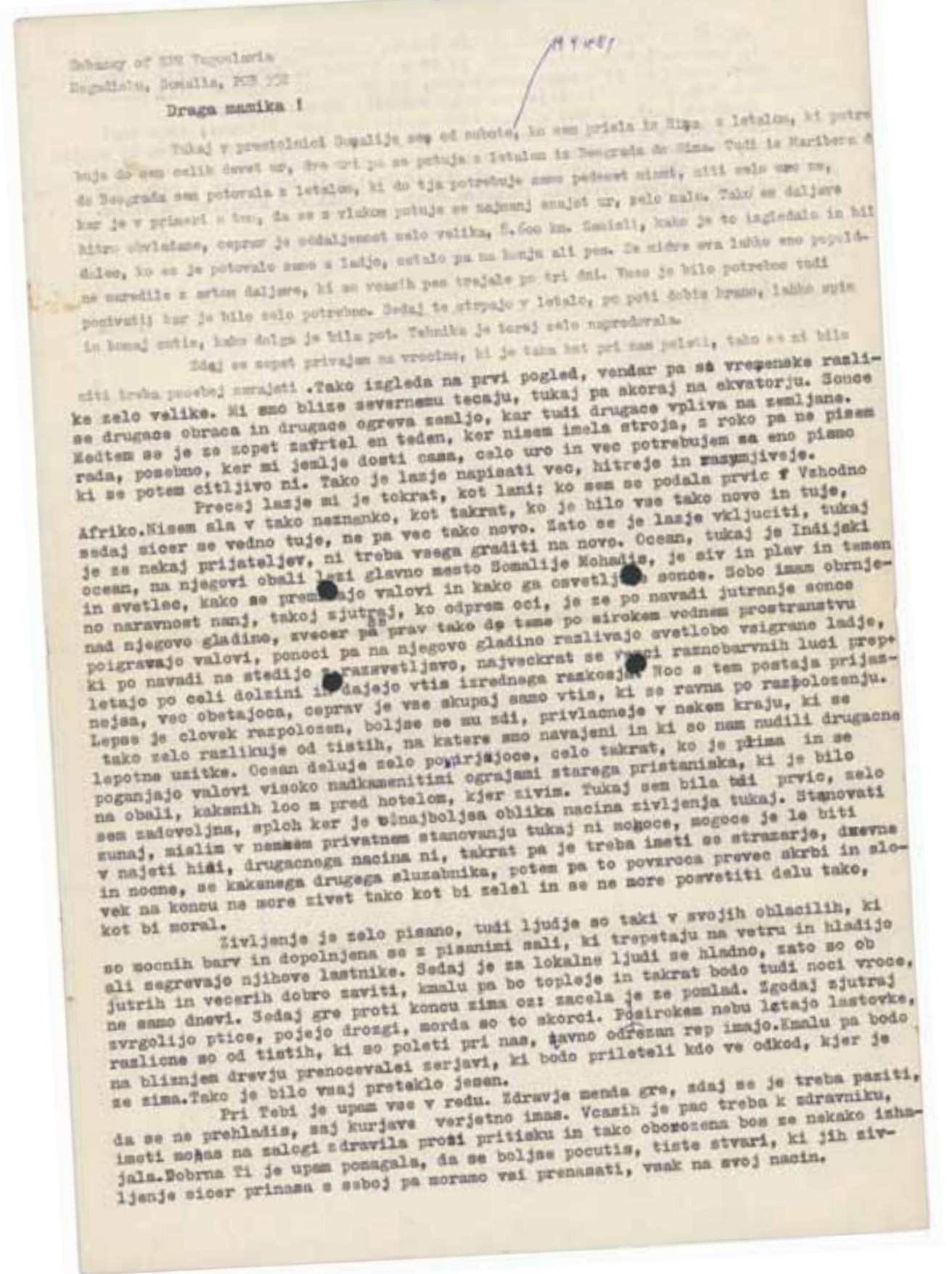
7 PAM, fond Coblj Štefka, Dnevnik, 21. 2. 1987, AŠ 10/1.

8 PAM, fond Coblj Štefka, Dnevnik, 4. 12. 1987, AŠ 10/1.

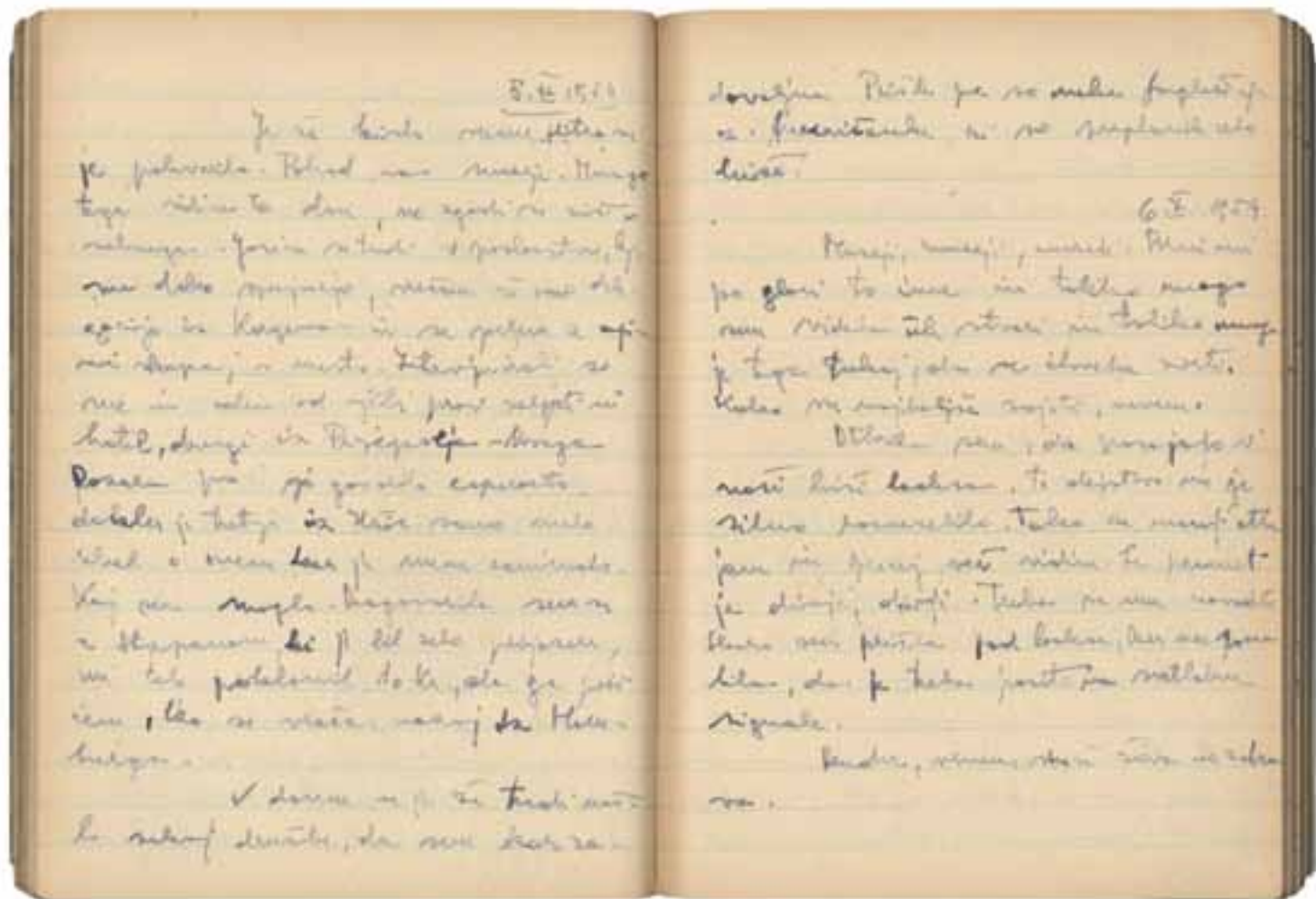
Štefka Coblje pri postavljanju razstave v muzeju v Mogadišu, 1986 (PAM, fond Coblje Štefka, AŠ 10/1).

zbrala kar precej gradiva in publikacij o zgodovini Somalije in političnem položaju v tej deželi, pa tudi zanimive razprave o nekaterih perečih vprašanjih; recimo o položaju somalskih nomadskih žena. Edinstvena je zbirka več kot sto fotografij in razglednic, prikazujočih vsakdanje življenje Somalcev. Posebne obravnave bi morala biti deležna ohranjena korespondenca Cobljeve iz Afrike. Svoje vtise o Afriki je poetično in doživeto opisovala v pismih, namenjenih »mamiki«: »Ocean je siv in plav in temen in svetleč, kako se premeščajo valovi in kako ga osvetljuje sonce ... Življenje je zelo pisano, tudi ljudje so taki v svojih oblačilih, ki so močnih barv in dopolnjena še s pisanimi šali, ki trepetajo na vetru in hladijo ali segrevajo njihove lastnike ... «⁹

Pismo Štefke Coblje materi iz Somalije, 28. 9. 1981 (PAM, fond Coblje Štefka, AŠ 10/5).

V četrtem sklopu so zbrani **dnevnik oziroma terenski zvezki**, kot jih je sama poimenovala, s podrobnimi opisi kulturnozgodovinskih in umetnostnih spomenikov z različnih študijskih »potepanj«. Brez pretiravanja smemo zapisati, da so bila potovanja osrednja nit življenja Štefke Cobelj. Med drugim je dalj časa študijsko bivala na Dunaju, Kölnu, Londonu, Parizu in Benetkah. V času zaposlitve v letih 1958–1962 pri Zvezni komisiji za kulturne vezi s tujino – sektor za izmenjavo razstav s tujimi deželami je delala pri pripravi in izmenjavi razstav s številnimi tujimi državami in to ji omogočalo navezovanje stikov s tujino. Poznanstva z jugoslovanskim diplomatsko-konzularnim osebjem po vsem svetu je kasneje s pridom uporabila pri organizaciji svojih potovanj. Nedvomno ji je tudi delovno mesto kustosinje Muzeja moderne umetnosti v Beogradu v letih 1966–1976 olajšalo obiske številnih dežel. Tako je prepotovala dobršen del Evrope in sveta. Prvi dnevniški zapiski s potovanj segajo še v študentske čase in opisujejo potovanja po Švedski, Norveški, Danski in Nemčiji leta 1954.

Dnevnik Štefke Cobelj s potovanja po Švedski, Norveški, Danski in Nemčiji, 1954 (PAM, fond Cobelj Štefka, AŠ 12/4).

Pred tem je obiskala vse pomembnejše samostane v Srbiji, Makedoniji, Kosovu, Črni gori ter si ogledala pomembnejše kulturne spomenike in muzeje v Bosni in Hercegovini, Hrvaški in seveda v Sloveniji. Oktobra leta 1954 je na Danskem zapisala: »*Muzeji, muzeji, muzeji. Brni mi po glavi to ime in toliko*

mного sem videla teh stvari in toliko mnogo je tega tukaj, da se človeku zvrta. Kako vse najboljše zajeti, ne vem.«¹⁰ Verjetno bi težko lepše in bolj resnično zajeli namen vseh njenih bodočih potovanj, prežetih z budnim očesom umetnostne zgodovinarke in etnologinje.

Po upokojitvi je leta 1980 obiskala Singapur, Tajsko in Burmo. Zapis v dnevniku dokazuje, da jo je želja po spoznavanju tujih dežel vedno znova gnala na pot: »*Nostalgijo sem že imela po dolgem potovanju, toda delo me je odvojilo od tega in tako sem nekaj let od potovanja v ZDA leta 1974 delala le krajša potovanja do Londona, Züricha, Kölna, Luksemburga, do Poljske in po deželah sredozemskega bazena. Vse je bilo zelo koristno, videti in delati razstave, srečati ljudi, biti v stiku z raznovrstnim gradivom in podobno* ...«¹¹ Med popotniškimi dnevnikami so ohranjeni številni drobni vsakodnevni zapiski, beležke in opombe o doživetjih v tujih deželah. Obsegajo obdobje od leta 1954 do leta 1985. Iz zadnjega ohranjenega vpisa v dnevnik v začetku leta 1986 izvemo: »*Leto (1985) je bilo živahno, žalostno, ker je januarja umrla mamika. Toda precej me je potolažilo potovanje v Peru v februarju in marcu* ...«¹² Kako zgovorno in karakteristično za Štefko Cobelj ...

Štefka Cobelj na poti v Balbek, julij 1966 (PAM, fond Cobelj Štefka, AŠ 39/1).

V petem sklopu je predstavljeno **gradivo o Ptuju** in njegovi bogati zgodovini, večinoma v obliki reprodukcij, ter turistični prospekti in brošure Ptuja z okolico. V ta del lahko uvrstimo še gradivo o Stanku Vrazu, s katerim so bili Cobljevi celo v daljnem sorodstvu. O arheoloških odkritjih, gradbeni in umetnostni zgodovini Ptuja skozi stoletja govorijo fotokopije člankov Jožeta Curka, Antona Smodiča, Ive Mikl Curk, Franca Kotnika, Antona Sovreta, Franja Veselka, Mirka Androića, Antona Klasinca in Mihaela Abramovića. Ohranjeno je tudi delo Otta Fiscbacha *Römische Lampen aus Poetovio* iz leta 1896 ter vodnik skozi mesto Balduina Sarie iz leta 1943.

10 PAM, fond Cobelj Štefka, Dnevnik potovanja po Švedski, Norveški, Danski, Nemčiji 1954, 6. 10. 1954, AŠ 12/4.

11 PAM, fond Cobelj Štefka, Dnevnik potovanja po Singapurju, Tajski, Burmi, ZSSR, 18. 2. 1980, AŠ 14/3.

12 PAM, fond Cobelj Štefka, Dnevnik 1985, januar 1986, AŠ 14/2.

O Stanku Vrazu je Štefka Cobelj zbrala različne časopisne izrezke ob obletnicah njegove smrti, ob odkritju spominske plošče leta 1880, več fotografij in negativov Vrazove družine, fotokopije Vrazovih pisem in nekaterih rokopisov, razprave Frana Ilešiča, Antona Slodnjaka, Matije Murka in Janka Pajka ter drugih. Priložena je še obsežna razprava Štefke Cobelj o Stanku Vrazu kot slovenskem in ilirskem pesniku.

Šesti sklop predstavlja gradivo o akademskem slikarju **Janezu Mežanu**. Štefka Cobelj se je z namenom priprave retrospektivne razstave lotila zbiranja in evidentiranja Mežanovega slikarskega opusa, razmetanega po vsej Sloveniji. Ugotovila in registrirala je več kot pet tisoč njegovih del, in sicer od skic, risb, akvarelov, olj pa vse do cerkvenih fresk. Razkrila je tudi druga Mežanova zanimanja, zlasti iz njegovega mladostnega obdobja. Takrat je na primer preučeval tudi probleme letalstva, aerodinamike, matematike in geometrije. Nekaj teh poskusov (skic) je dobro ohranjenih v fondu. S posebnim poudarkom je Cobljeva osvetlila Mežanovo ptujsko obdobje (1946–1972), ki je bilo najbolj plodno. Med ostalim je ohranjen obsežen tipkopis monografije Štefke Cobelj o Janezu Mežanu iz leta 1981 s seznamom fotografij, izbranih za reprodukcijo v monografiji, ter več orisov in pregledov njegovega življenja in dela. Med njimi izstopa razprava o Mežanovi izvedbi velike oltarne kompozicije Kristusovega vnebovzeta za župno cerkev v Bogojini leta 1954 s priloženimi ugotovitvami o stanju slike. Priloženi so sezname Mežanovega opusa s celovitimi popisi njegovih portretov, študij, aktov, vinjet, tlorisov, profilov stanovanjskih hiš, grafik, skicirnih zvezkov ter seznam pridobljenih in odkupljenih Mežanovih del za Pokrajinski muzej Ptuj. Tekste o Mežanu spremljajo reprodukcije njegovih del ter posnetki osnutkov, izračunov in skic, nastalih pri ukvarjanju z letalstvom. Kot zanimivost naj omenim, da je analiziral tudi letalne sposobnosti različnih insektov. V celoti je ohranjenih nekaj manj kot tristo črnobelih reprodukcij. V tem sklopu so tudi ohranjene fotokopije Mežanovih pisem ter korespondenca Štefke Cobelj v zvezi z njenim raziskovanjem Mežanovega opusa, pripravo razstave na Ptuj in kataloga ter morebitno izdajo monografije o Janezu Mežanu pri Založbi Obzorja Maribor (Nace Šumi, Ivan Sivec, Niko Kurent, Založba Obzorja Maribor). Zanimiva so tudi pisma, ki jih je pisala župnijskim uradom (Sv. Jakob – Dobrovnik, Št. Ilj pod Turjakom – Mislinja), lavantinskemu ordinariatu v Mariboru, nadškofijskemu ordinariatu v Ljubljani in tudi škofijskemu arhivu v Mariboru, v katerih išče podatke o zgodovini in sledih Mežanovega ustvarjanja v posameznih župnijskih cerkvah. Vsem so priloženi odgovori naslovnikov s pojasnili in opisi njegovih del v cerkvah.

Sedmi sklop gradiva obsega dokumentacijo o baročnih slovenjgraških **slikarjih Straussih**. Štefka Cobelj je razširila delo Frana Šijanca, ki je slovenski javnosti že pred drugo svetovno vojno predstavil njihov opus. Tako je že leta 1963 pripravila obsežno razstavo slikarskih del Straussov. Ta je obšla več slovenskih krajev, gostovala pa je tudi v Avstriji. Leta 1967 je v monografiji strnila sadove dolgotnega raziskovanja in hkrati predstavila svoje doktorsko delo o rodbini slikarjev Straussov. V fondu je ohranjena doktorska disertacija Štefke Cobelj z naslovom Franc Mihael in Janez Andrej Strauss v okviru baroka na slovenskem Štajerskem. Ob tem najdemo med gradivom kataloge retrospektivne razstave baročnih slikarjev Straussov iz leta 1963 v umetnostnem paviljonu v Slovenj Gradcu ter časopisne izrezke z odmevi na razstavo ter obsežno bibliografijo o Straussovih. Del korespondence v tem sklopu opisuje priprave na postavitev Straussove razstave ob 300-letnici rojstva Franca Mihaela Straussa leta 1974 in na možnost uvoza slik iz Avstrije (Karel Pečko, Bogdan Capuder). Izjemno zapuščino predstavlja več kot 250 črnobelih – med njimi je tudi nekaj barvnih – reprodukcij likovnih del rodbine Strauss.

Osmi sklop sestavlja gradivo **slovenskih, jugoslovanskih in svetovnih umetnikov**, s katerimi je Cobljeva sodelovala pri pripravi razstav oziroma je preučevala njihov umetniški in ustvarjalni opus. Na prvem mestu po količinski zastopanosti v fondu sta beograjska slikar in pedagog Jefto Perić ter kipar Oto Logo. Ohranjeni so zapisi in spomini Perićevih prijateljev sodnika Rista Grdjiča in umetnika Nedeljka Gvozdenovića. Obsežen, že skoraj v obliki krajše monografije, je prispevek Štefke Cobelj o Periću z obsežnim katalogom Perićevega slikarskega opusa in listki z opisi posameznih umetniških del. Temu so priključeni katalogi z razstav, brošure o Periću, časopisni izrezki in črnobeke reprodukcije del ter celo nekateri njegovi osebni dokumenti. Kot pri vseh objektih svojega raziskovanja je Cobljeva tudi v tem sklopu zbrala kar precej osebne korespondence Jefta Perića. Podobna vrsta dokumentacije je ohranjena tudi za Oto Loga; razstavo njegovih kiparskih del z obsežnim katalogom je Cobljeva pripravila leta 1974 v New Yorku. To so zapisi Cobljeve o Logovem življenju in delu, dopolnjeni s sezname skulptur, brošurami, prospekti, vabili na razstave ter s korespondenco. Sledi obsežno gradivo o slikarju Janu Oeltjenu, umetniku dveh domovin: Nemčije in Slovenije. Rodil se je namreč leta 1880 na Oldenburškem, od leta 1910 pa je s prekinitvami živel na Ptuj in v Halozah vse do svoje smrti leta 1968. Ob 100-letnici njegovega rojstva je Pokrajinski muzej Ptuj pripravil razstavo njegovih del. Na 132 tipkanih straneh je v nemškem jeziku ohranjena kronika družine Oeltjen-Jaderberg, pa tudi nekaj osebnih dokumentov Jana Oeltjena. Med njimi je tudi delovna pogodba o honorarni zaposlitvi za opravljanje konservatorskega in restavratorskega dela v kulturnozgodovinski zbirki ptujskega muzeja iz leta 1958. Številne brošure, katalogi, črnobeke reprodukcije ter zapiski Cobljeve podrobno prikažejo njegov raznovrstni umetniški opus. Naj naštejemo še nekatere druge umetnike, s katerimi se je srečala pri svojem strokovnem delu: Lorenz Janscha (rojen v 18. stoletju na Slovenskem), Samuel Dorsky, Ernest Weisman, Joachim Carl Friedrich, Slavka Petrović-Sredović, Aleksandar Tomašević, Janos Lorant, David Hockney, Moše Pijade, Annikki Saarakivi, Miroslav Arsić, Ana Piksiades, Domicijan Serajnik, Vera Blumenau Simonič, Hristofor Crnilović in številni drugi. Vsi so v fondu zastopani bodisi s korespondenco ali s kakšno od reprodukcij. Ob tem so ohranjene beležke s sezname njihovega likovnega in grafičnega opusa.

Deveti sklop gradiva se navezuje na **slikarstvo na steklu**. Štefka Cobelj je proučevala posamezne zvrsti umetniškega ustvarjanja in zbrala o njihovem razvoju na tleh Jugoslavije obsežno dokumentarno gradivo. Med takšna dela sodi tudi raziskovanje nemškega obrtnega slikarstva na steklo in njegovih komercialnih vplivov na tovrstno slikarstvo v Sloveniji in drugih področjih panonskega obrobja in Podonavja – predvsem v Vojvodini. Tako je odkrila nekatera nova središča (šole slikanja na steklo) v Jugoslaviji. Leta 1973 je svoje raziskovalne dosežke predstavila v referatu z naslovom Icons painted on glass in Yugoslavia na IX. mednarodnem kongresu antropoloških in etnografskih znanosti v Chicagu. V povezavi z omenjenim referatom najdemo v fondu obsežen tipkopis v srbohrvaškem in angleškem jeziku o slikarstvu na steklu v Jugoslaviji. Ta del gradiva dopolnjujejo katalogi različnih stvaritev na steklu, bibliografija, brošure, časopisni članki ter zemljevidi in kažejo razširjenost slikarstva na steklu v Avstriji in Evropi od 18. stoletja. Gradivo o slikarstvu na steklu je obogateno z več kot 150 črnobelimi reprodukcijami slik in ikon na steklu ter z barvnimi razglednicami. Po ohranjenosti zbranega materiala izstopa Ruski Krstur, eden od centrov slikarstva na ikone v Srbiji. Cobljeva je pri svojem strokovnem delu navezala stike s številnimi muzeji v Evropi, v katerih je želela poiskati podatke o njihovih zbirkah slikarjev na steklo. To so med drugimi Nacionalni muzej Finske v Helsinkih, Muzej za ljudsko umetnost v Baslu, Zgodovinski muzej v Baslu, Zgodovinski muzej München, muzej v Arnheimu na Nizozemskem, Nordijski muzej v Stockholmu, Rijkmuseum v Amsterdamu, Muzej Alzacije v Strasbourgu, Ljudski muzej v Oberammargauu, Deželni muzej Zürich, Državni muzej v Luksemburgu, Bavarski nacionalni muzej v Münchnu, Avgušinski muzej v Freiburgu, Muzej ume-

tnosti v Hamburgu, muzej ikon v Recklinghausenu, muzej na Mallorci, Vojvodinski muzej v Novem Sadu, Etnografski muzej v Beogradu, Mestni muzej Vukovar in Pokrajinski muzej Murska Sobota. Za vse muzeje so ohranjeni bolj ali manj obsežni zapiski o njihovih zbirkah umetnosti na steklu ter korespondenca. Navadno so priložene še reprodukcije slik na steklo in muzejski katalogi oziroma prospekti. Cobljeva je sodelovala tudi s številnimi privatnimi zbiralci. V gradivu so zastopani zlasti Milica Mihailović, Božidar Stemenković in Radenko Perić.

Deseti sklop tvori tako imenovano **splošno gradivo o likovni umetnosti**. V fondu so sistematično zbrani katalogi razstav, novice v časnikih ter tipkopisi in govori Štefke Cobelj ob različnih razstavah v Mariboru, Ptujju in okolici, objavljeni večinoma v časnikih Večer in Ptujski tednik v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Navesti bi želel samo nekatere sestavke: o razstavi Vinka Weilanda v mariborski Jugobanki, o tapiserijah Cvetke Žunković, o Vurcerjevi razstavi v Perutnini Ptuj, o samostojnih razstavah Vlada Šerca in Konrada Krajnca, o razstavi del udeležencev slikarske kolonije Majšperk, o srečanju slikarjev v Tomažu pri Ormožu, o razstavi lončarskega mojstra Andreja Hernje, o zaključku slikarske kolonije na Ptujju, o razstavi likovno nadarjenih otrok iz Beograda in Ptujja, o razstavi Bogdana Bogdanovića, o slikarski koloniji likovnih amaterjev »Gorca« ter o slikarskih kolonijah na Borlu in v Majšperku. Svojo dejavnost na tem področju je Cobljeva zaokrožila z monografijo Ljubiteljski likovniki Ptujja leta 1988, katere tipkopis Likovni umetniki v občini Ptuj je ohranjen tudi v fondu. V njem opiše kar 49 ljubiteljskih slikarjev in kiparjev, ki so ustvarjali na Ptujju in v okolici po drugi svetovni vojni. Ljubiteljsko dejavnost likovnikov na ptujskem področju je Cobljeva predstavila na kar 45 razstavah, napisala je 32 člankov, štirinajst zloženek in štiri kataloge, dejavna pa je bila tudi kot mentorica v slikarskih kolonijah.¹³ V fondu najdemo njene biografske opise umetnikov, ki so razstavljali na Štajerskem. To so Dušica Savić, Miodrag Nagorni, Bojan Lubaj, Konrad Krajnc, Štefan Horvat, Marjan Miklavec, Leopold Strnad, Haxhi Kastrati, Mira Mares, Lazar Vozarević, Milija Nešić, Danica Antić, Rozina Šebetić, Ivan Tabaković in Branislav Minić. Obsežen je tekst Štefke Cobelj o modernem slikarstvu Ignjata Joba. Med drugim je Cobljeva sistematično zbrala bibliografijo, nanašajočo se na likovno umetnost. Ta obsega kar tri arhivske škatle. Tukaj se nahajajo tudi njene beležke in izpiski za zgodovino baroka v Italiji, Španiji in na Nizozemskem. Tipkopis Barok v arhitekturi in likovni umetnosti na področju Jugoslavije je ilustriran s črnobelimi fotografijami notranjosti cerkva ter cerkvenih in drugih stavb. Ena prvih razstav na tujem, pri kateri je bila tako organizacijsko kot strokovno udeležena Štefka Cobelj, je bila predstavitev jugoslovanske moderne grafike na Japonskem leta 1960. Ohranjena je dokumentacija s korespondenco, povezano z organizacijskimi in logističnimi problemi postavitve tako obsežne razstave v tujini. V naslednjih letih je Cobljeva organizirala še več razstav jugoslovanske umetnosti v tujini: jugoslovanska sekcija na bienalih v Benetkah, Sao Paulu, v Budimpešti, razstava moderne grafike v Indiji (New Delhi, Bombay), v Pakistanu (Ravalpindi, Lahore, Karači) in razstava moderne jugoslovanske umetnosti v Frankfurtu in Leverkusnu.¹⁴ Ob tem je ohranjeno tudi obsežno gradivo z razstave Umetnost na jugoslovanskih tleh od neolitika do sodobnosti v Parizu s spremljajočimi teksti in pregledi ter fotografijami stavb, portretov in notranjosti cerkva. Kako natančna in sistematična je bila Cobljeva pri opravljanju svojega dela, najbolje dokazuje natančen seznam razstav, pri katerih je sodelovala vse od leta 1958 do leta 1980. Številke, ki jih je zapisala, so res impresivne. Sodelovala je pri organizaciji 236 razstav, od tega je bila avtorica 110. Vključena je bila v pripravo 159 katalogov, pri 61 je bila sama avtorica. Ob tem je napisala 70 predgovorov, naredila 28 prevodov ter oblikovala 59 katalogov.¹⁵

¹³ Življenjepis Štefke Cobelj, 2. 12. 1988 (ohranjeno v dokumentaciji fonda Cobelj Štefka).

¹⁴ Poročilo sekretariata Filozofske fakultete v Beogradu ob podelitvi naslova znanstvenega svetnika Štefki Cobelj, 15. 10. 1981 (ohranjeno v dokumentaciji fonda Cobelj Štefka).

¹⁵ PAM, Cobelj Štefka, Poročilo o razstavah Štefke Cobelj 1958–1980, AŠ 32/1.

V enajstem sklopu je gradivo, nastalo pri **etnološkem raziskovanju** Štefke Cobelj. Iz tega področja je na univerzi v Beogradu leta 1973 opravila magisterij z naslovom Ivanjica sa osvrtom na Moravički okraj – etnografska skica. Najobsežnejša sta tipkopisa Štefke Cobelj o Ivanjici, ki jo je obdelala z etnografskega vidika, in raziskava o osnovnih karakteristikah prehrane v moravškem okraju v Srbiji. Ob tem so ohranjene njene beležke, sezname bibliografije ter tudi nekaj fotografij, ki prikazujejo izseke vaškega življenja v Ivanjici. V tem delu je še tipkopis o razvoju Majšperka in o zgodovini tekstilnega industrijskega obrata v kraju. Cobljeva je zbrala tudi spomine nekaterih posameznikov na dogajanje med drugo svetovno vojno. Z njimi je v času okupacije večinoma tudi sama aktivno sodelovala. To so zapisi po pripovedovanju Metoda Skamliča, Tončke-Ženke Sagadin in Anice Mervar. Ohranjeni predlog etnologa ptujskega muzeja Vitomirja Belaja iz leta 1966 o Pokrajinskem muzeju Ptuj kot osrednjem muzeju slovenskih ljudskih mask, v katerem razkriva načrt za vzpostavitev muzeja mask v »žitnici«, osrednje mesto pa bi zavzemala maska kurenta, je kasneje uresničila Cobljeva z ureditvijo etnološke zbirke Maske in opravila. Problematiko sanacije »žitnice« nam prikazujejo poročila etnološkega oddelka iz leta 1977. Cobljeva je posvečala raziskovalno pozornost tudi ljudskim pesmim v Podravju, obsežna sta tipkopisa o božičnih praznikih v Srbiji ter ženitnih običajih na območju Cezanjevci - Lukavci pri Ljutomeru. Pisala je še o novoletnih prazniki Ptujškega in Dravskega polja, o »skrivnostnem korantu«, o običajih prehranjevanja. Skrbno je zbrala in uredila časopisne članke o različnih običajih in opravilih na Dravskem in Ptujskem polju: martinovanju, kurentovanju, žetvi, vinogradništvu in lončarstvu. Ob tem so jo zanimali različni predmeti za kmečko in domače delo, predvsem tipi kolovratov. Bogata zbirka fotografij prikazuje tipe kmečkih hiš, kmečka opravila in običaje, izdelke domače obrti, motive klopotev, čipk in pustnih mask.

Dvanajsti sklop v fondu predstavljajo **zapisniki, poročila, zapisi različnega izvora**. Kot se to rado dogaja, se ravno v taki »neopredeljeni« kategoriji gradiva lahko najdejo pomembni podatki. Tako so tukaj fotokopije zapisnikov sej Društva nemških visokošolcem na Ptujju v letih 1934–1940. Med redkimi ohranjenimi zapisi Cobljeve o privatnem življenju ter o odnosu do staršev in sorodstva je v tem sklopu vsaj nekaj njenih spominskih pričevanj. Ta opozarjajo na skrhan in pogosto travmatičen odnos do staršev, še posebej do mame. Starši namreč niso mogli resnično preboleti, da je bila med vojno v partizanih. Ko je bila kot partizanka ujeta in v zaporu, je preko svoje prijateljice sporočila, da bi zelo rada videla mamo, »*toda moja mama ni napisala zame niti pozdrava, niti ni prišla na obisk*«. »*Preteпали so me kot žival, preživela sem tri smrtne obsodbe, napisala sem poslovilno pismo staršem, kar mi je bilo najtežje in moja mama se ni menila za vse to. Tedaj bi morala narediti kamnito gomilo za mojo mater, toda ljubezen je bila močnejša,*« je z nemalo grenkobe kasneje zapisala Cobljeva.¹⁶ Ker so jo starši takoj po končani vojni nagnali od hiše, je prvo zaposlitev s pomočjo svoje »partizanske mame« našla na Ptujju. Tedaj ji je hrbet obrnilo vse sorodstvo. Pod pretvezo, da je oče hudo bolan, so jo nato le pregovorili, da se je vrnila domov, kjer pa ni našla obstanka in notranjega miru. Želela je nadaljevati šolanje in tudi domače trgovine kljub pritiskom ni nameravala prevzeti. Ker je oče ni želel, kot se je Cobljeva izrazila v spominih, »*zastorj doma rediti*«, se je odločila oditi v Maribor. Ko je leta 1946 obiskala domače, je izbruhnil nov konflikt. Zaradi zaposlitve pri notranjem odseku Mestnega ljudskega odbora Maribor so ji očitali, da dela pri OZNI in da se naj odloči, ali bo ostala doma ali pa jo bodo ubili pripadniki »plave garde – skrivači«. Znašla se je tudi pod pritiskom novih oblasti, saj je zamolčala sovražno delovanje svojega brata, obeh sester ter sosedov in ji je zato grozila zaporna kazen. Vse redkeje je prihajala domov. Za študij v Beogradu se je odločila predvsem zaradi po njenih besedah »*nesrečnih, nedoraslih in primitivnih staršev, ki mi niso želeli nuditi nobene moralne pomoči*.«

¹⁶ PAM, fond Cobelj Štefka, Zapis Štefke Cobelj, 11. 5. 1983, AŠ 38/2.

Konflikti z materjo so jo spremljali vse življenje. Tako je recimo nekoč kot študentka prosila mamo, če si lahko iz moke speče kaj kruha, a jo je ta zavrnila z obrazložitvijo, da potem oni ne bodo imeli kaj jesti. Kljub podobnim razočaranjem je Cobljeva materi redno pisala z vseh potovanj, ji prinašala darila, jo oblačila in skrbela, da je imela vsega dovolj. »*Toda kar koli sem naredila zanjo, je bilo narobe,*« zapiše. Obtožila naj bi jo tudi, da si je prisvojila ves denar, ko je po sestrični smrti prodala dve kravi. Poleg tega naj bi nečaka Ivana prijavila milici, ko se je ta vozil z neregistriranim motorjem in brez izpita. »*Tudi tedaj nisem naredila kamnite gomile, ampak sem odšla za dve leti v Somalijo,*« izvemo. Prepričana je bila, da ji je sorodstvo tako nasprotovalo, ker se ni strinjala z njihovo »fanatično« versko usmerjenostjo. Z nečaki so ji preprečevali stike, »*ker bi jih lahko »okužila s svojimi pogledi na svet,* sploh so se tudi proti meni obnašali kot da sem kužna.«¹⁷

Trinajsti sklop, ki je tudi daleč najbolj obsežen, predstavljajo **fotografije, diapozitivi, negativi in razglednice**. Vsi se tako ali drugače nanašajo na strokovno delo Štefke Cobelj in njena potovanja. V celoti obsegajo več kot dvajset arhivskih škatel. Ob tem je treba upoštevati, da so fotografije in negativi priloženi k že predstavljenim sklopom gradiva. Del fotografskega materiala je še neidentificiran. Med fotografskim gradivom je lepo število reprodukcij del posameznih umetnikov, razstavnih eksponatov in predmetov etnološke tematike. Med reprodukcijami umetniških del so najpogosteje zastopani Janez Mežan, Moša Pijade, Borko Lazeski, Jefto Perić, rodbina Strauss in Aleksandar Tomašević. Med posnetki etnografskih predmetov izstopajo vinarska zbirka, obredni kolači, predmeti iz Somalije, kurenti in njihova oprema, čebelnjaki, različni karnevali in praznovanja, vas Ivanjica, trgatve, klopotci in posnetki jurjevega sejma na Ptuj. Diapozitivi prikazujejo potovanja in lokalno etnologijo v teh deželah.

V zadnjem, štirinajstem sklopu, so zbrani **osebni dokumenti in listine** Štefke Cobelj ter njenih staršev. Izpostavil bi le nekatere: Učno spričevalo Ivana Coblja (1907), njegova poročni (1904) in obrtni list (1928), članske knjižice združenja vojnih invalidov, zemljiški listi, kupne pogodbe, posestni listi in prijava obrti (1913), zapisnik o prijavi Štefke Cobelj za vajenko v očetovi trgovini z mešanim blagom (1938). Od Štefke Cobelj so ohranjeni: osebna izkaznica, propustnica za svobodno gibanje po okraju Ptuj (1945), legitimacija za nameščence v trgovini (1938), karta udeležbe na delovni brigadi v Srbiji (1952), delovna izkaznica (1945), potrdila o zaposlitvi pri SK »Branik« (1949–1950) in pri Mestnem komiteju KPS Maribor (1948) in potrdilo o Cobljevi kot aktivistki in načelnici prehranjevalnega odseka za okraj Ptuj (1945). Več dokumentov se nanaša na priznavanje službenih let (1960) – v njih so natančno zabeležena delovna leta Štefke Cobelj in zaposlitve pri različnih delodajalcih – ter na sklenitev delovnih razmerij. Študijsko obdobje prikazujejo potrdila o ocenah na Filozofski fakulteti v Beogradu (1954), diploma Univerze v Ljubljani o doktoratu iz umetnostnozgodovinskih znanosti (1965), diploma Filozofske fakultete v Beogradu – smer umetnostna zgodovina (1958), diploma iste fakultete o magisteriju iz etnologije (1973) ter indeksi. Ta del zaključujejo pregledi opravljenega strokovnega dela Štefke Cobelj po letih ter preglednice razstav in katalogov, ki jih je pripravila v letih 1958–1980.

Gradivo Štefke Cobelj v Pokrajinskem arhivu Maribor kljub svoji obsežnosti in delni neurejenosti nazorno pripoveduje o bogati raziskovalni pa tudi organizatorski žilici ustvarjalke fonda. Kot pravzaprav vsak privatni fond tudi tega preveva duh časa, v katerem je delala Štefka Cobelj. Slika nam podoba znanstvenega okolja, v katerem prevladuje resnična avtoričina želja po novih spoznanjih na področju umetnostne zgodovine, etnologije in posredovanja kulturnih vrednost. Gradivo odkriva podobo nadarjene, ustvarjalne in odločne znanstvenice, z izjemno širokim področjem zanimanja in ustvarjalnosti. Njeni globoki privrženosti kulturnim dobrinam in smislu za ohranjanje kulturne dediščine se moramo zahvaliti, da v Pokrajinskem arhivu Maribor hranimo tako bogat osebni fond.

Somalska žena v tradicionalnem oblačilu (hrani Jožica Černezel).

ZAPUŠČINA ŠTEFKE COBELJ V POKRAJINSKEM MUZEJU CELJE – DARILO ŠTEFKE COBELJ CELJU

Kot ravnateljica ptujskega muzeja je Štefka Cobelj spremljala delo in življenje v sorodni celjski ustanovi, ki jo je visoko cenila. Stike s sodelavci celjskega muzeja je navezala že v času priprave svoje diplomske in nato doktorske naloge, ko se je po celjski okolici vozila s sposojenim muzejskim mopedom. Kasneje je pogosto prihajala na mednarodne zlatarske razstave v lapidarij muzeja, saj jo je veselilo uspešno sodelovanje celjske zlatarne z muzejem. Verjetno se je prav zato, ker ji je bila znana usmerjenost celjskega muzeja, odločila, da muzeju podari svojo zbirko nakita, stekla in keramike ter štajersko in izvenevropsko etnološko zbirko. Zanimanje za nakit in svoje darilo muzeju je povezovala s celjsko zlatarsko tradicijo, za steklo z nekdanjimi glažutami, za keramiko s staro industrijsko proizvodnjo v Savinjski dolini, za izvenevropske predmete pa z zbirko Alme Karlin.¹

Že v jeseni in pozimi leta 1988² je kustosinja Milena Moškon s sodelavci na Štefkinem domu na Ptujju prevzela podarjene zbirke. S to donacijo je celjski muzej pridobil zanimive predmete s področja umetnostne in kulturne zgodovine ter etnologije: steklene, keramične in porcelanaste izdelke iz 19. in prve polovice 20. stoletja, dve zanimivi baročni sliki (z upodobitvijo sv. Martina in ene izmed postaj križevega pota), kose štajerske ljudske noše, vezene, lončarske izdelke ter predmete, ki jih je Štefka Cobelj zbrala na potovanjih v Aziji in Afriki. Preostale predmete iz zapuščine (okrasne stenske krožnike, skodelice in steklo) je muzej prejel po njeni smrti na osnovi razglašene oporoke leta 1989.

Zanimivo zbirko nakita je Štefka Cobelj muzeju predala že težko bolna v bolnišnici na Golniku spomladi leta 1989. Do takrat je bilo le malokomu znano, da se jeanimala za nakit in ga zbirala. Pridobivala ga je v krajih, kjer je potovala ali delala. Ker je obiskala številne dežele po vsem svetu, najdemo v njeni zbirki nakita primerke iz štirih celin sveta: Evrope, Afrike in Azije pa tudi Amerike. Pri zbiranju nakita je nista zanimala toliko njegova privlačnost in dragocenost, temveč predvsem njegove oblikovne, umetnostne in etnološke značilnosti. V zbirki je dvesto različnih primerkov ženskega in moškega nakita: prstanov, ogrlic, zapestnic, uhanov, obeskov, lasnih igel, brošk in podobnih predmetov. Narejen je iz žlahtnih in manjvrednih kovin in okrašen s poldragimi kamni ter steklenimi barvnimi okraski. Največ je srebrnih izdelkov, pa tudi predmetov iz jantarja, kosti, biserovine, želvovine in ebenovine. Časovno segajo predmeti od srednjega veka do današnjih dni.³

Šatuljica
Pokrajinski muzej Celje,
inv. št. I/42

Pripomoček za friziranje
Pokrajinski muzej Celje, inv. št. I/51

¹ Milena Moškon, Zanimiva razstava v Pokrajinskem muzeju v Celju, tipkopis, 1990. Za poslano kopijo besedila se zahvaljujem Mileni Moškon.

² PAM, Pismo Vere Kolšek, ravnateljice Pokrajinskega muzeja, z dne 26. 1. 1989, v katerem se zahvaljuje Štefki Cobelj za podarjene predmete, skupaj 845 kosov.

³ Milena Moškon, Zbirka nakita iz raznih dežel, darilo dr. Štefke Cobelj Celju, Celje, 1989, str. 1.

Pokrajinski muzej Celje je ob prejemu darila Štefke Cobelj pripravil dve razstavi, na katerih so javnosti predstavili zanimive predmete iz zbirke nakita (1989) in zbirke keramike (1990) iz raznih dežel.⁴ Zanimiva etnološka zbirka s predmeti, ki jih je Štefka Cobelj zbrala med svojim bivanjem v Somaliji in na potovanjih po Indiji, Kitajski, Burmi, Mozambiku, Keniji in drugih deželah, pa ni podrobno raziskana in še ni bila predstavljena javnosti.

*Koralde
Pokrajinski muzej Celje,
inv. št. I/48*

*Doza s pokrovom; bel kamen, 1986; Somalija
Pokrajinski muzej Celje, inv. št. CA/40*

*Pletena posoda
z jermenom za prenašanje;
barvana slama; 1981; Somalija
Pokrajinski muzej Celje, inv. št. CE/66*

*Zglavnik; les; 1981; Somalija
Pokrajinski muzej Celje, inv. št. CE/77*

*Posoda v obliki keliha;
les, rdeče in rjavo barvan; Zanzibar
Pokrajinski muzej Celje, inv. št. C/A21*

Zbirke dr. Štefke Cobelj so v muzeju uredili in popisali v treh inventarnih knjigah: kulturnozgodovinska zbirka – 381 predmetov, regionalna etnološka zbirka – 551 predmetov in neevropska etnološka zbirka – 156 predmetov. Hranijo jih v muzejskih depojih, posamezne predmete pa vključujejo v občasne tematske razstave, ki jih pripravlja muzej.⁵

⁴ Milena Moškon, *Zbirka keramike iz raznih dežel (zgibanka)*, Celje, 1990.

⁵ Za posredovane informacije se zahvaljujem kustosom Alešu Stoparju, Vladimirju Šlibarju ter Mileni Moškon.

ZAPUŠČINA ŠTEFKE COBELJ V UMETNOSTNI GALERIJ MARIBOR

Kot kustodinja Umetnostne galerije Maribor sem se ob povabilu Knjižnice Ivana Potrča k sodelovanju znašla v precejšnji zadregi. V projektu ovrednotenja zapuščine Štefke Cobelj naj bi kot prejemnica zapuščine sodelovala tudi Umetnostna galerija Maribor. Štefka Cobelj je galeriji leta 1990 zapustila likovna dela slovenskih in tujih avtorjev, kot kustodinja z več kot desetletnim delom na muzejskem oddelku pa do tedaj še nisem naletela na dokumentacijo v zvezi s tem. Ker ni bilo nobenega ohranjenega seznama o prevzemu del, sem šele s pomočjo bivše direktorice Mete Gabršek Prosenc in s pomočjo vodje ptujskega projekta gospe Mire Petrovič ugotovila, katera dela spadajo v zapuščino, ki jo je prejela UGM. Članek Mete Gabršek Prosenc za mariborski Večer¹ o zapuščini Štefke Cobelj izpostavlja le nekaj likovnih del, in sicer: sitotisk Gabriela Stupice, litografijo Fritza Wotrube in litografijo Pabla Picassa. Preostalih nekaj del sem uspela identificirati šele s pomočjo fotografij, posnetih v stanovanju Štefke Cobelj, ki mi jih je posredovala Mira Petrovič, vendar še vedno ni mogoče reči, da smo identificirali vsa dela. Izmed atribuiranih del bom v prispevku izpostavila nekaj izstopajočih del. Upoštevala bom abecedni red ustvarjalcev.

¹ Meta Gabršek Prosenc, Zapuščina dr. Štefke Cobelj, *Večer*, 26. januarja 1990, str. 20.

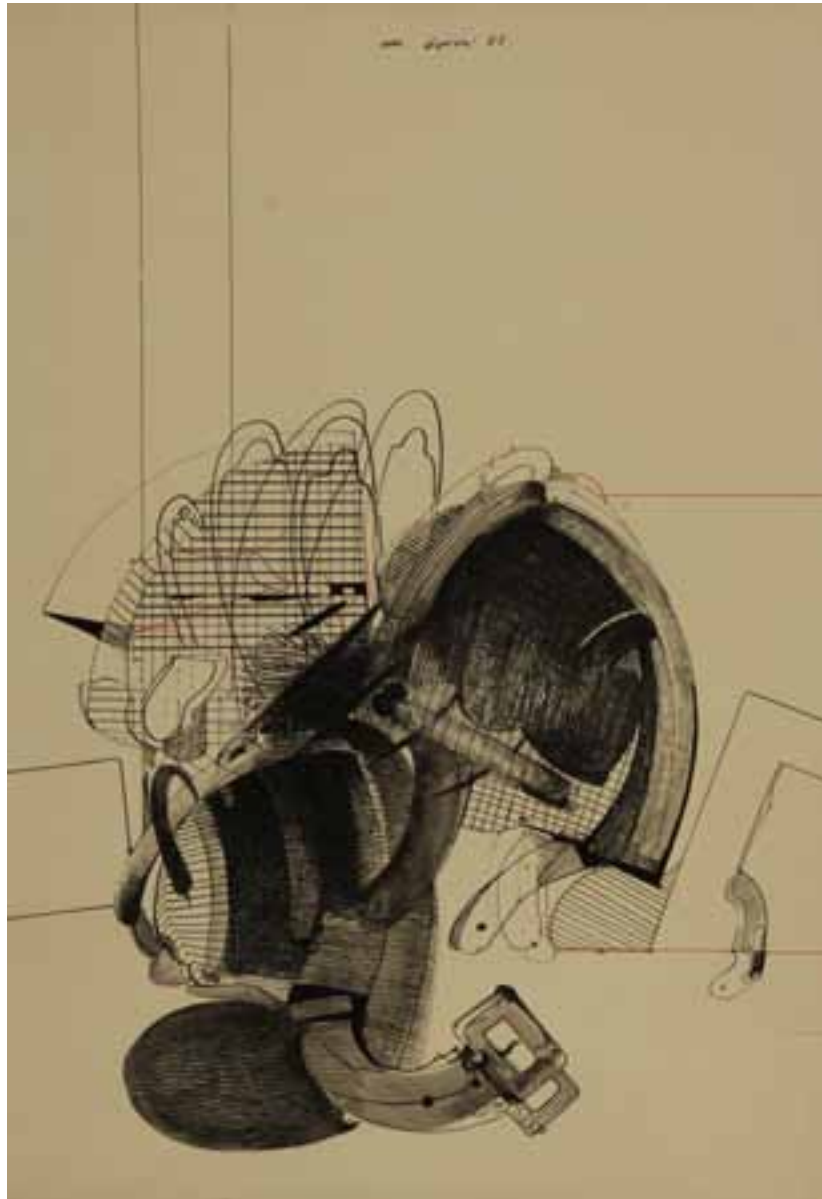
V zapuščini sta dve deli **Miroslava Arsića** (rojen 1942), enega vidnejših sodobnih srbskih ustvarjalcev 20. stoletja, pomembnejšega predstavnika beograjske grafične šole.

V zapuščini Štefke Cobelj se nahaja umetnikova lavirana risba s tušem iz leta 1975 in slikarsko delo na vezani plošči iz leta 1971. V risbi je možno prepoznati vpliv sočasne grafike, s katero se je v tistem času intenzivno ukvarjal. Tehnika črnega tuša in preciznega, gostega šrafiranja precej povzema grafičen učinek in nekaj potez z rdečim tušem ne spremeni tega vtisa. Umetnik uporablja sodoben jezik. Polabstraktne elemente zgnete v zgoščen in ne povsem prepoznaven preplet, iz katerega se izvijajo posamezni predmeti kot nekakšni simboli sodobnosti, med katerimi je eden njegovih najljubših in najpogostejših čelada. Za njegove podobe je značilna tudi simulacija razčlenjenega rotirajočega gibanja in vpetost motiva v geometrijske koordinate, kar daje delom določen tehnološki pečat in sproža asociacije z umetniškimi tokovi, kot je recimo italijanski futurizem.

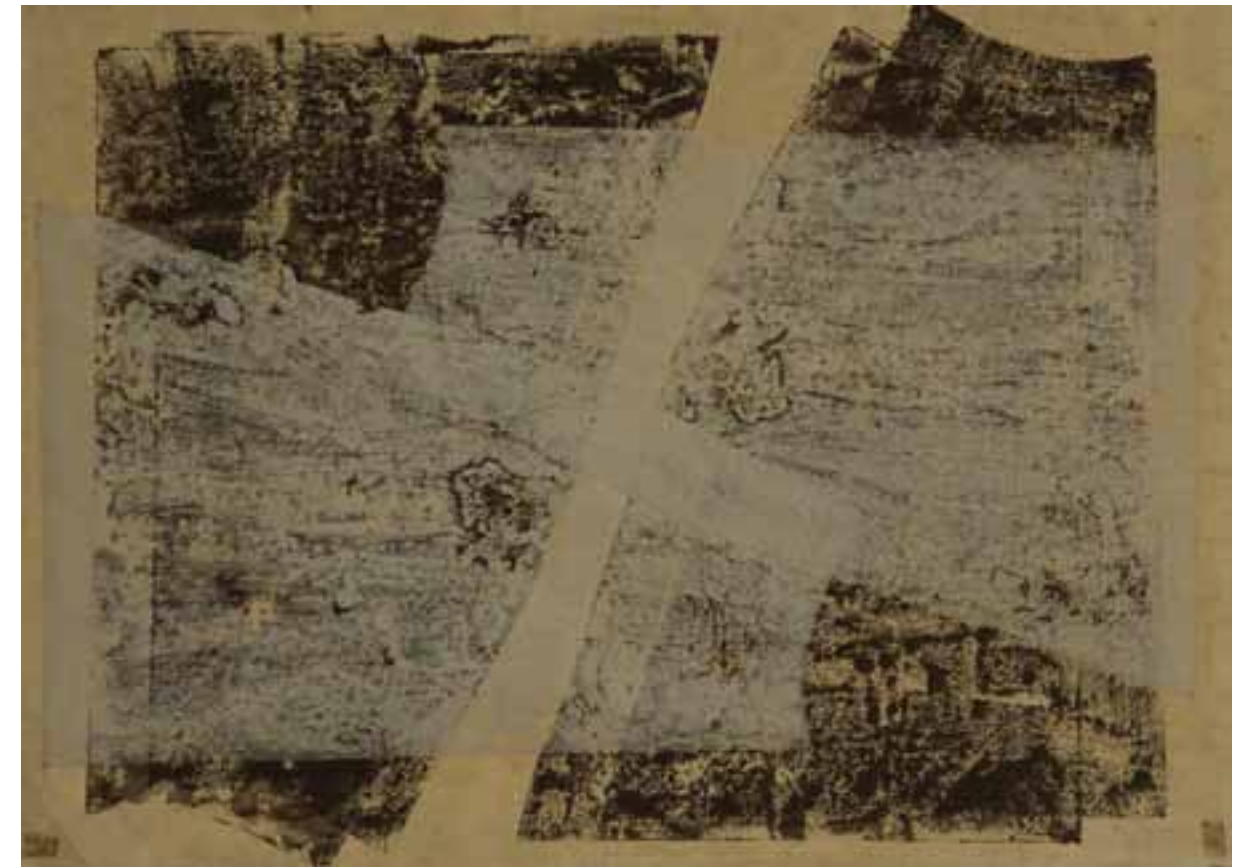
MIROSLAV ARSIĆ: *Brez naslova*, 1971, mešane tehnike na vezani plošči, 31,5 x 23 cm, sign.sr.sp.: m. Arsić 71, sign. in dat. verso: m.č. Arsić 1971 Požarevac, posvetilo verso: Dragoj Štefki ... Mirka Arsića 15. V. 1972

Drugo avtorjevo delo v zapuščini je slika majhnega formata naslikana na leseno ploščo. Slikar je uporabil tudi zlato podlago (v katero je očrtana geometrijska mreža), kar priključuje v spomin tradicijo slikanja ikon. Motivno gre za nenavaden in kuriozen preplet v celoto povezanih oblik, ki izstopajo iz osnovne gmote z zanimivimi in povsem samosvojimi odvodi. Tehnološki »stvor«, postavljen na nekakšen podstavek, ni niti mračen in hladen niti preroško grozeč. Prej gre za zanimiv hibrid organskih in tehnoloških oblik, ki so tako nenavadne, sproščene in barvite, da jim ne iščemo pomena. Prevzame nas njihov ritem, gibanje in barva. Miroslav Arsić se v tem smislu kaže kot hudomušen opazovalec sodobnega sveta. Potrebno pa je dodati, da gre za relativno zgodnja dela in da je avtorjeva drznost kasneje žal prevzemala vedno bolj ustaljene oblike.

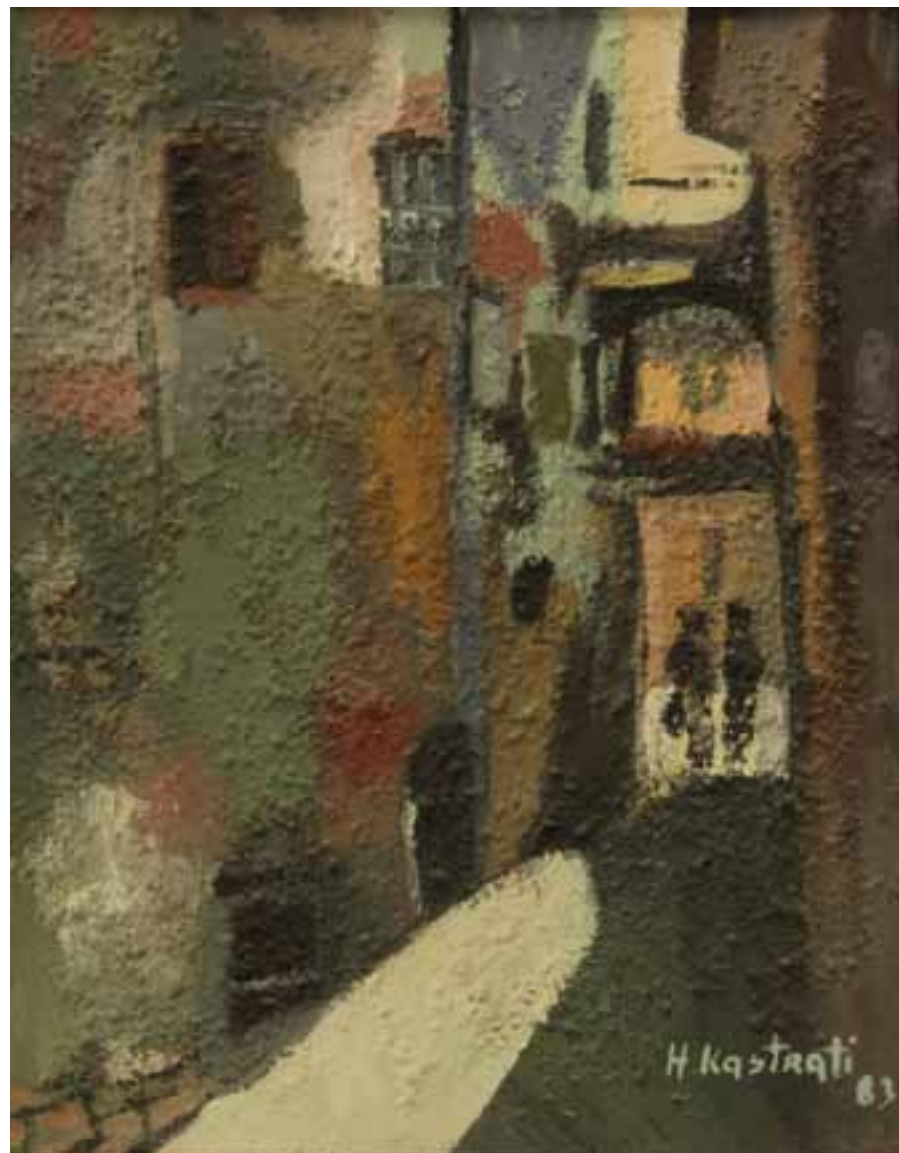
MIROSLAV ARSIĆ: Brez naslova, 75, črn tuš, lavirana risba na papirju, 50 x 70 cm, sign.sr.zg.: m. Arsić 75

Naslednje delo je grafika **Hermana Glöcknerja** (1889–1987), nemškega konstruktivističnega slikarja in kiparja. Delo iz zapuščine je Štefka Cobelj dobila v dar na obisku njegovega ateljeja. Na zadnji strani podlage se je ohranil njen zapis: »Glöckner, oko 1965, DDR, poklon avtora (1970), bila pri njem v ateljeju 28. 7. 1970, tedaj je imal 82 let in 150 DM pokojnine«. Gre za tisk s steklom, ki ga je umetnik odtisnil na papir. Videti je, da sta bila umetniku ideja in sam ustvarjalni proces pomembnejša od nastalega dela, pogosto je kot podlago uporabil kar časopisni papir. Herman Glöckner, poznan kot umetnik avantgarde z vrhom v tridesetih letih, je v takratni DDR šele okrog leta 1970 dosegel vsaj delno zasluženo priznanje. Podarjeno delo je dokaj neizrazito, v osnovi gre za geometrično kompozicijo v belih in rjavih tonih, vendar ne premore napetosti ali naboja, ki je sicer značilen za Glöcknerjeva dela. Naslov, ki ni povsem čitljiv, se začne z »Evropa ...« in verjetno namiguje na razdeljenost takratne Evrope, ki jo je Glöckner kot prebivalec vzhodnega Berlina zagotovo močno občutil.

HERMAN GLÖCKNER: *Evropa ...*, okrog 1970, tisk s steklom na papirju, 36 x 50 cm, sign. in dat. verso: Glöckner, *Evropa ...* 28. 7. 1970

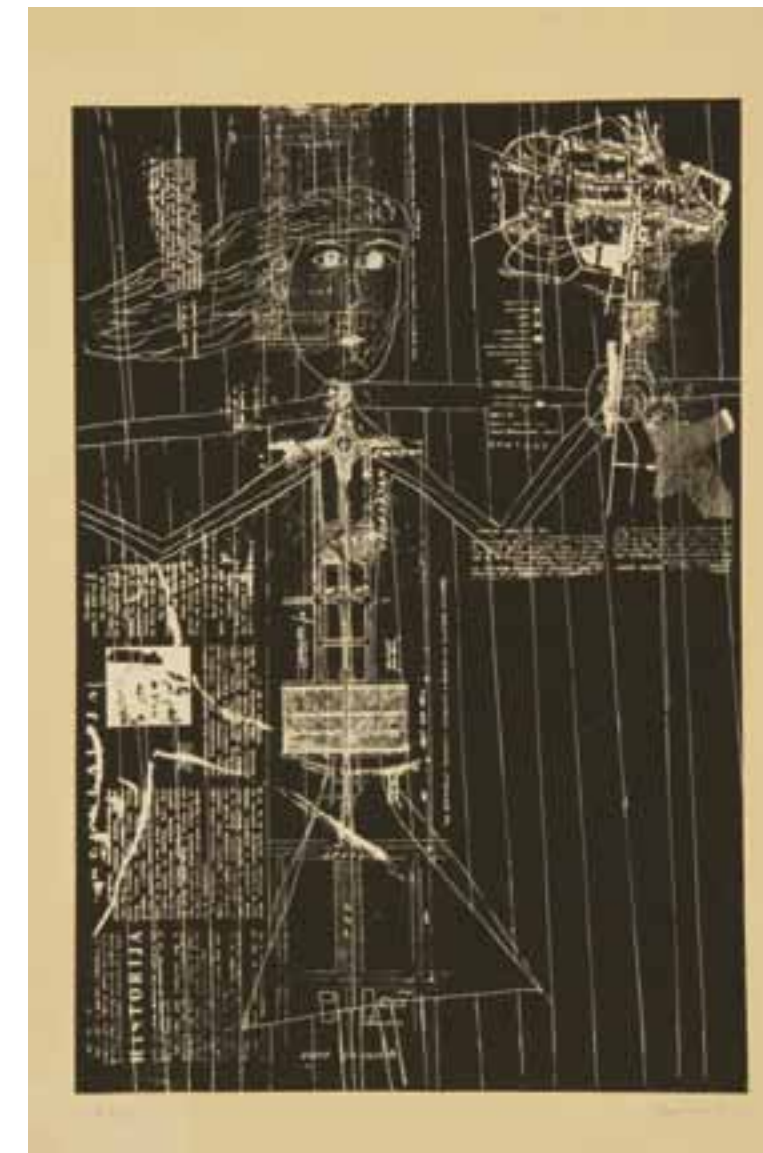
Sliko albanskega slikarja **Haxhija Kastratija** (rojen 1955) je leta 1983 Štefka Cobelj prav tako kot prejšnje delo prejela v dar. Septembra istega leta je za ptujski *Tednik* napisala članek o razstavi,² ki jo je Kastrati pripravil na Ptuju skupaj z Antejem Ljubičićem iz Bosne in Hercegovine. Oba je na Ptuj vezalo služenje vojaškega roka. Mlada slikarja, ki sta pravkar končala akademijo (Kastrati v Prištini in v Beogradu, Ljubičić pa v Sarajevu), sta v takratnem Razstavnem paviljonu Dušana Kvedra razstavila dela, ki sta jih ustvarila na Ptuju. Kastrati je razstavljal olja in risbe, Ljubičić olja. Kot je razvidno iz teksta o razstavi, je Kastratijeva tematika realistična, medtem ko naj bi se Ljubičić posvečal predvsem abstrakciji. Delo iz zapuščine predstavlja ptujsko ulico oziroma slikovit in ozek prehod v starem mestu. Na

KASTRATI HAXHI: *Ptujska ulica, 83*, olje /platno, 33,5 x 42 cm, sign.d.sp.: H. KASTRATI

koncu prehoda se kažeta dve temni postavi. V osnovi realističen motiv je avtorju izgovor za barvno raziskovanje. Čeprav je perspektivno poglobljanje prisotno, je slikar tudi ta element vključil v samosvoj barvni ritem, ki nima kaj dosti opraviti z realnim motivom. Pred slikanjem je slikar platno (zdi se, da precej naključno) posul s peskom ali s podobno grobo snovjo. Ta površinska zrnatost odločilno določa značaj dela in ga omejuje na samo materialnost, kar ustvarja določeno zaprtost in ne dopušča prestopa v simbolno, duhovno ali kakšno drugo razsežnost. Razen omenjenega članka o slikarju Haxhiju Kastratiju ni bilo moč zaslediti skoraj ničesar, vsekakor pa je bil leta 1983 na začetku svoje ustvarjalne poti. Kastrati je omenjeno delo podaril Štefki Cobelj za njen trud pri organizaciji razstave, o čemer govori njegovo sporočilo, ki je do danes ostalo prilepljeno na zadnji strani slike.

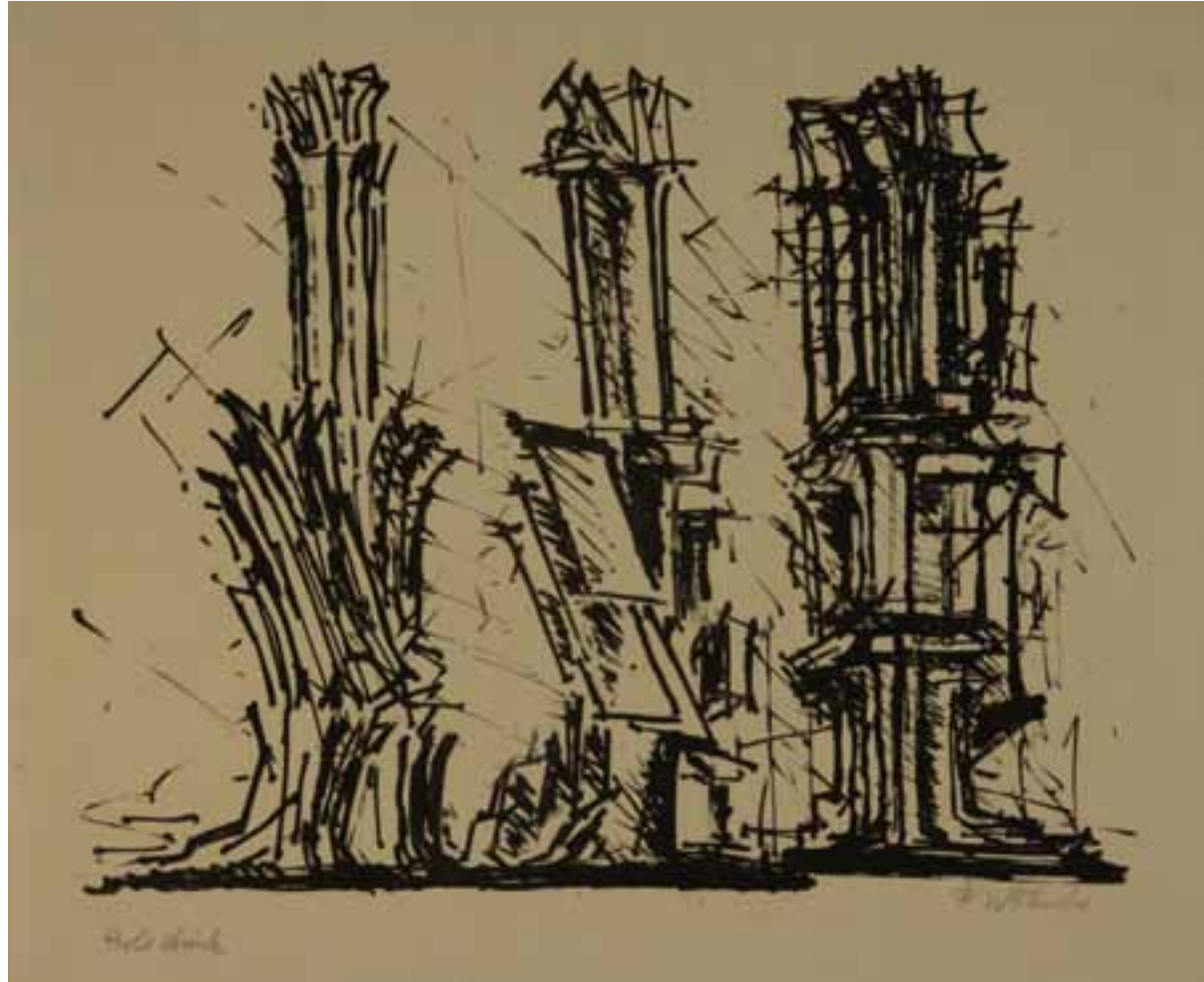
Naslednje delo je sitotisk **Gabrijela Stupice** (1913–1990) s podobo deklice. Na temni podlagi izstopa svetel črtni obris deklice z razpuščenimi lasmi in z dvignjeno levico. Okrog nje se nizajo detajli: časopisni izseki, zemljevid mesta, črtne vertikale, ki v uporabljenem kontekstu spremenijo tudi svoj prvotni značaj (načrt mesta se v roki deklice spremeni v vetrnico ali veliko rožo). Umetnik je v tej fazi že opustil realističen videz in uporablja predrugačene prijeme v proporcijah in gestikulaciji figur, s katerimi uspe zaobjeti resničnejšo podobo sveta in sodobnega človeka. Stupičeva dela z izjemno umetniško močjo in slikarsko dovršenostjo pričujejo o bistvu človeškega bivanja, njegovi ranljivi krhkosti in minljivosti. Deklica, obkrožena s svetom simbolov, drobnih predmetov, znakov ali igrač, je umetnikov priljubljen slikarski motiv, ki ga je naslikal v številnih variantah, med katerimi so tudi umetnikova ključna dela. V omenjeni grafiki dekletce z velikimi očmi in razprtimi rokami nekako izgubljeno stoji sredi sveta obkrožena z najrazličnejšo predmetnostjo. Tanka črtna linija, določena toga oglatost v oblikovanju drobnega telesa in nerazumljivost sveta, ki dekletce obdaja, vse to poudarja vtis krhke prosojnosti. Za delom slutimo umetnika, ki poln spoštljivosti in ponižnosti na eni strani odslikuje utesnenost sodobnega bivanja, obenem pa zmore v svojo pripoved vključiti tudi presežno dimenzijo. Grafika je precizno in uravnoteženo delo, ki vključuje značilne prvine ekspresivne figuralike Gabrijela Stupice in je verjetno nastala v njegovem zrelem obdobju. Čeprav ne gre za reprezentančno delo, pa je za Umetnostno galerijo Maribor dragocena pridobitev, saj je trenutno edino dela Gabrijela Stupice v zbirki UGM. To je še toliko pomembnejše, ker gre za najpomembnejšega slovenskega likovnega umetnika po drugi svetovni vojni, ki si svoje mesto v zbirki več kot upravičeno tudi zasluži.

GABRIJEL STUPICA: *Brez naslova*, sitotisk na papirju, 69 x 50 cm (list), 44 x 29,9 cm (odtis), sign. d.sp.: Stupica G., l.sp.: 19/25, na spodnjem robu lista s črnilom zbledelo posvetilo: gospa Š. Cobelj v ... spomin Stupica Gabriel

² Štefka Cobelj, Slikarja – vojaka sta vpijala lepoto Ptuja, *Tednik*, 1. 9. 1983, letnik 36, številka 34, str. 15.

V zapuščini Štefke Cobelj je tudi poskusni odtis litografije avstrijskega kiparja **Fritza Wotrube** (1907–1975), ki je eden najpomembnejših avstrijskih kiparjev 20. stoletja. Litografija prikazuje tri samostojne in ločene kompozicijske enote, ki jih umetnik (pre)oblikuje v smislu geometrične abstrakcije. Litografija je verjetno nastala v poznih šestdesetih ali v zgodnjih sedemdesetih letih, ko je umetnik bolj in bolj rahljal formo in v osnovno, zanj značilno kubično zasnovo, vnašal tudi bolj dinamične konkavno-konveksne forme. Ta razvoj, ki daje delom tehnološki navdih, je bil posledica umetnikovega ukvarjanja s projektom cerkvene arhitekture, ki se mu je posvečal v sedemdesetih letih pa vse do svoje smrti. Omenjena litografija je torej ne ravno tipično delo pomembnega umetnika, ki je zaznamoval avstrijsko in evropsko kiparstvo 20. stoletja predvsem z monumentalnimi figurativnimi skulpturami arhetipskih, poenostavljenih linij.

FRITZ WOTRUBA: Kompozicija, litografija na papirju, 57 x 50 cm, sign. d.sp.: F. Wotruba, l. sp.: Probe drück

Umetnostni galeriji Maribor pa Štefka Cobelj ni darovala le zapuščine likovnih del, temveč tudi: zbirko 121 plakatov leta 1984, miniaturni kipec Slavka Tihca Otroška glavica leta 1986, zbirko katalogov in knjig za knjižnico Umetnostne galerije Maribor leta 1988.

Zapuščina Štefke Cobelj nedvoumno predstavlja obogatitev zbirke Umetnostne galerije Maribor. Naloga naše likovne zbirke je predvsem zbiranje del sodobne in moderne slovenske likovne umetnosti, v ta okvir torej spada izmed identificiranih avtorjev le Gabrijel Stupica. V zbirki je tudi peščica del avtorjev iz bivših jugoslovanskih republik, ki se jim z zapuščino Štefke Cobelj pridružuje še nekaj kvalitetnih del. Glede tujih avtorjev pa lahko rečemo, da podarjeni deli zastopata sicer pomembna tuja umetnika, vendar sta slabše kvalitete in v zbirki nimata potrebnega konteksta. Zaradi pomanjkanja dokumentacije o zapuščini ostaja nekaj del žal neidentificiranih.

Zahvaljujoč projektu Knjižnice Ivana Potrča Ptuj smo zapuščino Štefke Cobelj ob tej priložnosti raziskali, ovrednotili in uredili. Za vso pomoč se zahvaljujem vodji projekta Miri Petrovič.

ZAPUŠČINA DR. ŠTEFKE COBELJ V PTUJSKI KNJIŽNICI

Dr. Štefka Cobelj, etnologinja in umetnostna zgodovinarica, je v oporoki svojo zapuščino razdelila med štiri ustanove: Pokrajinski muzej Celje, Pokrajinski arhiv Maribor, Pokrajinski muzej Maribor ter Knjižnico Ivana Potrča Ptuj oz. takratno Ljudsko in študijsko knjižnico Ptuj. Ptujski knjižnici je zapustila bogato osebno knjižnico, z namenom, da bo le-ta v študijske namene dostopna strokovnjakom in vsem ostalim uporabnikom knjižnice. Zbirka, ki jo je vse življenje skrbno dopolnjevala na številnih študijskih in strokovnih potovanjih, obsega predvsem dela s področja umetnostne zgodovine in etnologije, torej področij, ki so Cobljevo osebno najbolj vznemirjala.

Štefka Cobelj je še pred svojo smrtjo z Ljudsko in študijsko knjižnico Ptuj sklenila dve darilni pogodbi. Iz pogodbe z dne 20. junija 1985 je razvidno, da je 31. maja 1985 in 4. junija 1985 knjižnici zapustila 232 naslovov knjig in drugih publikacij z zahtevo, da bo knjižnica vse darovane knjige v svojih evidencah vodila kot dar dr. Cobljeve in da si bo prizadevala za postavitve darovanega fonda kot posebne knjižne zbirke. S pogodbo, sklenjeno 31. maja 1988, je naši ustanovi zapustila še 525 naslovov različnih publikacij. Te so bile v knjižnico pripeljane 16. maja in v poletnih mesecih leta 1988.

Po njeni smrti je knjižnica na podlagi testamenta, razglašene na mariborskem sodišču 2. junija 1989, prejela še preostali del njene osebne in strokovne knjižne zbirke: okrog 400 knjig iz njenega beograjskega stanovanja na Bulevarju revolucije ter približno 2.000 knjig iz njenega stanovanja na Miklošičevi ulici 8 v Ptuj. Knjižno zapuščino iz Beograda je v jesenskih mesecih leta 1989 v knjižnico pripeljala gospa Jožica Černezel, posvojena sestra Štefke Cobelj. Ta je 19. decembra 2011 naši knjižnici v hrambo predala še 32 knjig iz osebne knjižne zapuščine Štefke Cobelj.

V začetku leta 1990 je bil ves darovani knjižni fond vpisan v inventarno knjigo, iz katere je razvidno, da šteje 3.150 inventarnih enot. Zaradi prostorske stiske v ptujski knjižnici, ki je takrat domovala v minoritskem samostanu, je bila zbirka, urejena po sistemu univerzalne decimalne klasifikacije (UDK), najprej spravljena v kartonske škatle in zato le delno dostopna. Po selitvi v Mali grad leta 2000, ko je knjižnica dobila primernejše prostore za svojo dejavnost, pa je bila knjižna zapuščina Štefke Cobelj postavljena kot posebna zbirka v okviru domoznanskega oddelka, ki zbira, obdeluje in hrani domoznansko knjižnično gradivo Ptuja, Ormoža, Haloz in Slovenskih goric.

Z odločitvijo za sodelovanje v projektu Evropska prestolnica kulture 2012 si je knjižnica zadala cilj, da knjižno zapuščino dr. Cobljeve tudi strokovno obdela v kooperativnem bibliografskem sistemu Cobiss in tako zagotovi dostopnost zbirke zainteresirani laični in strokovni javnosti. Projekt katalogizacije gradiva in strokovne ureditve knjižnice Štefke Cobelj je potekal od januarja 2011 do aprila 2012, v njem pa je sodelovalo pet strokovnih delavk naše knjižnice: Mira Petrovič, Melita Zmazek, Milena Doberšek, Božena Kmetec-Friedl in Darja Plajnšek. Pomoč pri obdelavi manjšega dela gradiva v manj znanih jezikih in pisavah (madžarščini, ruščini, arabščini, kitajščini ...) so nam nudili kolegi iz drugih slovenskih splošnih in specialnih knjižnic (Osrednja humanistična knjižnica ljubljanske Filozofske fakultete, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota ter Narodna in univerzitetna knjižnica). Po podatkih iz Cobissa obsega zbirka 2.588 naslovov različnih publikacij (monografije, katalogi, serijske publikacije ...) oz. 3.053 inventarnih enot. Manjši del njene zapuščine, zlasti t. i. drobni tisk, je zaenkrat ostal neobdelan in je arhiviran v posebnih arhivskih škatlah. Na tak način so arhivirani tudi nekateri katalogi, ki smo jih dobili v več izvodih; dva ali tri izvode smo postavili na knjižne police, ostale smo arhivirali v škatle. Gradiva iz knjižne zapuščine Štefke Cobelj si ni mogoče izposoditi na dom, njegova uporaba je možna le v čitalnici oddelka.

Zasebno knjižnico dr. Štefke Cobelj odlikuje širok izbor domače in tuje literature s področja zgodovine umetnosti, sodobne likovne umetnosti in etnologije, nekaj pa je tudi publikacij s področja zgodovine, arheologije, filozofije in religije ter tujega in slovenskega leposlovja. V zbirki so zastopani praktično vsi evropski jeziki, najštevilnejše pa so publikacije v srbskem, slovenskem, nemškem, francoskem, angleškem in italijanskem jeziku, torej v jezikih, ki jih je tudi sama dobro obvladala.

V svoji knjižnici je Cobljeva skušala zaobjeti različne zvrsti likovne ustvarjalnosti (slikarstvo, kiparstvo, grafiko, arhitekturo, ljudsko umetnost ...), tako na področju bivšega jugoslovanskega kot širšega evropskega prostora, iz različnih zgodovinskih obdobj, od antike do sodobnosti. Vanjo je uvrstila tudi raznovrstno gradivo s področja etnologije, ki obravnava različne sklope ljudske kulture oz. materialne in duhovne dediščine Slovencev ter pripadnikov drugih etničnih skupin bivše Jugoslavije in ostale evropske soseščine. Zanimali so jo tudi ljudskokulturni pojavi afriške celine, kjer je v letih 1980–82 kot muzejska strokovnjakinja pomagala urediti muzejsko zbirko v Hargeisi, mestu na severu Somalije, v letih 1986–87 pa postaviti nacionalni muzej v somalskem glavnem mestu Mogadiš.

ŠTEFKA COBELJ
LJUBITELJSKI
LIKOVNIKI
PTUJA

Monografska predstavitev ptujskih likovnih ljubiteljev je bila v času izida ena prvih tovrstnih publikacij v Sloveniji.

V zbirki je kar 128 naslovov domačih in tujih serijskih publikacij (*Zbornik za umetnostno zgodovino, Arheološki vestnik, Kronika slovenskih mest, Časopis za zgodovino in narodopisje, Glasnik Slovenskega etnološkega društva, Glasnik Slovenske matice, Glasnik Etnografskog muzeja u Beogradu, Sveske Društva istoričara umetnosti SR Srbije, Umetnost: prvi jugoslovenski časopis za likovne umetnosti i kritiku, Österreichische Zeitschrift für Kunst und Denkmalpflege ...*), enciklopedije in leksikoni z likovnega področja (*Enciklopedija likovne umetnosti, Grafička enciklopedija, Likovna enciklopedija Jugoslavije, Das Grosse Bilderlexikon der Antiquitäten, Begriffslexikon der Bildenden Künste, Slownik malarstva holenderskiega i flamandzkiega, Naiva u Jugoslaviji: mali leksikon slikara i vajara, Lexikon judaizma i kršćanstva ...*), različne knjižne zbirke ali posamezni zvezki le-teh (*Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, Razstave Umetnostne galerije Maribor, Likovna obzorja, Mala umetniška enciklopedija, Biblioteka Kulturno nasljeđe, Biblioteka Susret sa umetnošću, Biblioteka Sintez, Galerija Srpske akademije nauka i umetnosti, Galerija Kulturnog centra Beograda, Srpska književna zadruga, Srpski etnografski zbornik, The Pocket library of great art, Ars Sloveniae, Aus Forschung und Kunst, Buchreihe des Landesmuseums für Kärnten, Archiv für vaterländische Geschichte und Topographie, Classici dell' Arte ...*), številni razstavniki katalogi domačih in tujih likovnih ustvarjalcev, pa tudi različni vodniki po krajih in muzejih, ki jih je obiskala na svojih študijskih in strokovnih potovanjih.

Knjižnica dr. Štefke Cobelj vsebuje tudi nekaj starih in dragocenih knjig, med drugim tudi:

- prvi ptujski turistični vodnik *Pettau und seine Umgebung* (Pettau, 1895) ptujskega muzejskega knjižničarja in lokalnega zgodovinarja Josefa Felsnerja z obsežnim zgodovinskim opisom mesta;
- kroniko ruške župnije *Chronik der Pfarre Maria-Rast in Untersteier* (Marburg, 1872) in zgodovinsko študijo *Luttenberg in Untersteier, seine Umgebungen, Bewohner und Geschichte, mit Urkunden-Regesten, auch Friedau, Polsterau und Wernsee betreffend* (Graz, 1850) Karla Josefa Hofrichterja;
- *Zgodovino Novega mesta* (Ljubljana, 1891) profesorja in zgodovinarja Ivana Vrhovca;
- *Zbirko zakonov zadevajočih posle občinskega področja* (Celje, 1892) odvetnika, politika in urednika dr. Ivana Dečka;
- *Reisen durch das österreichische Illyrien, Dalmatien und Albanien im Jahre 1818* (Meissen, 1822), delo pomembnega avstrijskega geografa, kartografa in statistika Josepha Marxa von Lichtensterna;
- slovensko slovnico Antona Murka *Theoretisch-praktische slowenische Sprachlehre* (Grätz, 1832);
- prvo slovensko povest *Srezha v'nesrezhi* (Ljubljana, 1836) Janeza Ciglerja;
- etimološko razpravo Franca Miklošiča *Die slavischen Monatsnamen* (Wien, 1867);
- *Novi zavjet Gospoda našega Isusa Hrista* (Berlin, 1857), prevod Nove zaveze v srbski jezik srbskega filologa in reformatorja Vuka Stefanovića Karadžića;
- *Listi ino Evangelia na vse nedele ino prasnike* (Marburg, ok. 1840);
- *Shivljenje svetnikov in prestavni godovi* (Ljubljana, 1831) horjulskega župnika Franca Veritija;
- evangeličanski spevnik *Cithara sanctorum* (Presspurk, 1818) slovaškega pisca in evangeličanskega pridigarja Jurija Tranovskega (1592–1637), imenovanega tudi »slovanski Luther«;
- znamenito delo Charlesa Darwina v prevodu Georga Gärtnerja *Die Abstammung des Menschen und die geschlechtliche Zuchtwahl* (Halle, ok. 1899) idr.

V njeni knjižni zbirki je tudi 79 naslovov različnih publikacij, katerih avtor, prevajalec ali urednik je Štefka Cobelj. Naj omenim le najpomembnejše:

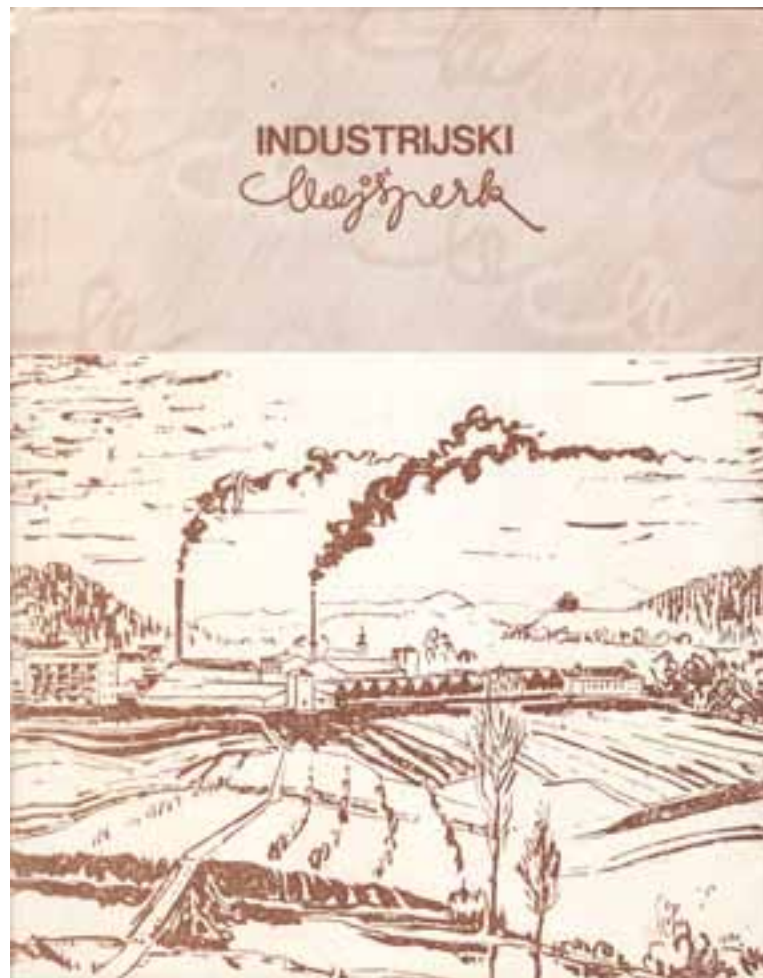
- Znanstvena monografija *Die Barockmaler Strauss* (Klagenfurt, 1969). Slovenjegraški baročni slikarji so bili tema njene doktorske disertacije z naslovom *Franc Mihael in Janez Andrej Strauss v okviru baroka na slovenskem Štajerskem* (1965), ki je danes prav tako del njene zbirke v ptujski knjižnici. Dopolnjen doktorat, v katerem je prikazala razvojne faze v umetniškem opusu slovenjegraških slikarjev Straussov ter osvetlila umetniško vrednost njihovega ustvarjanja v okviru baročne umetnosti na slovenskem Štajerskem, je leta 1967 izšel pri založbi Obzorja kot posebna monografija z naslovom *Baročni slikarji Straussi*, dve leti kasneje pa tudi v nemškem jeziku pri založbi Geschichtsverein für Kärnten v Celovcu. Presenetljivo je, da v njeni knjižni zbirki, ki se danes nahaja v ptujski knjižnici, ne najdemo slovenske izdaja tega dela, temveč le nemško.
- Magistrsko delo iz etnologije *Ivanjica sa osvrtom na Moravički kraj: etnografska skica* (Beograd, 1972).
- Strokovna monografija *Ljubiteljski likovniki Ptuj* (Ptuj, 1988), v kateri je predstavila 32 ptujskih ljubiteljskih likovnikov, združenih v likovnih sekcijah DPD Svoboda Ptuj, Prosvetnega društva Vinko Korže Cirkovce in Prosvetnega društva Alojz Arnuš Rogoznica.
- Strokovna monografija *Industrijski Majšperk* (Majšperk, 1988), v kateri je podala zgodovinski pregled razvoja industrijske proizvodnje v Majšperku, kraja v dolini reke Dravinje pod Ptujsko Goro.
- Študije iz področja umetnostne zgodovine in etnologije: z vprašanji slikarstva na steklu se je ukvarjala v študijah *Icons, painted on glass in Yugoslavia* (J. Cordwell: The visual Arts, 1973), *Ikone na staklu u zbirci beogradskog kolekcionara Radenka Perića* (Godišnjak grada Beograda, 1973) in *Ruski Krstur – jedan od centara slikanja ikona na staklu u Vojvodini* (Rad XX. kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije u Novom Sadu 1973), v študiji *Borko Lazeski – eden od učenika na Andre Lot vo Pariz* (Likovna umetnost, 1973) z monumentalnim slikarstvom makedonskega slikarja Borka Lazeskega, v študiji *Umetnički lik Aleksandra Tomaševića* (Zbornik za likovne umetnosti, 1971) je analizirala umetniški razvoj pomembnega beograjskega slikarja, predstavnika srbskega modernističnega slikarstva, v prispevku *Beogradski slikar i pedagog Jefto Perić* (Godišnjak

Nemška izdaja znanstvene monografije *Baročni slikarji Straussi*, ki je nastala na osnovi njene doktorske disertacije

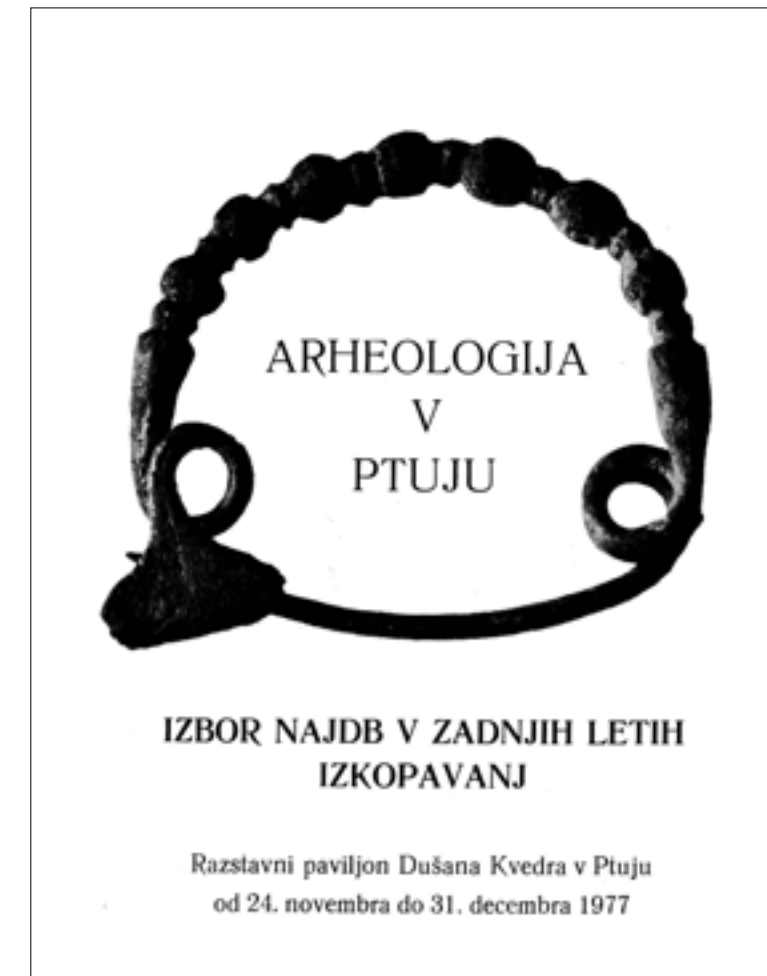
grada Beograda, 1974) pa osvetlila prispevek tega ustvarjalca k sodobni jugoslovanski umetnosti 20. stoletja. Tu so tudi njeni prispevki s področja etnologije: *Osvrt na narodnu nošnju Moravičkog kraja* (Užički zbornik, 1973) in *Osnovne karakteristike ishrane u Moravičkom kraju* (Užički zbornik, 1974), *Obredna jela i hlebovi u godišnjim običajima* (Zbornik radova Narodnog muzeja, 1974) in poročilo *The Provincial Museum of Hargeisa* (Museum, 1986) o somalskem muzeju v Hargeisi, ki ga je v letih 1980–1982 pomagala urediti.

- Cela vrsta katalogov s področja sodobne likovne umetnosti in etnologije, ki so nastali v času njenega službovanja na Ptuju (1976–1980), ko je opravljala delo kustosinje in ravnateljice Pokrajinskega muzeja Ptuj: postavitve ene največjih vinarskih zbirk v Evropi v prostorih grajske žitnice je pospremila s katalogom *Gorice in vino* (Ptuj, 1976), ki obravnava zgodovino vinogradništva v severovzhodni Sloveniji; otvoritev etnološke zbirke na ptujskem gradu, ki je prikazovala gradnjo in opremo tradicionalnih kmečkih hiš, kmečko orodje za vsakdanja opravila ter tradicionalne

Industrijski Majšperk je zadnja knjiga, pri nastanku katere je sodelovala Štefka Cobelj. Na naslovni strani je Mežanova upodobitev Majšperka iz leta 1957.

pustne maske naše regije, je pospremila s katalogom *Maske in opravila* (Ptuj, 1978), z razstavo in katalogom *Arheologija v Ptuj* (Ptuj, 1977) pa poskrbela za strokovno objavo in pregled arheoloških izkopavanj na območju Ptuja. Svoje organizacijske sposobnosti in strokovno znanje je izkazovala tudi z organizacijo in pripravo številnih likovnih razstav ter spremljajočih katalogov, pri katerih ni bila le avtorica tekstov, pač pa tudi urednica in oblikovalka. V katalogu *Janez Mežan (1897–1972): retrospektivna razstava* (Ptuj, 1977), ki je pravzaprav manjše monografsko delo, je pripravila umetnostnozgodovinsko analizo dela akademskega slikarja Janeza Mežana, ki je zadnjih šestindvajset let svojega življenja posvetil Ptuju. O Mežanu je pripravljala tudi več kot 700 strani obsežno monografijo, ki pa žal ni nikoli izšla. Tipkopis tega dela je danes del njene zapuščine, ki jo hrani Zgodovinski arhiv v Mariboru. V knjižni zapuščini so tudi njeni katalogi o ptujskih slikarjih Janu Oeltjenu (Ptuj, 1980), Albinu Lugariču (Ptuj, 1977), ptujskih likovnih samorastnikih ter celi vrsti drugih slovenskih in tujih umetnikov.

Kot ravnateljica ptujskega muzeja je poskrbela za objavo arheološkega gradiva izkopanega na področju Ptuja.

THE INHERITANCE
OF ŠTEFKA COBELJ

SUMMARY

THE INHERITANCE OF ŠTEFKA COBELJ

Štefka Cobelj was a woman who felt her job as an art historian and ethnologist was like a mission and that is why she had devoted her entire life to it. Despite barriers that she had to overcome and not taking into consideration her personal letdowns, she was still loyal to her career until her early death in 1989.

Mira Petrovič

D.A. ŠTEFKA COBELJ (1923–1989)

She was born in the Oblaki pri Juršincih village on December 18, 1923, in a family of eight children, where four of them had already died in their childhood. Her parents wanted her to become a merchant and take over their store with various goods, since she was the oldest child in the family, but she only wanted to leave home and continue with her education. Her plans were disrupted by the Second World War when the shop was closed down and Štefka Cobelj joined the liberation movement where she operated as partisan Zora in Majšperk and its surroundings where the Resistance had a strong base.

At the end of the war she got a job in Maribor where she also attended secondary school and graduated in 1949. She attained her D.A. at the Faculty of Arts, University of Ljubljana in 1965 with the topic Franc Mihael in Janez Andrej Strauss v okviru baroka na Slovenskem Štajerskem. After that she enrolled at the Faculty for Journalism and Diplomacy in Belgrade (1950–52), but after this study program was terminated, she continued her studies at the Faculty of Arts in Belgrade where she finished the Art History studies in 1958. This thesis was also published in book form by the book publishing company Založba Obzorja Maribor in 1967 as well as in German in Klagenfurt in 1969. Besides that she also studied ethnology at the Faculty of Arts in Belgrade and finished her studies in 1973 with the master's thesis bearing the title Ivanjica s osvrtnom na Moravički kraj.

After earning her degree she got employed at the Federal Commission for International Relations (1958–1962) where she took over the organization and exhibition exchange with foreign countries. During the years 1966–1976 she

was a curator of the Museum of Contemporary Arts in Belgrade but has later returned to Slovenia and became a director of the Ptuj Regional Museum (1976–1979). In the premises of the castle granary she arranged a wine collection (1976) and the collection Maske in opravila (Masks and tasks, 1978). After 1980, she arranged an outdoor wine exhibition (1983) and set up a vinedressers' museum in the Gorca village (1988) together with the winemakers of Ptuj, but she had also contributed to the creation of an ethnological exhibition in the Velika Nedelja Castle (1986).

She arranged several exhibitions and was also a very prolific journalist. In the field of fine arts she began to investigate the opus of the painter Janez Mežan and in 1977 she arranged a retrospective exhibition with a detailed catalogue about him. During the next years she prepared a scientific monograph of Janez Mežan, which was never published, probably due to financial reasons.

In Ptuj, she made close contacts with amateur creative artists and collaborated as a mentor at fine arts colonies, which were first carried out in Majšperk and later on in the Gorca village or the Borl Castle. The most noticeable achievement of Štefka Cobelj during her work with amateur creative artists was the book Ljubiteljski likovniki Ptuja (Amateur artists of Ptuj, 1988), which was one of the first publications of its kind in Slovenia.

Štefka Cobelj loved travelling; sometimes it was connected with her work of that time, yet another time she was driven by the unstoppable desire to get to know new cultures. During her travels she also upgraded her linguistic knowledge. Besides speaking German, English, French, and Italian, she had also learned Swedish and

later Polish. She has visited most European countries but also Africa, America and Asia. The knowledge of foreign languages enabled her to make new acquaintanceships and international scientific collaboration. Her profound knowledge in ethnology, non-European cultures and the Non-Alignment Movement, which opened the doors for her work at home and abroad, brought her to Somalia after her retirement in 1980 where she became an advisor for museology, based on an agreement on cultural cooperation between Yugoslavia and Somalia. She had been working in Mogadishu from November 1980 to July 1981, from

Irina Subotić

THE SECRET LIFE OF D.A. ŠTEFKA COBELJ IN BELGRADE

In 1966, D.A. Štefka Cobelj became curator of the Museum of Contemporary Arts in Belgrade, just after the opening of the museum as the most representative institution with a clear Yugoslavian orientation and a wide international collaboration. Before that, D.A. Cobelj was successfully working at the Federal Commission for International Cultural Relations, and after that in the Graphic Arts Gallery and in the publishing house Jugoslavija. In contrast to other curators that have not had similar experience and knowledge, she came to the Museum of Contemporary Arts as a renowned expert and polyglot. Possibly she was also employed because of her Slovene nationality because the museum founder and director Miodrag B. Protić strived for professional staff that would reflect the Yugoslavian concept of the museum. D.A. Cobelj completed numerous tasks regarding international collaboration with diligence for foreign exhibitions in Belgrade as well as events where the Yugoslavian art presented itself to the world. She wrote and translated texts, maintained correspondence, set up exhibitions, organized and designed catalogues, got in touch with the media and the general public and performed several other tasks, which earned her the respect as a very diligent and committed person. Besides that, she had also worked outside the museum at numerous exhibitions and at the same time she was silently and secretly finishing her

September 1981 to April 1982 and from September 1986 to May 1987. In the first period of her stay, she was mostly concerned with the development of the national museum, but her main task was to prepare all elements for the creation of a revolution museum including the construction of a new building. During her second visit she took part in setting up permanent collections in the new building of the national museum in Mogadishu, which was opened in 1987. In the northern province of Somalia, in the town of Hargeysi, she had set up a museum with collections from ethnology and cultural history in 1982.

ethnology studies. She had separately studied the Serbian ethnology and in 1973 she defended her master's thesis at the Chair for Ethnology at the Faculty of Arts in Belgrade. Besides working in the field of contemporary art, she also successfully organized trips to various countries around the world and in that way satisfied her interest for cultures of foreign nations.

She had been living a dynamic, interesting and at the same time a humble and rational life without much company and large demands, which was affected not only by growing up and a difficult road of life, but also by her strong personality. Just as she suddenly came to the Museum of Contemporary Arts, in pretty much the same way she unexpectedly decided to leave when she felt that the work does not satisfy her any longer and she could express her love for ethnology better in the museum in Ptuj. For a time she had been in close touch with friends she made at the Museum of Contemporary Arts and she continued to connect Slovene and Serbian artists, but this collaboration was soon interrupted by her early death. Here friends will remember her as an extremely organized, diligent, interesting and at the same time mysterious and curious personality of wide views and interests.

Jure Maček

THE PERSONAL COLLECTION OF COBELJ ŠTEFKA AT THE REGIONAL ARCHIVES MARIBOR

According to the written testament of Štefka Cobelj, the Regional Archives Maribor took over her entire written documentation in 1990. It comprises a total of 72 archival boxes of material and is therefore classified as a semi-large personal collection in the Regional Archives Maribor. This diverse material can be divided into fourteen conceptual parts. These include: 1. Correspondence, 2. Professional work in the Ptuj Regional Museum, 3. Life in Somalia, 4. Diaries – field notebooks, 5. Ptuj and its surroundings, 6. Janez Mežan, 7. Strauss painters, 8. Slovene, Yugoslavian and world artists, 9. Glass painting, 10. Fine arts – general, 11.

Ethnological research, 12. Records, reports, writings from different sources, 13. Photographs, diapositives, negatives, postcards, 14. Personal documents and papers. All parts represent the professional work of Štefka Cobelj as an art historian, ethnologist and an all-round cultural worker who is devoted to complete her mission. Some personal documents and memories have also been preserved. These materials unfold the picture of the talented, creative and determined scientist with an exceptionally wide specter of interests and creativity.

Mira Petrovič

THE INHERITANCE OF ŠTEFKA COBELJ IN THE CELJE REGIONAL MUSEUM – A GIFT TO THE TOWN OF CELJE

Štefka Cobelj knew much about the collectors' and research activities of the Celje Museum and because of that she has probably decided to donate her collection of jewelry, glass and ceramics as well as the Styrian and non-European ethnological collection. This donation comprised interesting items from art history, cultural history and ethnology.

Two exhibitions were arranged in the museum where interesting items from the jewelry collection (1989) and ceramics collection (1990) from various countries were presented to the public. An interesting ethnological collection of items which Štefka Cobelj collected during her stay in Somalia and during her travels in India, China, Burma, Mozambique, Kenya and other countries has not yet been analyzed in more detail and has not yet been presented to the public.

The collections of D.A. Štefka Cobelj are organized and listed in three ledgers: culture-historical collection – 381 items, regional ethnological collection – 551 items and non-European ethnological collection – 156 items. These items are being kept in the museum depots, individual items are sometimes included in periodical thematic exhibitions, arranged by the museum.

THE INHERITANCE OF ŠTEFKA COBELJ IN THE MARIBOR ART GALLERY

The mission of the Maribor Art Gallery is to collect, document, archive, examine and exhibit modern and contemporary Slovene fine arts with great stress laid on authors from the north eastern part of Slovenia. The collection also holds important works of Slovene artists, a handful of authors from Ex-Yugoslavian republics and some works from various foreign authors. The inheritance of Štefka Cobelj is therefore undoubtedly an enrichment to all mentioned segments of the collection.

The silkscreen print of Gabrijel Stupica stands out among donated works of this collection as the only work of this extremely important artist. The ink drawing and the oil painting on the composite panel of Miroslav Arsić are quality additions to the collection of authors' works from ex-Yugoslavian countries. As far as foreign authors are concerned it can be said that the lithography of Fritz Wotrube and the graphic of Herman Glöckner represent important foreign authors, but the works are of poorer quality and do not have a necessary context in this collection. Due to lack of documentation about the inheritance, some of the works still remain unidentified.

THE INHERITANCE OF ŠTEFKA COBELJ IN THE IVAN POTRČ LIBRARY IN PTUJ

In the second half of the 80's of the past century, D.A. Štefka Cobelj had left to the Ivan Potrč Library in Ptuj, the former Public and Study Library, a rich personal library with the hope that it would be accessible to experts and other users of the library for research purposes.

With the decision to participate in the project *Evropska prestolnica kulture 2012* (European Capital of Culture 2012), the library has set the task to professionally process the library inheritance of D.A. Cobelj in Cobiss (Co-operative Bibliographic System & Services) and ensure accessibility of the collection to professional and non-professional public. The project of material categorization and professional arrangement of the Štefka Cobelj library lasted from January 2011 to April 2012. According to the Cobiss data, the collection comprises a total of 2.588 titles of various publications and 3.053 inventory units, respectively. Only a minor part of her inheritance remained unanalyzed; especially the so-called fine print which has been archived in special archival boxes.

The collection that Štefka Cobelj extended all her life on numerous tutorial and business trips comprises works from the history of art, contemporary fine art and ethnology – fields that had been most interesting for Štefka Cobelj. Practically all European languages are represented in her collection, but the majority of publications are written in the Serbian, Slovene, German, French, English and Italian language all of which she mastered.

In her specialized library she tried to comprise various types of fine art (painting, statuary art, graphic design, architecture, folk art ...) on the former Yugoslavian as well as the broader European area. The collection also included various materials which cover different parts of folk culture as well as material and spiritual heritage of Slovenes and followers of other ethnical groups of ex-Yugoslavia and

remaining European neighborhoods, a bit of foreign and local literature as well as history, archeology, philosophy and religion books.

The collection comprises over 100 titles of periodical publications, various encyclopedia and lexicons of fine art, a wide range of catalogues of modern artists, some old rare books and as much as 79 titles of publications which she wrote, edited and translated on her own. Some of the following include the scientific monograph *Die Barockmaler Strauss* (1969) which talks about Baroque painters from Slovenj Gradec, the master's thesis from ethnology entitled *Ivanjica sa osvrtom na Moravički kraj* (1972), professional monographs *Ljubiteljski likovniki Ptuj* (1988) and *Industrijski Majšperk* (1988), her art history and ethnologic studies *Icons, painted on glass in Yugoslavia* (1973), *Ikone na staklu u zbici beogradskog kolekcionara Radenka Perića* (1973), *Ruski Krstur – jedan od centara slikanja ikona na staklu u Vojvodini* (1973), *Umetnički lik Aleksandra Tomaševića* (1971), *Borko Lazarski – eden od učenice na Andre Lot vo Pariz* (1973), *Beogradski slikar i pedagog Jefto Perić (Godišnjak grada Beograda, 1974)*, *Osvrt na narodnu nošnju Moravičkog kraja* (1973) and *Osnovne karakteristike ishrane u Moravičkom kraju* (1974), the Provincial Museum of Hargeisa (1986) report which she helped editing in the years 1980/1982 as well as a wide range of art history and ethnological catalogues which she wrote during the time of her employment in Ptuj (1976–1980), during her work as a curator and director of the Ptuj Regional Museum. She did not only prove herself as a text writer, but also as an editor and designer: *Gorice in vino* (1976), *Arheologija v Ptuj* (1977), *Maske in opravila* (1978), catalogues about painters of Ptuj: *Janez Mežan* (1977), *Albin Lugarič* (1977), *Jan Oeltjen* (1980), self-educators of Ptuj and a wide range of other local and foreign artists.

BIBLIOGRAFIJA

BIBLIOGRAFIJA DEL ŠTEFKE COBELJ

Osebna bibliografija dr. Štefke Cobelj je odraz njenega strokovnega delovanja in osebnega zanimanja, ki sta segala na področje zgodovine umetnosti, sodobne likovne umetnosti ter etnologije, in zajema čas od prvih objav leta 1958 do njene smrti leta 1989. V bibliografiji je gotovo zajeta velika večina njenih del, upravičeno pa lahko domnevamo, da manjka še kakšen podatek, saj je v teku svojega poklicnega udejstvovanja sodelovala pri organizaciji in postavitvi številnih razstav na področju bivše Jugoslavije; če se bo našlo še kakšno delo z njenim avtorstvom, za katerega do sedaj nimamo podatkov, ga bomo v bibliografsko bazo Cobiss vnesli naknadno.

Podatke za izdelavo njene bibliografije sem pridobivala iz različnih virov (zapuščina Štefke Cobelj v ptujski knjižnici, rokopisne zabeležke avtorice, v katerih je vestno beležila, kaj in kje je objavljala, publikacija Jakoba Emeršiča *Donacija dr. Štefka Cobelj*, hemeroteka domoznanskega oddelka Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, lokalni časopisi *Tednik*, *Večer*, *Delo* ...), navezala pa sem tudi stike z nekaterimi srbskimi knjižnicami (Biblioteka Matice srpske Novi Sad, Filozofska fakulteta v Beogradu – biblioteka Oddelka za zgodovino umetnosti, Narodna biblioteka Srbije ...), ki so mi prijazno posredovale podatke o avtorstvu Štefke Cobelj v publikacijah, ki so v glavnem nastale v času njenega bivanja v Srbiji. V njenih rokopisnih zabeležkah najdemo tudi podatek, da je leta 1965, ko se je zaposlila pri založbi Jugoslavija v Beogradu, kot urednica zbirke *Mala istorija umetnosti* za tisk pripravila naslednjih osem knjig: *Praistorija*, *Antika*, *Solin*, *Mozaici Poreča*, *Dioklecianova palača*, *Stečci*, *Islamska umetnost*, *Vizantinsko slikarstvo Srbije i Makedonije*. Ker v navedenih publikacijah nisem našla navedbe njene odgovornosti, te enote niso uvrščene v osebno bibliografijo Štefke Cobelj.

Podatki iz Cobissa kažejo 259 bibliografskih enot z avtorstvom Štefke Cobelj. Razvrščene so v tri skupine po veljavni tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS:

1. članki in drugi sestavni deli,
2. monografije in druga zaključena dela,
3. sekundarno avtorstvo.

V bibliografijo niso zajeta t. i. izvedena dela (kot je npr. avtor postavitve razstave), saj smo pridobili premalo podatkov, da bi izpis predstavljal kolikor toliko popolno oz. zaključeno enoto.

Po tipologiji (po vrstah publikacij oz. prispevkov, npr. znanstveni, strokovni, poljudni članek, znanstvena monografija, doktorsko, magistrsko, diplomsko delo, katalog razstave ...) so razvrščene tiste bibliografske enote, v katerih se Cobljeva pojavlja kot primarna avtorica, enote, pri katerih je imela sekundarno odgovornost, pa so razvrščene po vrsti avtorstva (urednica, prevajalka, avtorica dodatnega besedila ...). Ker je v nekaterih publikacijah navedena ne le kot avtorica, pač pa tudi kot prevajalka ali urednica, bomo tako publikacijo našli v več rubrikah, saj smo želeli, da se v bibliografiji vsaka vrsta avtorstva izpiše posebej; to je razlog, da je končno število enot z avtorstvom Štefke Cobelj v tem prispevku nekoliko višje (274 enot) od števila zadetkov v Cobissu. Znotraj posameznih rubrik so enote razvrščene po datumih izdaje in nato po abecedi naslovov.

Velik del njenih prispevkov je tipološko razvrščen med poljudne članke. Levji delež teh prispevkov je posvečen osebam in dogodkom v Ptujju in okolici. Ves čas svojega delovanja na Ptujju je namreč v lokalnih časnikih *Tednik* in *Večer* redno poročala o delovanju ptujskega muzeja, o njegovih razstavnih dejavnosti, o likovnih ustvarjalcih Ptujja in okolice, naši etnološki dediščini ... Nekatero med njimi bi glede na njihovo vsebino prav gotovo lahko uvrstili med strokovne, vendar pa navodila za določanje tipologije dokumentov zahtevajo, da se članki, objavljeni v splošnih revijah in časnikih ter drugih revijah za popularizacijo znanstvenih in strokovnih spoznaj ter družbene vloge raziskovalne in razvojne dejavnosti, obravnavajo kot poljudni članki. Če bi se avtorica odločila katerega izmed teh objaviti v strokovni reviji, bi dobil tipologijo strokovni članek.

Na koncu prispevka sem k osebni bibliografiji dodala še izbrane objave o njenem življenju in delu izpod peres različnih avtorjev, ki dopolnjujejo sliko delovanja svojevrstne osebnosti Štefke Cobelj. Razvrščene so po letih objav, znotraj teh pa po priimkih avtorjev.

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

2.01 ZNANSTVENA MONOGRAFIJA

1967

1. Baročni slikarji Straussi / Štefka Cobelj ; [traduit par = prevod Viktor Jesenik ; slikovno gradivo prispevali Viktor Berk ... et al.]. - Maribor : Založba Obzorja, 1967. - 239 str. - (Likovna obzorja ; 9)
COBISS.SI-ID 13509381

1969

2. Die Barockmaler Strauss / Štefka Cobelj ; [Text ins Deutsche übertragen von Mara Čepič]. - Klagenfurt : Verlag des Geschichtsvereines für Kärnten, 1969. - 2 zv. - (Aus Forschung und Kunst ; Bd. 4, 1, 2)
Vsebina: Teil 1: Leben, Wirken und Werk. - 169 str. ; Teil 2: Oeuvre-Katalog und Bildwerke. - 56 str., 79 f. reprod.
COBISS.SI-ID 23829602

2.02 STROKOVNA MONOGRAFIJA

1988

3. Industrijski Majšperk / Štefka Cobelj, Anton Čampa ; [prevod v angleščino Nada Stanič Kronja]. - Majšperk : Tovarna volnenih izdelkov, 1988. - 89 str.
COBISS.SI-ID 6647040

4. Ljubiteljski likovniki Ptuja : [monografija] / Štefka Cobelj ; uvod Franc Lačen ; [prevod v angleščino Nada Stanič Kronja, v nemščino Mišo Koltak ; fotografije Ivan Leskošek ; urednik Franc Lačen]. - Ptuj : Zveza kulturnih organizacij, 1988. - 174 str.
COBISS.SI-ID 6533120

2.08 DOKTORSKA DISERTACIJA

1965

5. Franc Mihael in Janez Andrej Strauss v okviru baroka na slovenskem Štajerskem / Štefanija Cobelj. - [Ljubljana : Š. Cobelj, 1965]. - 3 zv.
Vsebina:
Del 1: A, Tekst. - 219, 8 f. - 29 cm. - Opombe z bibliografijo: str. 195-219
Del 1: B, Katalog. - Str. 222-303, [2] f. pril. - 29 cm
Del 2: Reprodukije : priloga k tekstu. - LIV f. - 31 cm
COBISS.SI-ID 196808704

2.09 MAGISTRSKO DELO

1972

6. Ivanjica sa osvrtom na Moravički kraj : etnografska skica / Štefanija Cobelj. - Beograd : [s. n.], 1972. - 244 str.
COBISS.SI-ID 23349560

2.11 DIPLOMSKO DELO

1958

7. Straussova slikarska škola u Slovenjgradcu : diplomski rad / Štefka Cobelj. - Beograd : [Š. Cobelj], 1958. - 60 f., 33 ilustr. f. pril., [72] f. pril.
COBISS.SI-ID 23466296

2.17 KATALOG RAZSTAVE

1963

8. Retrospektivna razstava baročnih slikarjev Straussov : Umetnostni paviljon Slovenj Gradec, oktober-november 1963 / [katalog pripravila in uredila Štefka Cobelj ; fotografije Viktor Berk, Terezija Pučko in Miro Zdovc]. - Slovenj Gradec : Umetnostni paviljon, 1963. - 46, XXXII str., [4] str. pril.
COBISS.SI-ID 4287747

1966

9. Godwin Ekhard : slike i grafike : Salon tribine mladih, Novi Sad, 1966 / [besedilo] Štefka Cobelj. - [Novi Sad : Salon tribine mladih, 1966]. - 1 zglobanka ([4] str.)
COBISS.SI-ID 23380280

1969

10. Čelebonović : izložba pastela : Narodno sveučilište »Božidar Maslarić«, Centar za kulturu i umjetnost - Osijek / [Štefka Cobelj]. - [Osijek : s. n., 1969?]. - 1 zglobanka ([4] str.)
COBISS.SI-ID 23432248

11. Moša Pijade : izložba slika, pastela i crteža : Galerija likovnih umjetnosti, Osijek, od 11. travnja do 5. svibnja 1969 / [tekst, biografija, bibliografija, katalog Štefka Cobelj ; fotografije Hristifor Nastasić]. - Osijek : Galerija likovnih umjetnosti, 1969. - 21 str., [8] str. pril.
COBISS.SI-ID 3754336

1970/1972

12. Anna Piksijades : Malerin aus Beograd / [Štefka Cobelj]. - [S. l. : s. n., med 1970 in 1972]. - 1 zglobanka ([6] str.)
COBISS.SI-ID 88656903

1974

13. Lik čoveka u narodnoj umetnosti Srbije / [tekstovi Persida Tomić, Štefka Cobelj]. - Beograd : Etnografski muzej, 1974. - 81, [13] str. pril.
COBISS.SI-ID 512198698

1976

14. Gorice in vino : vinarska zbirka etnološkega oddelka Pokrajinskega muzeja Ptuj 1976 / [odgovorni urednik [in avtorica besedila] Štefka Cobelj ; prevod v nemščino Janez Verden, Melita in Leopold Melichar ; fotografije Viktor Berk ... et al.]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, 1976. - 15 str.
COBISS.SI-ID 9874689

15. Umetnost v NOB : Razstavni paviljon Dušana Kvedra Ptuj 10. november - 5. december 1976 / [avtorici besedila Milojka Alič, Štefka Cobelj ; fotografije Mišo Koltak]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, 1976. - 12 str.
COBISS.SI-ID 19907384

1977

16. Albin Lugarič : Razstavni paviljon Dušana Kvedra v Ptuj, od 6. do 31. oktobra 1977 / [avtor kataloga Štefka Cobelj ; fotografije Ivo Ciani]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, 1977. - [19] str.
COBISS.SI-ID 20016440

17. Desetletja revolucije borb in zmag : Razstavni paviljon Dušana Kvedra Ptuj, 22. marca - 25. aprila 1977 / [katalog pripravili Andrej Fekonja ... [et al.] ; redakcija kataloga Štefka Cobelj ; fotografije Mišo Koltak]. - Ptuj : Ljudska in študijska knjižnica : Pokrajinski muzej : Zgodovinski arhiv, 1977. - [8] str.
COBISS.SI-ID 73537031

18. Janez Mežan : (1897-1972) : retrospektivna razstava, Razstavni paviljon Dušana Kvedra v Ptuj, avgust-september 1977 / [avtor razstave in kataloga Štefka Cobelj ; fotografije V. Berk ... [et al.] ; prevodi Nada Kronja-Stanič, Vuka Kovačević, Janez Verden]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, 1977. - 80 str.
COBISS.SI-ID 5710343

19. Likovna prizadevanja Ormožank in Ptujčank : Razstavni paviljon Dušana Kvedra v Ptuj, od 3. do 20. marca 1977 / [avtor razstave in kataloga, postavitev razstave Štefka Cobelj]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, 1977. - 14 str.
COBISS.SI-ID 512329002

1978

20. Likovni amaterji Ptuja : razstavni paviljon Dušana Kvedra v Ptuj, od 4. do 25. maja 1978 / [postavitev razstave, avtor kataloga Štefka Cobelj ; fotografije Ivo Ciani, Miša Koltak]. - V Ptuj : DPD Svoboda, 1978. - [9] str.
COBISS.SI-ID 1260343

21. Likovno ustvarjanje otrok Beograda in Ptuja / [avtor kataloga Štefka Cobelj]. - V Ptuj : Pokrajinski muzej, 1978. - [12] str. - (Razstavni paviljon Dušana Kvedra Ptuj ; [15])
COBISS.SI-ID 28519169

22. Maske in opravila / [avtor kataloga Štefka Cobelj ; prevod v francoščino Vuka Kovačević]. - V Ptuj : Pokrajinski muzej, 1978. - [16] str.
COBISS.SI-ID 38694144

1980

23. Jan Oeltjen : ob 100-letnici rojstva : Razstavni paviljon Dušana Kvedra v Ptuj, od 9. do 20. oktobra 1980 / [avtor kataloga Štefka Cobelj ; fotografije Fotoarhiv Umetnostne galerije, Maribor in Alfred Bradač]. - V Ptuj : Pokrajinski muzej, 1980. - [12] str.
COBISS.SI-ID 15709184

1983

24. Strnad : Razstavni salon hotela Radin, Radenci, december 1983 / [avtorica besedila in postavitev razstave Štefka Cobelj]. - [Radenci : Hotel Radin, 1983]. - 1 zglobanka [6] str.
COBISS.SI-ID 23274296

1984

25. Kulturni center Ivan Napatnik Titovo Velenje vabi na otvoritev in ogled razstave Leona Sliwinskega : v petek 18. julija ob 19.30 uri : razstava bo odprta do 13. avgusta / [avtorica besedila Štefka Cobelj]. - [S. l. : s. n., 1984?]. - [4] str.
COBISS.SI-ID 23275064

26. Leon Sliwinski : likovna razstava, Salon Meblo Maribor, Galerija Meblo / [avtorica besedila Štefka Cobelj]. - [S. l. : s. n., 1984?]. - [4] str.
COBISS.SI-ID 23275576

27. Leon Sliwinski : razstavn salon v hotelu Radin Radenci, 23.III. -12.IV.84 / [avtorica besedila Štefka Cobelj]. - [Radenci : Hotel Radin, 1984]. - [4] str.
COBISS.SI-ID 23274552

28. Mira Mareš : likovna razstava, Galerija Meblo Maribor, Salon Meblo / [avtorica besedila Štefka Cobelj]. - [Maribor : Galerija Meblo, 1984]. - [4] str.
COBISS.SI-ID 23278392

29. Strnad : [slikarska razstava : Sežana, Mala galerija, maj 1984] / [strokovno mnenje, bibliografija, seznam razstav Štefka Cobelj ; spremna beseda Milan Slabnik]. - Sežana : [Zveza kulturnih organizacij občine Sežana : Tovarna Krasmetal], 1984. - [16] str.
COBISS.SI-ID 40261632

1985

30. Ivan Dvoršak : likovna razstava : Salon Meblo Maribor, Galerija Meblo / [avtorica besedila Štefka Cobelj]. - [Maribor : Galerija Meblo, 1985]. - [4] str.
COBISS.SI-ID 23277880

31. Vilma Kac : likovna razstava : Salon Meblo Maribor, otvoritveni ogled je 17. 1. 1985 ob 17 uri / [avtorica besedila Štefka Cobelj]. - [Maribor : s. n., 1985]. - [4] str.
COBISS.SI-ID 23272248

1987

32. Veronika Rakuš : razstavn salon v hotelu Radin, Radenci, Jugoslavija, 21.8.-11.9.1987 / Štefka Cobelj. - [S. l. : s. n.], 1987. - 1 zgibanka ([4] str.)
COBISS.SI-ID 23363384

1988

33. Dušica Savić - Benghiat : razstava slik : Salon Meblo Maribor, Galerija Meblo / [avtorica besedila Štefka Cobelj]. - [Maribor : Galerija Meblo, 1988]. - [4] str.
COBISS.SI-ID 23277368

34. Izložbeni prostor - galerija Vartimpeks Varaždin : razstavljata: Maks Menoni in Franc Simonič : maj - junij 1988 / [avtorica besedila Štefka Cobelj]. - Rogoznica : Likovna sekcija »Alojz Arnuš«, 1988. - [4] str.
COBISS.SI-ID 23276856

35. Ljubiteljski likovniki Ptuja : Razstavn paviljon Dušana Kvedra v Ptuju, od 24. novembra do 15. decembra 1988 / [avtor razstave in kataloga Štefka Cobelj ; fotografije Stanko Kosi]. - Ptuj : DPD Svoboda, 1988. - [16] str.
COBISS.SI-ID 3874562

ČLANKI IN DRUGI SESTAVNI DELI

1.01 IZVIRNI ZNANSTVENI ČLANEK

1971

36. Umetnički lik Aleksandra Tomaševića / Štefka Cobelj. - Ilustr. - Cir. - Résumé. - Bibliografija z opombami na dnu str.
V: Zbornik za likovne umetnosti. - ISSN 0543-1247. - 7 (1971), str. 179-206.
COBISS.SI-ID 23354680

1973

37. Ikone na staklu u zbirci beogradskog kolekcionara Radenka Perića / Štefka Cobelj. - Ilustr. - Cir. - Bibliografija z opombami: str. 320-322. - Zaključak ; Résumé.
V: Godišnjak grada Beograda. - ISSN 0436-1105. - Knj. 20 (1973), str. 303-324.
COBISS.SI-ID 23358008

1974

38. Beogradski slikar i pedagog Jefto Perić / Štefka Cobelj. - Ilustr. - Cir. - Bibliografija z opombami: str. 317-322. - Résumé.
V: Godišnjak grada Beograda. - ISSN 0436-1105. - Knj. 21 (1974), str. 293-322.
COBISS.SI-ID 23358264

39. Obredna jela i hlebovi u godišnjim običajima / Štefka Cobelj. - Cir. - Zaključak ; Résumé. - Opombe z bibliografijo: str. 138-140.
V: Zbornik radova Narodnog muzeja. - ISSN 0350-7262. - Br. 5 (1974), str. 113-143.
COBISS.SI-ID 23354424

1.04 STROKOVNI ČLANEK

1963

40. Slikar 18. stoletja Janez Andrej Strauss in njegova dela na Koroškem / Štefka Cobelj.
V: Koroški koledar - ISSN Y500-1811. - (1963), str. 62-67.
COBISS.SI-ID 567764

1971

41. Pri příležitosti dvadsatročnice umeleckej činnosti Anny Pixiadesovej / Štefka Cobelj.
V: Nový život. - ISSN 0351-3610. - 23, 4 (okt./dec. 1971), str. 354-355.
COBISS.SI-ID 23448120

1973

42. Borko Lazeski - eden od učenicite na Andre Lot vo Pariz / Štefka Cobelj. - Cir. - Bibliografija z opombami na dnu str. - Zaključok.
V: Likovna umetnost. - ISSN 0350-6452. - God. 1, br. 2/3 (1973), str. 15-28.
COBISS.SI-ID 23378488

43. Osvrt na narodnu nošnju Moravičkog kraja / Štefka Cobelj. - Ilustr. - Cir. - Bibliografija z opombami na dnu str. - Résumé.
V: Užički zbornik. - ISSN 0350-8390. - Br. 2 (1973), str. 101-114.
COBISS.SI-ID 23357496

1974

44. Osnovne karakteristike ishrane u Moravičkom kraju / Štefka Cobelj. - Ilustr. - Cir. - Bibliografija z opombami na dnu str. - Zaključak ; Résumé.
V: Užički zbornik. - ISSN 0350-8390. - Br. 3 (1974), str. 365-377.
COBISS.SI-ID 23357752

1975

45. F. M. Strauss : po razstavi v Slovenj Gradcu / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Naši razgledi. - ISSN 0547-3276. - Leto 24, [št.] 4 (21. feb. 1975), str. 101.
COBISS.SI-ID 23383352

1981

46. Zgodovinsko društvo v Ptuju / Štefka Cobelj, Kristina Šamperl.
V: Zgodovinski časopis. - ISSN 0350-5774. - Letn. 35, [št.] 1/2 (1981), str. 157-159.
COBISS.SI-ID 23326520

1983

47. Janez Mežan (1897-1972) : povodom desetogodišnjice umetnikove smrti / Štefka Cobelj. - Ilustr. - Cir. - Résumé.
V: Sveske. - ISSN 0350-3348. - God. 7, br. 14 (1983), str. 101-109.
COBISS.SI-ID 22153228

1985

48. Umetniška prizadevanja na ptujskem območju po drugi svetovni vojni / Štefka Cobelj. - Ilustr. - Povzetek ; Zusammenfassung. - Bibliografija: str. 199. V: Ptujski zbornik. - ISSN 0552-4571. - 5 (1985), str. 189-199.
COBISS.SI-ID 19085368

1986

49. The Provincial Museum of Hargeisa / Stefanja Cobelj. V: Museum . - ISSN 0027-3996. - Vol. 38, [no.] 151 (1986), str. 150-154.
COBISS.SI-ID 23357240

1.05 POLJUDNI ČLANEK

1974

50. Kakovost baročnega umetnika : ob tristoletnici rojstva slovenjegraškega slikarja Franca Mihaela Straussa / Štefka Cobelj. - Ilustr. V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 30, št. 246 (22. okt. 1974), str. 7.
COBISS.SI-ID 23330616

1976

51. Vinarska zbirka etnološkega oddelka Pokrajinskega muzeja Ptuj / Štefka Cobelj. V: Človek - delo - kultura. - ISSN C507-0090. - Št. 1 (1976), str. [7-8].
COBISS.SI-ID 23305272

52. Razstava »Vlakno in izdelek« / Štefka Cobelj. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 29, št. 9 (4. mar. 1976), str. 5.
COBISS.SI-ID 23301432

53. Razstava Bogdana Bogdanoviča iz Beograda / Štefka Cobelj. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 29, št. 18 (6. maj 1976), str. 5.
COBISS.SI-ID 23301688

54. Mariborski umetniki v ptujskem paviljonu Dušana Kvedra / Štefka Cobelj. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 29, št. 21 (27. maj 1976), str. 9.
COBISS.SI-ID 23301944

55. Slike Aleksandra Djonoviča razstavljene v Ptuj / Štefka Cobelj. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 29, št. 31 (5. avg. 1976), str. 7.
COBISS.SI-ID 23302456

56. Po razstavljanju v Arandjelovcu / Štefka Cobelj. - O razstavi Petnajst umetnikov iz severovzhodne Slovenije v Arandjelovcu. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 29, št. 34 (26. avg. 1976), str. 4.
COBISS.SI-ID 23302712

57. Sedma razstava ptujske slikarske kolonije / Štefka Cobelj. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 29, št. 39 (30. sep. 1976), str. 5.
COBISS.SI-ID 23302968

58. Vabljive višave skrivnostnih oblik / Štefka Cobelj. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 29, št. 41 (14. okt. 1976), str. 5.
COBISS.SI-ID 23303480

59. Likovne pripovedi o ljudeh med vojno / Štefka Cobelj. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 29, št. 45 (11. nov. 1976), str. 4.
COBISS.SI-ID 23367736

60. Obnovljeno pročelje / Štefka Cobelj ; foto M. Koltak. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 29, št. 48 (9. dec. 1976), str. 7.
COBISS.SI-ID 23303736

1977

61. Pokrajinski muzej v Ptujju spada po obsegu in vrednosti svojih zbirk med največje slovenske muzeje / Štefka Cobelj. V: Človek - delo - kultura. - ISSN C507-0090. - Št. 2 (1977), str. 9-10.
COBISS.SI-ID 21286968

62. Hvala za dragoceno pomoč / Štefka Cobelj. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 1 (6. jan. 1977), str. 7.
COBISS.SI-ID 23303992

63. Likovna prizadevanja Ormožank in Ptujčank / Štefka Cobelj. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 9 (3. mar. 1977), str. 7.
COBISS.SI-ID 23304504

64. Priprave ptujskega Pokrajinskega muzeja na letošnjo sezono - otvoritev glasbene zbirke / Štefka Cobelj. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 14 (7. apr. 1977), str. 7.
COBISS.SI-ID 23441976

65. Razstava varaždinskih likovnih umetnikov / Štefka Cobelj. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, [št.] 25 (30. jun. 1977), str. 7.
COBISS.SI-ID 23304760

66. Mežanov opus / Štefka Cobelj. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 30 (4. avg. 1977), str. 9.
COBISS.SI-ID 23305016

67. Mežanovi akvareli na razstavi v Kranju / Štefka Cobelj. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 38 (29. sep. 1977), str. 9.
COBISS.SI-ID 23306040

68. Arheologi za poldrugo leto pred gradbeniki / Štefka Cobelj. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 39 (6. okt. 1977), str. 1.
COBISS.SI-ID 23306296

69. Razstava ob jubileju Albina Lugariča / Štefka Cobelj. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 39 (6. okt. 1977), str. 7.
COBISS.SI-ID 23306808

70. Arheologija v Ptujju / Štefka Cobelj. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 46 (24. nov. 1977), str. 9.
COBISS.SI-ID 23307576

1978

71. Materialno kulturo ohraniti bodočim rodovom / Štefka Cobelj. - O donatarjih Pokrajinskega muzeja Ptuj. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 31, št. 10 (9. mar. 1978), str. 9.
COBISS.SI-ID 23307832

72. Razstavljalci iz Beograda in Ptujja / Štefka Cobelj. - Ilustr. - O razstavi likovnih del otrok iz Beograda in Ptujja. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 31, št. 10 (9. mar. 1978), str. [16].
COBISS.SI-ID 23308088

73. Kulture neuvrščenih dežel / Štefka Cobelj. - O razstavi na Ptujju. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 31, št. 40 (12. okt. 1978), str. 7.
COBISS.SI-ID 23308600

74. Razstavna dejavnost Pokrajinskega muzeja / Štefka Cobelj. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 31, št. 48 (14. dec. 1978), str. 7.
COBISS.SI-ID 23308856

75. 85 let dela pokrajinskega muzeja / Štefka Cobelj. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 31, št. 50 (28. dec. 1978), str. 9.
COBISS.SI-ID 23309112

1979

76. Zakaj še ni dostojnega pomnika revoluciji? / Štefka Cobelj. V: Delo. - ISSN 0350-7521. - Leto 21, št. 118 (23. maj 1979), str. 7.
COBISS.SI-ID 23361336

77. Hvala za darovane predmete / Štefka Cobelj. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 32, št. 5 (8. feb. 1979), str. 9.
COBISS.SI-ID 23311928

78. Glasbena zbirka / Štefka Cobelj. - O zbirki glasbil Pokrajinskega muzeja Ptuj. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 32, št. 15 (19. apr. 1979), str. 7.
COBISS.SI-ID 23312184

79. Etnološka zbirka / Štefka Cobelj. - O etnološki zbirki Maske in opravila v Pokrajinskem muzeju Ptuj. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 32, št. 16 (26. apr. 1979), str. 11.
COBISS.SI-ID 23312440

80. Vinarska zbirka / Štefka Cobelj. - O vinarski zbirki Pokrajinskega muzeja Ptuj. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 32, št. 17 (10. maj 1979), str. 13.
COBISS.SI-ID 23312696

81. Razstava likovnih amaterjev Ptujja : za krajevni praznik v Majšperku / Štefka Cobelj. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 32, št. 18 (17. maj 1979), str. 4.
COBISS.SI-ID 23312952

82. Naše skulpture na evropski razstavi / Štefka Cobelj. - Ilustr. - O razstavi »Parlerji in lepi slog 1350-1400« v Kölnu.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 32, št. 19 (24. maj 1979), str. 5.
COBISS.SI-ID 23313464

83. Prva samostojna razstava akvarelov Rozine Šebetič / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 32, št. 20 (31. maj 1979), str. 4.
COBISS.SI-ID 23313720

84. Prva kolonija likovnih amaterjev Slovenije na območju ptujske občine / Štefka Cobelj ; foto Alfred Bradač. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 32, št. 20 (31. maj 1979), str. 7.
COBISS.SI-ID 23313976

85. Razstava del članov likovne sekcije pri DPD Svobode v Ptujju / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 32, št. 22 (14. jun. 1979), str. 9.
COBISS.SI-ID 23314488

86. Razvoj krajinarstva / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 32, št. 26 (12. jul. 1979), str. 9.
COBISS.SI-ID 23314744

87. Listi iz čebelarjevega dnevnika / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978.
Leto 32, št. 35 (13. sep. 1979), str. 11.
Leto 32, št. 36 (20. sep. 1979), str. 11.
Leto 32, št. 37 (27. sep. 1979), str. 8.
COBISS.SI-ID 23315000

1980

88. Veseli fašenk že se bliža / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 4 (31. jan. 1980), str. 10.
COBISS.SI-ID 23315256

89. Skrivnostni korant / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 5 (7. feb. 1980), str. 9.
COBISS.SI-ID 23315512

90. Domovanje kurentov in njim podobnih likov / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 6 (14. feb. 1980), str. 13.
COBISS.SI-ID 23316024

91. Leto pred začetkom organiziranega kurentovanja v Ptujju / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 6 (14. feb. 1980), str. 13.
COBISS.SI-ID 23315768

92. Po legendi je Kurent rešil Slovenca pred vesoljnim potopom / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 7 (21. feb. 1980), str. 7.
COBISS.SI-ID 23316280

93. Strahospoštovanje pred skrivnostnimi naravnimi silami / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 8 (28. feb. 1980), str. 9.
COBISS.SI-ID 23316536

94. Pokopani fašenk / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 9 (6. mar. 1980), str. 9.
COBISS.SI-ID 23316792

95. Počastitev spomina žrtev v Srecah pri Makolah / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 14 (10. apr. 1980), str. 9.
COBISS.SI-ID 23317304

96. Likovna sekcija ptujske DPD Svobode prireja II. slikarsko kolonijo v Majšperku / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 18 (9. maj 1980), str. 8.
COBISS.SI-ID 23317560

97. II. kolonija likovnih amaterjev Slovenije v Majšperku : zaključena z razstavo del udeležencev / Štefka Cobelj ; foto I. Ciani. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 20 (22. maj 1980), str. 7.
COBISS.SI-ID 23354168

98. Ptujjska muzejska zbirka obogatena za dve sliki Janeza Mežana / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 20 (11. maj 1980), str. 11.
COBISS.SI-ID 23317816

99. Ob stoletnici njegovega rojstva : ustvarjalna osebnost Jana Oeltjena / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 38 (25. sep. 1980), str. 10.
COBISS.SI-ID 43972096

100. Razstava ob 100-letnici rojstva Jana Oeltjena / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 40 (9. okt. 1980), str. 7.
COBISS.SI-ID 43972352

101. Razstava ob obletnici rojstva Jana Oeltjena / Fran Brumen ; [zapisala] Š. Cobelj. - Govor ob otvoritvi razstave.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 42 (23. okt. 1980), str. 7.
COBISS.SI-ID 43971840

102. Varaždinski likovniki razstavljajo v Ptujju / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 33, št. 45 (13. nov. 1980), str. 6.
COBISS.SI-ID 23318840

103. Okupatorjev bes pred dokončnim porazom : strahoten zločin pred petintridesetimi leti / Štefka Cobelj.
V: TV-15. - ISSN 0353-4405. - Leto 18, št. 15 (17. apr. 1980), str. 17.
COBISS.SI-ID 23348536

104. Dialog z naravo : predstavljamo slikarko Veroniko Rakuš / Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 35, št. 50 (29. feb. 1980), str. 5.
COBISS.SI-ID 23319352

105. Zločin v Srecah : v soboto spominska svečanost pri Makolah / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 35, št. 83 (8. apr. 1980), str. 5.
COBISS.SI-ID 23323960

106. Dve sliki Janeza Mežana v muzejski zbirki : nova pridobitev ptujskega Pokrajinskega muzeja / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 35, št. 112 (15. maj 1980), str. 4.
COBISS.SI-ID 23324216

107. II. kolonija likovnih amaterjev v Majšperku / Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 35, št. 113 (16. maj 1980), str. 6.
COBISS.SI-ID 23324472

108. Tekstilci - mentorji likovnikom amaterjem : slikarska kolonija v Majšperku - stalna institucija? / Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 35, št. 125 (30. maj 1980), str. 5.
COBISS.SI-ID 23324728

109. Razstava ob 100-letnici rojstva Jana Oeltjena : likovnemu svetu je odkril Haloze in viničarje / Štefka Cabelj. - Ilustr.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 35, št. 243 (17. okt. 1980), str. 6.
COBISS.SI-ID 43972864

1981

110. Lesna goba je ogrozila zbirko Vinarskega muzeja / Štefka Cobelj. - Odgovor na istoimenski članek Vlada Smoleta, objavljen v Delu 15. sep. 1981.
V: Delo. - ISSN 0350-7521. - Leto 23, št. 253 (31. okt. 1981), str. 16.
COBISS.SI-ID 23361592

1982

111. Slikar in likovni pedagog Janez Mežan : ob desetletnici njegove smrti / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 35, št. 47 (9. dec. 1982), str. 9.
COBISS.SI-ID 22441272

112. Umetniško uveljavljanje Janeza Mežana / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 35, št. 48 (16. dec. 1982), str. 7.
COBISS.SI-ID 22441528

113. Mežanova ustvarjalnost na Ptujju / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 35, št. 49 (23. dec. 1982), str. 7.
COBISS.SI-ID 22441784

1983

114. Ob izdaji monografije Poetovijske nekropole / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 36, št. 10 (10. mar. 1983), str. 9.
COBISS.SI-ID 22444600

115. Ptujjski likovni amaterji / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 36, št. 17 (28. apr. 1983), str. 7.
COBISS.SI-ID 22444856

116. Delovno srečanje likovnikov / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 36, št. 28 (21. jul. 1983), str. 7.
COBISS.SI-ID 22445112

117. Slikarja - vojaka sta vpijala lepoto Ptuja / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 36, št. 34 (1. sep. 1983), str. 15.
COBISS.SI-ID 22443320

118. Likovni amaterji dobili galerijo / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 36, št. 43 (4. nov. 1983), str. 5.
COBISS.SI-ID 22446136

119. Sedemdeset let slikarja Gabrijela Kolbiča / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 36, št. 48 (15. dec. 1983), str. 7.
COBISS.SI-ID 22443832

120. Sedemdeset let umetnika Gabrijela Kolbiča / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 36, št. 48 (15. dec. 1983), str. 7.
COBISS.SI-ID 23327032

121. Ustvarjanje v treh okoljih : lani decembra je minilo deset let od smrti Janeza Mežana / Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 39, št. 47 (26. feb. 1983), str. 6.
COBISS.SI-ID 2881590

122. Spontanost in vedrina : ob razstavi članov ptujske amaterske sekcije / Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 39, št. 101 (4. maj 1983), str. 6.
COBISS.SI-ID 23388984

123. Slikarski svet Veronike Rakuš : razstava v domu Danice Vogrinec / Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 39, št. 266 (16. nov. 1983), str. 6.
COBISS.SI-ID 23325496

1984

124. Ptujski saung / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 37, št. 8 (23. feb. 1984), str. 10.
COBISS.SI-ID 22448696

125. Ciklus, posvečen Romom / Štefka Cobelj. - O kiparski razstavi Ptujčana Branka Zoreca.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 37, št. 23 (14. jun. 1984), str. 7.
COBISS.SI-ID 23369784

126. Dragocena pridobitev : Umetnostna galerija Maribor je dobila neznano sliko slikarja Ivana Žabota / Cobelj Štefka.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 39, št. 145 (23. jun. 1984), str. 8.
COBISS.SI-ID 23370040

127. Tiho ozračje pokrajine / Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 40, št. 55 (7. mar. 1984), str. 6.
COBISS.SI-ID 23369528

128. Različne možnosti : kulturna aktivnost v mariborski splošni bolnišnici / Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 40, št. 262 (9. nov. 1984), str. 6.
COBISS.SI-ID 23370296

1985

129. Paleta podob / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Informacije Elkom. - ISSN C500-6422. - Letn. 9, št. 23 (21. nov. 1985), str. 6.
COBISS.SI-ID 23362360

130. Foltin in Jurtela v Poetovii / Štefka Cobelj ; foto I. Ciani. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 38, št. 4 (31. jan. 1985), str. 7.
COBISS.SI-ID 22451768

131. Ošlovnikov slikarski svet / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 38, št. 14 (11. apr. 1985), str. 7.
COBISS.SI-ID 22453816

132. Predstavitev članov likovne sekcije ptujske DPD Svoboda / Štefka Cobelj ; foto I. Ciani. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 38, št. 21 (6. jun. 1985), str. 5.
COBISS.SI-ID 22455608

133. Slikarska kolonija »Gorca '85« / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 38, št. 26 (11. jul. 1985), str. 5.
COBISS.SI-ID 22456120

134. Štiri desetletja skrito orožje / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 38, št. 30 (8. avg. 1985), str. 5.
COBISS.SI-ID 23327800

135. Žetev / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 38, št. 32 (22. avg. 1985), str. 7.
COBISS.SI-ID 22456376

136. Mlatev / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 38, št. 33 (29. avg. 1985), str. 7.
COBISS.SI-ID 22456888

137. »Spet pojdemo brat ---« / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 38, št. 41 (24. okt. 1985), str. 4.
COBISS.SI-ID 22458936

138. Maske slovenskih pokrajin / Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 41, št. 49 (28. feb. 1985), str. 5.
COBISS.SI-ID 23325752

139. Rezultati likovne kolonije / Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 41, št. 290 (16. dec. 1985), str. 4.
COBISS.SI-ID 23371064

1986

140. Pomen novega leta / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 39, št. 2 (16. jan. 1986), str. 5.
COBISS.SI-ID 23345720

141. Koline / Štefka Cobelj ; foto Stojan Kerbler. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 39, št. 5 (6. feb. 1986), str. 5.
COBISS.SI-ID 23328312

142. Regiment po cesti gre / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 39, št. 6 (13. feb. 1986), str. 5.
COBISS.SI-ID 23328568

143. Pomembna publikacija Jakoba Emeršiča / Štefka Cobelj. - Ocena dela Gradivo za bibliografijo Ptuja in okolice.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 39, št. 17 (8. maj 1986), str. 5.
COBISS.SI-ID 19332408

144. Likovno srečanje in razstava : Tomaž pri Ormožu / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 39, št. 24 (26. jun. 1986), str. 4.
COBISS.SI-ID 23329080

145. Še o Ringbauerjevi zbirki / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 39, št. 24 (26. jun. 1986), str. 4.
COBISS.SI-ID 23329336

146. Likovna kolonija Gorca '86 / Štefka Cobelj ; foto mš. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 39, št. 26 (10. jul. 1986), str. 4.
COBISS.SI-ID 23329592

147. Razstavljalci iz Ptuja na Ptujski gori / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 39, št. 32 (21. avg. 1986), str. 6.
COBISS.SI-ID 23329848

148. V Veliki Nedelji nova etnografska zbirka / Štefka Cobelj ; foto M. Ozmec. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 39, št. 37 (25. sep. 1986), str. 6.
COBISS.SI-ID 23330360

149. Odnos do dogajanj / Štefka Cobelj. - O razstavi Dušana Kirbiša na Ptuju.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 42, št. 88 (15. apr. 1986), str. 6.
COBISS.SI-ID 23371320

1987

150. Likovna razstava / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Metalurg. - ISSN C500-8751. - Letn. 23, št. 12 (dec. 1987), str. 10.
COBISS.SI-ID 23391032

151. Srečanje slikarjev in likovna razstava : Tomaž '87 / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Let. 40, št. 22 (11. jun. 1987), str. 5.
COBISS.SI-ID 19593784

152. Slikarji v vinorodnih Halozah / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 40, št. 27 (16. jul. 1987), str. 7.
Leto 40, št. 28 (23. jul. 1987), str. 7.
COBISS.SI-ID 23330872

153. Viničarski muzej ob vinski cesti / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 40, št. 38 (1. okt. 1987), str. 7.
COBISS.SI-ID 22466104

154. Dr. Jožetu Horvatu / Štefka Cobelj. - Portret.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 40, št. 41 (22. okt. 1987), str. 6.
COBISS.SI-ID 23375928

155. Jubilej kletarstva / Štefka Cobelj ; foto M. Ozmec. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Letn. 40, št. 44 (12. nov. 1987), str. 6.
COBISS.SI-ID 22466616

156. Lubaj ponovno razstavlja / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Let. 40, št. 47 (10. dec. 1987), str. 7.
COBISS.SI-ID 22467128

157. V tednu dni 166 slik / Štefka Cobelj ; [fotografija] Marjan Šneberger. - Ilustr.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 43, št. 174 (30. jul. 1987), str. 5.
COBISS.SI-ID 23326008

1988

158. Predstavitev mojstra / Štefka Cobelj.
V: Informacije Elkom. - ISSN C500-6422. - Leto 12, št. 11 (2. jun. 1988), str. 6.
COBISS.SI-ID 23376696

159. Sezono v Poetoviu začela Rakuševa / Štefka Cobelj ; foto I. Bračič. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 41, št. 3 (21. jan. 1988), str. 5.
COBISS.SI-ID 23331896

160. Anamarija Toš razstavlja v Perutnini / Štefka Cobelj ; [fotografija] M. Ozmec. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 41, št. 4 (28. jan. 1988), str. 5.
COBISS.SI-ID 23334968

161. Jurtela in Trčko v domačem okolju / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 41, št. 7 (18. feb. 1988), str. 5.
COBISS.SI-ID 23335736

162. Dvajsetletnica smrti Jana Oeltjena : (1968-1988) [!] / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - 41, št. 9 (3. mar. 1988), str. 7.
COBISS.SI-ID 224686080

163. Slike in pasteli Vilme Kac / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 41, št. 15 (14. apr. 1988), str. 7.
COBISS.SI-ID 23336504

164. Srečanje slikarjev : Tomaž pri Ormožu / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 41, št. 22 (9. jun. 1988), str. 4.
COBISS.SI-ID 23337272

165. Konrad Krajnc razstavlja v Ptuj / Štefka Cobelj ; foto M. Ozmec. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 41, št. 25 (30. jun. 1988), str. 4.
COBISS.SI-ID 23338040

166. Samostojno razstavlja Vlado Šerc / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 41, št. 26 (7. jul. 1988), str. 7.
COBISS.SI-ID 23338296

167. Slikarska kolonija v Majšperku / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 41, št. 28 (21. jul. 1988), str. 13.
COBISS.SI-ID 23338808

168. Prva samostojna razstava Marije Gregorc / Štefka Cobelj. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 41, št. 33 (25. avg. 1988), str. 7.
COBISS.SI-ID 23339320

169. Akvareli Bojana Lubaja v domu Franca Krambergerja v Ptuj / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 41, št. 40 (13. okt. 1988), str. 6.
COBISS.SI-ID 23339576

170. Akvareli Andreja Božiča / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 41, št. 43 (3. nov. 1988), str. 5.
COBISS.SI-ID 23339832

171. Motivi iz Pirovca na moru / Štefka Cobelj. - O razstavi Veronike Rakuš in Branka Zupaniča v domu Franca Krambergerja na Ptuj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 41, št. 47 (8. dec. 1988), str. 5.
COBISS.SI-ID 23340344

172. Spomini na Jana Oeltjena : (1968-1988) / Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 44, št. 53 (4. mar. 1988), str. 5.
COBISS.SI-ID 224687872

173. Tam, kjer je pokrovitelj : končana ptujaska slikarska kolonija / Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 44, št. 163 (15. jul. 1988), str. 6.
COBISS.SI-ID 23376184

174. Po monografiji še razstava : 27 ljubiteljskih likovnikov Ptuj / Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 44, št. 280 (3. dec. 1988), str. 11.
COBISS.SI-ID 6598144

1989

175. Vurcerjeva razstava v PP / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 42, št. 1 (12. jan. 1989), str. 7.
COBISS.SI-ID 119563776

176. Tapiserije Cvetke Žunkovič / Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 42, št. 6 (16. feb. 1989), str. 7.
COBISS.SI-ID 23340600

177. Druga samostojna razstava : najnovejša dela dr. Vinka Weilanda / Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 45, št. 45 (24. feb. 1989), str. 14.
COBISS.SI-ID 23326264

1.08 OBJAVLJENI ZNANSTVENI PRISPEVEK NA KONFERENCI

1978

178. Ruski Krstur - jedan od centara slikanja ikona na staklu u Vojvodini / Štefka Cobelj. - Ilustr. - Cir. - Bibliografija z opombami na dnu str. - Zaključak ; Résumé.
V: Rad XX kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije u Novom Sadu 1973 / [glavni urednik D. Nedeljković]. - Beograd : Savez udruženja folklorista Jugoslavije, 1978. - Str. 391-410.
COBISS.SI-ID 23378232

1979

179. Icons painted on glass in Yugoslavia / Stefka Cobelj. - Ilustr. - Bibliografija: str. 763.
V: The Visual arts / editor Justine M. Cordwell. - The Hague ; Paris ; New York : Mouton, cop. 1979. - (World anthropology). - ISBN 0-202-90058-4. - Str. 745-763.
COBISS.SI-ID 23129912

1.12 OBJAVLJENI POVZETEK ZNANSTVENEGA PRISPEVKA NA KONFERENCI

1973

180. Icon painted on glass / Cobelj Stefka Christine.
V: IXeme Congres International des Sciences Anthropologiques et Ethnologiques. - Chicago : [s. n., 1973]. - Str. [107].
COBISS.SI-ID 23364920

1.18 GESLO - SESTAVEK V ENCIKLOPEDIJI, LEKSIKONU, SLOVARJU ...

1966

181. Berbelja, Oskar / Š. Clj.
V: Enciklopedija likovnih umjetnosti / [glavni urednik Andre Mohorovičić]. - Zagreb : Leksikografski zavod FNRJ, 1959-1966. - [Knj.]. 4 (1966), str. 666.
COBISS.SI-ID 23411512

182. Strauss, Janez ; Strauss, Franc Mihael ; Strauss, Janez Andrej / Š. Clj. - Bibliografija.
V: Enciklopedija likovnih umjetnosti / [glavni urednik Andre Mohorovičić]. - Zagreb : Leksikografski zavod FNRJ, 1959-1966. - [Knj.] 4: Portr-Ž (1966), str. 691.
COBISS.SI-ID 23411256

1971

183. Strauss / Cbj. - Bibliografija.
V: Slovenski biografski leksikon. - V Ljubljani : Zadružna gospodarska banka, 1925-1991. - Knj. 3: Raab - Švikaršič (1971), str. 500.
COBISS.SI-ID 23403832

184. Strauss Franc Mihael / Cbj. - Bibliografija.
V: Slovenski biografski leksikon. - V Ljubljani : Zadružna gospodarska banka, 1925-1991. - Knj. 3: Raab-Švikaršič (1971), str. 501.
COBISS.SI-ID 23404344

185. Strauss Janez Andrej / Cbj. - Bibliografija.
V: Slovenski biografski leksikon. - V Ljubljani : Zadružna gospodarska banka, 1925-1991. - Knj. 3: Raab-Švikaršič (1971), str. 503-504.
COBISS.SI-ID 23405112

1.22 INTERVJU

1976

186. Po dobrem desetletju bo v Ptuju ponovno razstavljena vinska zbirka / [intervjuvanka] Štefka Cobelj ; [intervjuvala] S. Brodnjak. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 29, št. 31 (5. avg. 1976), str. 7.
COBISS.SI-ID 23302200

1977

187. Izšla je publikacija Gorice in vino / [intervjuvanka] Cobelj Štefka ; [intervjuval] Marjan Šneberger. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 3 (20. jan. 1977), str. 5.
COBISS.SI-ID 23304248

188. Arheologi končno pred gradbeniki / [intervjuvanka] Štefka Cobelj ; [intervjuval] M. Šneberger. - Ilustr. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 32 (18. avg. 1977), str. 7.
COBISS.SI-ID 23369016

1978

189. Ptuj bogatejši še za eno muzejsko zbirko / [intervjuvanka] Štefka Cobelj ; [intervjuval] mš. - O otvoritvi nove etnološke zbirke Pokrajinskega muzeja Ptuj. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 31, št. 29 (27. jul. 1978), str. 7.
COBISS.SI-ID 23308344

1989

190. Vsega se ne da uresničiti, četudi se rodiš v oblakih : za delo v kulturi velika oljenka Kulturne skupnosti Štefki Cobelj / [intervjuvanka] Štefka Cobelj ; [intervjuvala] NaV ; foto M. Ozmec. - Portret. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Let. 42, št. 5 (9. feb. 1989), str. 9.
COBISS.SI-ID 19602232

SEKUNDARNO AVTORSTVO

UREDNIK

1960

191. Milo Milunović : vystavka kartin i eskizov, Moskva, nojabr´ 1960 goda : [katalog] / [predislovie Miodrag Protić ; biografija i redakcija kataloga Štefka Cobelj ; prevod Sergej Venderovič]. - Beograd : Komissii po kul´turnym svjazjam s zagranicej, [1960]. - 20 str., [14] str. pril.
COBISS.SI-ID 23309368

1966

192. Izložba grafika Ane Eve Bergman i Hansa Hartunga : Beograd, decembar 1966 - januar 1967 / [redakcija kataloga i postavka izložbe Štefka Cobelj]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1966. - [14] str.
COBISS.SI-ID 32954887

1967

193. Savremeno poljsko slikarstvo : [izložba je održana u Beogradu u Muzeju savremene umetnosti od 7. do 21. septembra 1967.], Zagreb, Ljubljana septembar oktobar 1967 / [redakcija kataloga i postavka izložbe Štefka Cobelj]. - Beograd : Savezna komisija za kulturne veze sa inostranstvom, 1967. - [42] str.
COBISS.SI-ID 10627079

1968

194. Izložba Danske savremene umetnosti : Muzej savremene umetnosti Beograd, oktobar-novembar 1968 / [prevod sa engleskog, uređenje i oprema kataloga, postavka izložbe Štefka Cobelj]. - Beograd : Savezna komisija za kulturne veze sa inostranstvom, 1968. - [27] str.
COBISS.SI-ID 22768903

195. Izložba savremene čehoslovačke grafike : Muzej savremene umetnosti, Beograd, septembar-novembar, 1968 / [uređenje i oprema kataloga Štefka Cobelj ; prevod na francuski Vuka Kovačević ; fotografije Nacionalna galerija Prag]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1968. - [21] str.
COBISS.SI-ID 7002120

196. Od fantastike do nadrealnog u srpskom slikarstvu : 30 dela iz zbirke Muzeja savremene umetnosti u Beogradu / [uređenje i oprema kataloga Štefka Cobelj]. - [Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1968]. - [8] str.
COBISS.SI-ID 23279672

197. Oto Logo, Miroslav Šutej, Ivan Tabaković : [XXXIV Biennale Internazionale d'Arte Venezia, 22 giugno - 20 ottobre 1968 / stesura, redazione e allestimento grafico di Štefka Cobelj ; traduzione in italiano Šergej Šlenc, francese Vuka Kovačević, inglese Ljiljana M. Marjanović]. - Belgrado : Museo d'Arte Moderna, 1968. - [34] str.
COBISS.SI-ID 18408455

198. Rufino Tamayo : slikar iz Meksika : Muzej savremene umetnosti Beograd, novembar-decembar 1968. / [prevod kataloga radova, biografija, uređenje i oprema kataloga Štefka Cobelj ; prevod teksta sa španskog Rade Nikolić ; prevod teksta sa francuskog Katarina Ambrozić]. - Beograd : Savezna komisija za kulturne veze sa inostranstvom, 1968. - [42] str.
COBISS.SI-ID 22772487

1969

199. Konstruktivna umetnost : elementi i principi : Muzej savremene umetnosti Beograd oktobar-novembar 1969 / [uređenje kataloga, prevod biografija i kataloga radova sa nemačkog Štefka Cobelj ; prevod tekstova sa nemačkog i na nemački Nikola Kremzer]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1969. - 75 str.
COBISS.SI-ID 12556551

200. Majski salon 1969. Pariz = Salon de mai 1969 Paris : Muzej savremene umetnosti, Beograd, juli, avgust 1969. / [prevod sa francuskog Vuka Kovačević ; uređenje i oprema kataloga Štefka Cobelj]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1969. - [16] str.
COBISS.SI-ID 11667207

1970

201. Piero Dorazio : slike i grafike : Muzej savremene umetnosti, Beograd = Il Museo d'Arte Moderna, Belgrado, oktobar-novembar 1970 / [prevod (sa italijanskog) i grafička oprema kataloga Štefka Cobelj ; biografija Ljiljana Stojanović ; prevod predgovora i jednog dela kataloga (sa italijanskog) Biljana Tomić]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1970. - [28] str.
COBISS.SI-ID 3325447

1971

202. Sodobna srbska umetnost : Moderna galerija Ljubljana, 1971 / [živiljenjski podatki in seznam del Jerko Denegri, Dragana Vranić ; redakcija kataloga in prevod v slovenščino Štefka Cobelj]. - Beograd : Muzej sodobne umetnosti ; Ljubljana : Moderna galerija, 1971. - 209 str.
COBISS.SI-ID 115629831

203. Yves Klein : slike, reljefi, skulpture : Muzej savremene umetnosti Beograd, februar - mart 1971 / [redakcija i likovna oprema kataloga Štefka Cobelj ; prevod teksta (sa italijanskog) Nada Sponza-Mimica]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1971. - [72] str.
COBISS.SI-ID 1226094

1972

204. Sedmi memorijal Nadežde Petrović : Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, Čačak, 3.-30. septembra 1972 / [katalog Štefka Cobelj, Stevan Sekovanić ; biografije, prevod sa italijanskog i likovno uređenje kataloga Štefka Cobelj ; prevod na francuski Vuka Kovačević]. - Čačak : Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, 1972. - 48 str.
COBISS.SI-ID 4219399

1973

205. Izložba članova Ulupusa primljenih 1971 i 1972 : Galerija primljenih umetnosti ULUPUS, Beograd, 12. februar - 3. mart 1973 : proleće 73 / [komesar izložbe Š. Cobelj]. - [Beograd : Galerija primljenih umetnosti Ulupus, 1973?]. - [52] str.
COBISS.SI-ID 81603847

206. Mađarska savremena likovna umetnost : Muzej savremene umetnosti Beograd, septembar 1973 / [redakcija i likovna oprema kataloga Štefka Cobelj]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1973. - [54] str.
COBISS.SI-ID 3317767

207. Razstava likovnih umetnikov Beograda : slikarstvo, kiparstvo, grafika / [uvod in katalog Dušan Rokić ; red. in prevod v slovenščino Štefka Cobelj]. - Beograd : Združenje likovnih umetnikov Srbije, 1973. - 149 str.
COBISS.SI-ID 2166382

1974

208. Osmi memorijal Nadežde Petrović : Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, Čačak 1-30 septembra 1974. / [katalog Stevan S. Sekovanić ; biografske i bibliografske podatke uredio Mihajlo Bošnjaković ; izbor slika iz Mađarske i prevod sa mađarskog Štefka Cobelj, prevod na francuski Svetislav Maksović]. - Čačak : Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, 1974. - 55 str.
COBISS.SI-ID 4205575

1975

209. Memorijali Bogdana Bogdanovića : Radnički univerzitet Mostar, 1975 / [predgovor i katalog Štefka Cobelj ; fotografije Blago Čale]. - [Mostar : Radnički univerzitet], 1975. - [16] str.
COBISS.SI-ID 51645959

210. Počeci mađarske savremene umetnosti : slikarska kolonija u Nađbanji, Muzej savremene umetnosti Beograd novembar-decembar 1975 / [organizacija izložbe in redakcija kataloga Štefka Cobelj ; prevod sa mađarskog Katarina Adanja]. - Beograd : [s. n.], [1975]. - 16 str., [14] str. pril.
COBISS.SI-ID 23074872

1976

211. Aleksandar Djonović : samostojna razstava slik : Razstavni paviljon Dušana Kvedra Ptuj, avgust 1976 / [predgovor, priprava razstave, ureditev in redakcija kataloga Štefka Cobelj ; prevod v francoščino Vuka Kovačević ; fotografije Ivo Eterović, Stanko Kosi]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, [1976]. - 11 str.
COBISS.SI-ID 512328490

212. Gorice in vino / [avtorji tekstov Borut Belec ... [et al.] ; odgovorni urednik Štefka Cobelj ; prevod v nemščino Janez Verden, Melita in Leopold Melichar, prevod v francoščino Vuka Kovačević ; fotografije Viktor Berk ... et al.]. - V Ptuj : Pokrajinski muzej, 1976. - 112 str.
COBISS.SI-ID 9936385

213. Gorice in vino : vinarska zbirka etnološkega oddelka Pokrajinskega muzeja Ptuj 1976 / [odgovorni urednik [in avtorica besedila] Štefka Cobelj ; prevod v francoščino Vuka Kovačević ; fotografije Viktor Berk ... et al.]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, 1976. - 15 str.
COBISS.SI-ID 23352632

214. Gorice in vino : vinarska zbirka etnološkega oddelka Pokrajinskega muzeja Ptuj 1976 / [odgovorni urednik [in avtorica besedila] Štefka Cobelj ; prevod v nemščino Janez Verden, Melita in Leopold Melichar ; fotografije Viktor Berk ... et al.]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, 1976. - 15 str.
COBISS.SI-ID 9874689

215. Memoriali Bogdana Bogdanovića : Razstavni paviljon Dušana Kvedra Ptuj, maj 1976 / [priprava razstave, ureditev in redakcija kataloga Štefka Cobelj]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, [1976]. - 14 str.
COBISS.SI-ID 512328746

216. Razstava likovnih amaterjev bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije : Čakovec - Koprivnica - Krapina - Ptuj - Slovenska Bistrica - Varaždin : Razstavni paviljon Dušana Kvedra Ptuj, od 7. do 20. oktobra 1976 / XV. srečanja bratstva in prijateljstva, Krapina 1976 ; [predgovori Štefka Cobelj, Dragutin Feletar, Feliks Bagar ; ureditev in redakcija kataloga Štefka Cobelj]. - Ptuj [etc.] : Občinski sveti ZSH in ZSS, 1976. - 15 str.
COBISS.SI-ID 4474936

1977

217. Arheologija v Ptuj : izbor najdb v zadnjih letih izkopavanj : Razstavni paviljon Dušana Kvedra v Ptuj od 24. novembra do 31. decembra 1977 / [ureditev in redakcija kataloga Nataša Belšak, Štefka Cobelj, Drago Šuligoj]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, 1977. - 23 str.
COBISS.SI-ID 5952864

218. Člani društva likovnih umetnikov Varaždin : Razstavni paviljon Dušana Kvedra Ptuj, 30. junija - 15. julija 1977 / [redakcija in likovna ureditev kataloga Štefka Cobelj]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, 1977. - [12] str.
COBISS.SI-ID 2390328

219. Člani Foto-kino kluba Svoboda Ptuj : Razstavni paviljon Dušana Kvedra v Ptuj od 5. do 23. maja 1977 / [predgovor in likovna ureditev kataloga Štefka Cobelj]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, [1977]. - 11 str.
COBISS.SI-ID 512339498

220. Desetletja revolucije borb in zmag : Razstavni paviljon Dušana Kvedra Ptuj, 22. marca - 25. aprila 1977 / [katalog pripravili Andrej Fekonja ... [et al.] ; redakcija kataloga Štefka Cobelj ; fotografije Mišo Koltak]. - Ptuj : Ljudska in študijska knjižnica : Pokrajinski muzej : Zgodovinski arhiv, 1977. - [8] str.
COBISS.SI-ID 73537031

1978

221. Kulture neuvrščenih dežel : razstavni paviljon Dušana Kvedra v Ptuj od 12. oktobra do 15. novembra 1978 / [redakcija kataloga Štefka Cobelj]. - V Ptuj : Pokrajinski muzej, 1978. - 11 str.
COBISS.SI-ID 7710002

222. Likovna ustvarjalnost pionirjev občine Ptuj : razstavni paviljon Dušana Kvedra v Ptuj od 21. novembra do 10. decembra 1978 / [avtor kataloga Štefka Cobelj ; fotografije Ivo Ciani]. - V Ptuj : Pokrajinski muzej, [1978]. - [8] str.
COBISS.SI-ID 142333440

1980/1981

223. Ideje srpske umetničke kritike i teorije : 1900/1950 / [redakcija Miodrag B. Protić ; proučavanje tekstova i izbor ideja srpskih umetničkih kritičara i teoretičara Jerko Denegri ... et al.]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1980-1981. - 3 zv. (306, 300, 377 str.)
COBISS.SI-ID 33226497

1988

224. Ljubiteljski likovniki Ptuja : [monografija] / Štefka Cobelj ; uvod Franc Lačen ; [prevod v angleščino Nada Stanič Kronja, v nemščino Mišo Koltak ; fotografije Ivan Leskošek ; urednik Franc Lačen]. - Ptuj : Zveza kulturnih organizacij, 1988. - 174 str.
COBISS.SI-ID 6533120

PREVAJALEC

1966

225. Andrej Jemec : izbor radova 1959-1966 : [Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, Čačak] 26.VI-10.VII 1966 / [prevod sa slovenačkog na srpskohrvatski jezik Štefka Cobelj, prevod na francuski Vukosava Kovačević]. - Čačak : Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, 1966. - [24] str. - (Umetnička galerija »Nadežda Petrović« ; sv.13)
COBISS.SI-ID 4321799

1968

226. Engleska i američka savremena grafika : Muzej savremene umetnosti Beograd od 31. maja do 16. juna 1968 / [konceptija izložbe, izbor radova, tekst i katalog Gene Baro ; prevod sa engleskog Štefka Cobelj]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1968. - [24] str.
COBISS.SI-ID 52982023

227. Izložba Danske savremene umetnosti : Muzej savremene umetnosti Beograd, oktobar-novembar 1968 / [prevod sa engleskog, uređenje i oprema kataloga, postavka izložbe Štefka Cobelj]. - Beograd : Savezna komisija za kulturne veze sa inostranstvom, 1968. - [27] str.
COBISS.SI-ID 22768903

228. Paul Klee : slike, akvareli, crteži : Muzej savremene umetnosti Beograd = Musée d'Art Moderne Belgrade, 19.XI 1968 - 12.I 1969 / [besedili Miodrag B. Protić, Werner Schmalenbach ; prevod sa nemačkog Nikola Kremzer i Štefka Cobelj, prevod na francuski Vuka Kovačević]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, [1968]. - 35 str.
COBISS.SI-ID 12543239

229. Rufino Tamayo : slikar iz Meksika : Muzej savremene umetnosti Beograd, novembar-decembar 1968. / [prevod kataloga radova, biografija, uređenje i oprema kataloga Štefka Cobelj ; prevod teksta sa španskog Rade Nikolić ; prevod teksta sa francuskog Katarina Ambrozić]. - Beograd : Savezna komisija za kulturne veze sa inostranstvom, 1968. - [42] str.
COBISS.SI-ID 22772487

1969

230. Konstruktivna umetnost : elementi i principi : Muzej savremene umetnosti Beograd oktobar-novembar 1969 / [uređenje kataloga, prevod biografija i kataloga radova sa nemačkog Štefka Cobelj ; prevod tekstova sa nemačkog i na nemački Nikola Kremzer]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1969. - 75 str.
COBISS.SI-ID 12556551

1970

231. David Hockney : slike, crteži, grafike 1960-1970 : Muzej savremene umetnosti, Beograd = Museum of Modern Art, Belgrade, septembar-oktobar 1970 / [biografija, prevod sa engleskog Štefka Cobelj]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1970. - [42] str.
COBISS.SI-ID 3152647

232. Piero Dorazio : slike i grafike : Muzej savremene umetnosti, Beograd = Il Museo d'Arte Moderna, Belgrado, oktobar-novembar 1970 / [prevod (sa italijanskog) i grafička oprema kataloga Štefka Cobelj ; biografija Ljiljana Stojanović ; prevod predgovora i jednog dela kataloga (sa italijanskog) Biljana Tomić]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1970. - [28] str.
COBISS.SI-ID 3325447

233. Ukrašavanje tekstila / Ursula Kineman ; [s njemačkog prevela Štefka Cobelj]. - Beograd : Tehnička knjiga, 1970. - 96 str.
COBISS.SI-ID 906761

1971

234. Četrdeset nagrađenih plakata iz Savezne Republike Nemačke : Salon Muzeja savremene umetnosti Beograd = Musée d'art moderne, Salle d'exposition / [katalog Ljiljana Stojanović ; prevod na srpski Štefka Cobelj ; fotografija Hristifor Nastasić]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, [med 1971 in 1988]. - [26] str.
COBISS.SI-ID 15412743

235. Dada 1916-1966 : dokumenta internacionalnog pokreta Dade / sastavio i komentar napisao Hans Richter ; [prevod na srpsko-hrvatski Štefka Cobelj]. - München : Goethe-Institut, cop. 1971. - 104 str.
COBISS.SI-ID 1708815

236. Fritz Wotruba : Muzej savremene umetnosti Beograd, mart-april 1971 / [prevod sa nemačkog i engleskog Štefka Cobelj]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1971. - [84] str.
COBISS.SI-ID 40344071

237. Fritz Wotruba : Umjetnički paviljon Zagreb 12.2 - 7.3.1971 / [predgovor Herbert Read, Wilfried Skreiner ; uvod Lea Ukrainčik ; prijevod Štefka Cobelj ; fotografije Eckart Schuster ... [et al.]. - Zagreb : Umjetnički paviljon, 1971. - [56] str.
COBISS.SI-ID 12644871

238. SODOBNA srbska umetnost : Moderna galerija Ljubljana, 1971 / [življenjski podatki in seznam del Jerko Denegri, Dragana Vranić ; redakcija kataloga in prevod v slovenščino Štefka Cobelj]. - Beograd : Muzej sodobne umetnosti ; Ljubljana : Moderna galerija, 1971. - 209 str.
COBISS.SI-ID 115629831

1972

239. Sedmi memorijal Nadežde Petrović : Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, Čačak, 3.-30. septembra 1972 / [katalog Štefka Cobelj, Stevan Sekovanić ; biografije, prevod sa italijanskog i likovno uređenje kataloga Štefka Cobelj ; prevod na francuski Vuka Kovačević]. - Čačak : Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, 1972. - 48 str.
COBISS.SI-ID 4219399

1973

240. RAZSTAVA likovnih umetnika Beograda : slikarstvo, kiparstvo, grafika / [uvod in katalog Dušan Rokić ; red. in prevod v slovenščino Štefka Cobelj]. - Beograd : Združenje likovnih umetnika Srbije, 1973. - 149 str.
COBISS.SI-ID 2166382

1974

241. Kompjuteri, grafika, film, muzika, laser grafika : [izložbu priređuje Muzej savremene umetnosti u Beogradu u prostorijama Salona MSU, Pariska ul. 14] / [konceptija izložbe i katalog Käthe Clarisa Schröder ; prevod sa nemačkog Štefka Cobelj]. - 2. srpskohrvatsko izd. - [München : Goethe-Institut zur Pflege deutscher Sprache und Kultur, 1974]. - 18 str., [13] str. pril.
COBISS.SI-ID 23138872

242. Osmi memorijal Nadežde Petrović : Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, Čačak 1-30 septembra 1974. / [katalog Stevan S. Sekovanić ; biografske i bibliografske podatke uredio Mihajlo Bošnjaković ; izbor slika iz Mađarske i prevod sa mađarskog Štefka Cobelj, prevod na francuski Svetislav Maksović]. - Čačak : Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, 1974. - 55 str.
COBISS.SI-ID 4205575

1975

243. JUGOSLOVENSKA sitna plastika : (sa II bijenala iz Murske Sobote 1975) : Muzej savremene umetnosti Beograd, 17.XII.1975 - 18.I.1976 / [prevod sa slovenačkog i postavka izložbe Štefka Cobelj]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1975. - [4] str.
COBISS.SI-ID 30518791

1976

244. Renoir / uvod napisao Walter Pach ; [prevod sa engleskog Ljiljana Simić ; prevod sa njemačkog Štefka Cobelj]. - 2. izd. - Beograd : Jugoslavija, 1976. - 126 str. - (Velike monografije slavnih slikara)
COBISS.SI-ID 232498

AVTOR DODATNEGA BESEDILA

1959

245. Moša Pijade : Slovenj Gradec, Maribor, Celje, Trbovlje, Murska Sobota, Ptuj, julij-oktobar 1959 / [predgovor, uvod, biografski podatki in seznam del Štefka Cobelj ; ureditev kataloga Marjan Gnamuš]. - Slovenj Gradec : Umetnostni paviljon, [1959]. - [16] str. - ([Razstave ; 67])
COBISS.SI-ID 62436865

1960

246. Milo Milunović : vystavka kartin i eskizov, Moskva, nojabr´ 1960 goda : [katalog] / [predislovie Miodrag Protić ; biografija i redakcija kataloga Štefka Cobelj ; perevod Sergej Venderovič]. - Beograd : Komissii po kul´turnym svjazjam s zagranicej, [1960]. - 20 str., [14] str. pril.
COBISS.SI-ID 23309368

1964

247. Die Untersteirischen Barockmaler Strauss : Künstlerhaus Graz, 11.I.-2.II. 1964 / [Text der Einführung und des Kataloges von Štefka Cobelj ; Übersetzung von Mara Čepič ; Photos Viktor Berk ... [et al.]. - Graz : Alte Galerie am Landesmuseum Joanneum, 1964. - 24 str., 33 str. pril.
COBISS.SI-ID 2165898

1968

248. Mladi belgradski slikari od fantastika do nadrealizam : Muzej na savremena umetnost Skopje, 5.IV.-21.IV.1968 / [tekst Štefka Cobelj ; prevod Sonja Abadžieva Dimitrova] = Jeunes peintres de Belgrade art fantastique & surrealiste : Musée d'Art contemporain, Skopje, 5.IV.- 21.IV.1968 / [texte Štefka Cobelj ; traduction Sonja Abadžieva Dimitrova]. - Skopje : Muzej na savremena umetnost, 1968. - [20] str.
COBISS.SI-ID 61594887

249. Oto Logo, Miroslav Šutej, Ivan Tabaković : [XXXIV Biennale Internazionale d'Arte Venezia, 22 giugno - 20 ottobre 1968 / stesura, redazione e allestimento grafico di Štefka Cobelj ; traduzione in italiano Šergej Šlenc, francese Vuka Kovačević, inglese Ljiljana M. Marjanović]. - Belgrado : Museo d'Arte Moderna, 1968. - [34] str.
COBISS.SI-ID 18408455

250. Rufino Tamayo : slikar iz Meksika : Muzej savremene umetnosti Beograd, novembar-decembar 1968. / [prevod kataloga radova, biografija, uređenje i oprema kataloga Štefka Cobelj ; prevod teksta sa španskog Rade Nikolić ; prevod teksta sa francuskog Katarina Ambrozić]. - Beograd : Savezna komisija za kulturne veze sa inostranstvom, 1968. - [42] str. COBISS.SI-ID 22772487

1969

251. Danica Antić : [galerija Doma JNA, Beograd, od 6. - 23. marta 1969. godine]. - Beograd : Dom JNA, 1969. - [16] str. COBISS.SI-ID 178840588

1970

252. David Hockney : slike, crteži, grafike 1960-1970 : Muzej savremene umetnosti, Beograd = Museum of Modern Art, Belgrade, septembar-oktobar 1970 / [biografija, prevod sa engleskog Štefka Cobelj]. - Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1970. - [42] str. COBISS.SI-ID 3152647

253. Šesti memorijal Nadežde Petrović : Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, Čačak 6.- 30. septembar 1970. / [katalog Štefka Cobelj, Stevan Sekovanić ; prevod na francuski Vuka Kovačević]. - Čačak : Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, 1970. - [64] str. COBISS.SI-ID 11726855

1971

254. Joachim-Carl Friedrich : akvareli : Izložbena galerija Foto-saveza Jugoslavije, Beograd od 1.- 12. oktobra 1971 / [organizacija izložbe, katalog, postavka Štefka Cobelj]. - [Beograd : Izložbena galerija Foto-saveza Jugoslavije], 1971. - [14] str. COBISS.SI-ID 86861831

1972

255. Miroslav Arsić : Galerija KNU, 15. - 29.II.1972 / [tekst] Štefka Cobelj]. - Beograd : Kolarčev narodni univerzitet, 1972. - 1 zglobanka ([8] str.) COBISS.SI-ID 8869383

256. Peta zajednička izložba : Kulturni centar Ivanjica, Likovna kolonija mladih, 28. maj - 5. jun 1972 / [predgovor Štefka Cobelj ; fotografije Lucijan Bratuš]. - [Ivanjica : Kulturni centar : Likovna kolonija mladih, 1972]. - [39] str. COBISS.SI-ID 23280952

257. Sedmi memorijal Nadežde Petrović : Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, Čačak, 3.-30. septembra 1972 / [katalog Štefka Cobelj, Stevan Sekovanić ; biografije, prevod sa italijanskog i likovno uređenje kataloga Štefka Cobelj ; prevod na francuski Vuka Kovačević]. - Čačak : Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, 1972. - 48 str. COBISS.SI-ID 4219399

1973

258. Danica Antić : izbor radova 1932-1972 : [Umetnička galerija Nadežda Petrović], Čačak 31. maj - 13. jun 1973 / [uvodnik Štefka Cobelj, Predrag - Peđa Milosavljević ; fotografije Slobodan Marković]. - Čačak : Umetnička galerija Nadežda Petrović, 1973. - [18] str. COBISS.SI-ID 22621496

1974

259. Oto Logo : sculpture : [exhibition] October 8-November 9 [1974] / [[text by] Štefka Cobelj]. - New York : Dorsky Galleries, 1974. - [16] str. COBISS.SI-ID 23104056

1975

260. Janoš Jorant : slike i grafike : Umetnička galerija Nadežda Petrović, Čačak 1 - 10. novembar 1975 / [odgovorni urednik Stevan Sekanović ; predgovor i postavka izložbe Štefka Cobelj ; katalog Mihailo Bošnjaković]. - Čačak : Umetnička galerija »Nadežda Petrović«, 1975. - [17] str. COBISS.SI-ID 14328839

261. Janoš Lorant : slike i grafike : Umetnička galerija Nadežda Petrović, Čačak 1. - 15. novembar 1975 / [predgovor Štefka Cobelj ; fotografije Laslo Gugi ; prevod na engleski Nada Kranja-Stanić]. - [S. l. : s. n., 1975]. - [13] str. COBISS.SI-ID 22584120

262. Memorijali Bogdana Bogdanovića : Radnički univerzitet Mostar, 1975 / [predgovor i katalog Štefka Cobelj ; fotografije Blago Čale]. - [Mostar : Radnički univerzitet], 1975. - [16] str. COBISS.SI-ID 51645959

1976

263. Aleksandar Djonović : samostojna razstava slik : Razstavni paviljon Dušana Kvedra Ptuj, avgust 1976 / [predgovor, priprava razstave, ureditev in redakcija kataloga Štefka Cobelj ; prevod v francoščino Vuka Kovačević ; fotografije Ivo Eterović, Stanko Kosi]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, [1976]. - 11 str. COBISS.SI-ID 512328490

264. Gorice in vino / [avtorji tekstov Borut Belec ... [et al.] ; odgovorni urednik Štefka Cobelj ; prevod v nemščino Janez Verden, Melita in Leopold Melichar, prevod v francoščino Vuka Kovačević ; fotografije Viktor Berk ... et al.]. - V Ptuj : Pokrajinski muzej, 1976. - 112 str. COBISS.SI-ID 9936385

265. Likovna razstava VII. slikarske kolonije Poetovio-Ptuj, Razstavni paviljon Dušana Kvedra / [uvodno besedilo] Štefka Cobelj ; uredil Vladimir Bračič]. - Ptuj : VII. slikarska kolonija Poetovio-Ptuj, 1976. - [13] str. COBISS.SI-ID 23017272

266. Memoriali Bogdana Bogdanovića : Razstavni paviljon Dušana Kvedra Ptuj, maj 1976 / [priprava razstave, ureditev in redakcija kataloga Štefka Cobelj]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, [1976]. - 14 str. COBISS.SI-ID 512328746

267. Petnaest umetnika severoistočne Slovenije. - Arandelovac : Smotra jugoslovenske umetnosti »Mermer i zvuci«, [1976]. - [12] str. COBISS.SI-ID 22583864

268. Razstava likovnih amaterjev bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije : Čakovec - Koprivnica - Krapina - Ptuj - Slovenska Bistrica - Varaždin : Razstavni paviljon Dušana Kvedra Ptuj, od 7. do 20. oktobra 1976 / XV. srečanja bratstva in prijateljstva, Krapina 1976 ; [predgovori Štefka Cobelj, Dragutin Feletar, Feliks Bagar ; ureditev in redakcija kataloga Štefka Cobelj]. - Ptuj [etc.] : Občinski sveti ZSH in ZSS, 1976. - 15 str. COBISS.SI-ID 4474936

269. Vlakno in izdelek : Razstavni paviljon Dušana Kvedra Ptuj, marec 1976 / [besedilo Majda Čeh ; uvod Štefka Cobelj]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, 1976. - [8] str. COBISS.SI-ID 512379434

1977

270. Člani društva likovnih umetnikov Varaždin : Razstavni paviljon Dušana Kvedra Ptuj, 30. junija - 15. julija 1977 / [redakcija in likovna ureditev kataloga Štefka Cobelj]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, 1977. - [12] str. COBISS.SI-ID 2390328

271. Člani Foto-kino kluba Svoboda Ptuj : Razstavni paviljon Dušana Kvedra v Ptuj od 5. do 23. maja 1977 / [predgovor in likovna ureditev kataloga Štefka Cobelj]. - Ptuj : Pokrajinski muzej, [1977]. - 11 str. COBISS.SI-ID 512339498

1978

272. Likovna ustvarjalnost pionirjev občine Ptuj : razstavni paviljon Dušana Kvedra v Ptuj od 21. novembra do 10. decembra 1978 / [avtor kataloga Štefka Cobelj ; fotografije Ivo Ciani]. - V Ptuj : Pokrajinski muzej, [1978]. - [8] str. COBISS.SI-ID 142333440

1984

273. Kolektivna izložba likovne sekcije PD »Alojz Arnuš« Rogoznica, Koprivnica 14. - 28. IX. 1984, izložbeni prostor SOUR-a Podravka / [urednik kataloga Josip Gregurić ; [besedilo] Štefka Cobelj ; fotografija Franc Simonič]. - Koprivnica : OSIZ Kulture Podravka, 1984. - 1 zglobanka ([4] str.) COBISS.SI-ID 13354503

1989

274. Ida Rebula : Kulturni dom Mengeš, od 6.-28. novembra 1989 : [vabilo na razstavo] / [spremno besedilo Štefka Cobelj, Janez Zalaznik, Cene Avguštin]. - [Domžale : Kulturna skupnost], 1989. - 1 zglobanka ([4] str.) COBISS.SI-ID 13918354

IZBRANE OBJAVE O ŽIVLJENJU IN DELU ŠTEFKE COBELJ

1963

1. ŠVAJNCER, Marija
Baročno razpoloženje / M. Š.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 19, št. 253 (29. okt. 1963), str. 5.
COBISS.SI-ID 23347000

2. VRIŠER, Sergej
Ob razstavi baročnih slikarjev Straussov : umetnostni praznik v Slovenjem Gradcu / Sergej Vrišer.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Let. 19, št. 245 (19. okt. 1963), str. 5.
COBISS.SI-ID 46899201

1964

3. STELE, France
Razstava slikarjev Franca Mihaela in Janeza Andreja Straussa / France Stele.
V: Naši razgledi. - ISSN 0547-3276. - Letn. 13, št. 8 (25. apr. 1964), str. 152.
COBISS.SI-ID 23460408

1968

4. STELE, France
Štefka Cobelj, Baročni slikarji Straussi / France Stele.
V: Naši razgledi. - ISSN 0547-3276. - Leto 17, št. 18 (21. sep. 1968), str. 540.
COBISS.SI-ID 15608109

1971

5. GOJKOVIČ, M.
Umetnici medu prvima postavljaju kamen temeljac centra na moru : kulturna manifestacija koja je mnoge Beograđane podstakla na razmišljanje o problemu distrofije / M. Gojkovič. - Ilustr.
V: Miopatija i mi. - ISSN Y502-6903. - God. 4, br. 13 (nov./dec. 1971), str. 8-9.
COBISS.SI-ID 23401784

1976

6. FORSTNERIČ, France
Ptuj: spet vinarski muzej / France Forstnerič.
V: Delo. - ISSN 0350-7521. - Leto 18, št. 190 (5. avg. 1976), str. 6.
COBISS.SI-ID 23360568

1977

7. GOZNIK, Majda
Enotnost kolektivnega umetniškega nastopa : ob razstavi mariborskih likovnih umetnikov / MG. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 21 (17. mar. 1977), str. 9.
COBISS.SI-ID 23341880

8. OZMEC, Martin
Jubilejna razstava umetniških del Albina Lugariča / [besedilo in fotografija] M. Ozmec. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 40 (13. okt. 1977), str. [12].
COBISS.SI-ID 23307320

9. SESTANEK na prostem. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 28 (21. jul. 1977), str. 1.
COBISS.SI-ID 23368760

10. SLODNJAK, Jože
Mežanova ustvarjalnost na razstavi : Ptujčani v spomin umetniku Janezu Mežanu / J. Slodnjak. - Ilustr.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 33, št. 180 (6. avg. 1977), str. 4.
COBISS.SI-ID 23369272

11. SLODNJAK, Jože
Likovni gost iz Arandjelovca / Jože Slodnjak. - Ilustr. - O razstavi akademskega slikarja Aleksandra Djonoviča v paviljonu Dušana Kvedra na Ptuj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 32, št. 87 (12. avg. 1976), str. 4.
COBISS.SI-ID 23341112

12. ŠNEBERGER, Marjan

V sliki, pesmi in besedi so se predstavile Ormožanke in Ptujčanke ob njihovem prazniku / M. Šneberger.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 10, (10. mar. 1977), str. 7.
COBISS.SI-ID 23367992

13. ŠNEBERGER, Marjan

Promocija knjige »Gorice in vino« / Marjan Šneberger. - Pokrajinski muzej Ptuj svojo vinarsko zbirko dopolnil s strokovno monografijo, ki jo je uredila dr. Štefka Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 11 (17. mar. 1977), str. 7.
COBISS.SI-ID 23341624

14. ŠNEBERGER, Marjan

»Pusti peti moj'ga slavca, kakor sem mu grlo ustvaril« : odprta retrospektivna razstava del profesorja Janeza Mežana / M. Šneberger. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 31 (11. avg. 1977), str. 9.
COBISS.SI-ID 23305528

15. ŠNEBERGER, Marjan

Bogata razstavna dejavnost se nadaljuje / M. Šneberger.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 30, št. 36, (15. sep. 1977), str. 7.
COBISS.SI-ID 23368504

16. VIGELE, Jagoda

Ženski čopiči / J. Vi. - Ilustr. - O razstavi in monografiji Likovna prizadevanja Ormožank in Ptujčank, ki jo je izpeljala in uredila dr. Štefka Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 33, št. 65 (19. mar. 1977), str. 4.
COBISS.SI-ID 23376440

17. VIGELE, Jagoda

Gre za neprecenljivo bogastvo : arheologija v Ptuj / J. Vigele. - Ilustr.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 33, št. 282 (7. dec. 1977), str. 6.
COBISS.SI-ID 23354936

1978

18. FORSTNERIČ, France
Stara vas na podstrešju / France Forstnerič.
V: Delo. - ISSN 0350-7521. - Leto 20, št. 182 (9. avg. 1978), str. 6.
COBISS.SI-ID 23361080

19. OZMEC, Martin

Razstava osmih ustvarjalcev / [besedilo in fotografija] OM. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 31, št. 16 (20. apr. 1978), str. 7.
COBISS.SI-ID 23355192

20. ŠNEBERGER, Marjan

Ali bo Ptuj dobil nacionalni muzej mask? / mš.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 31, št. 16 (20. apr. 1978), str. 7.
COBISS.SI-ID 23370552

21. ŠNEBERGER, Marjan

Otvoritev etnološke zbirke »Maske in opravila« / mš. - Ilustr. - Z otvoritvijo etnološke zbirke proslavili 85-letnico ptujskega muzeja.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 31, št. 32 (17. avg. 1978), str. 7.
COBISS.SI-ID 23342136

22. ŠNEBERGER, Marjan

Opravljeno je impozantno delo / mš. - Ilustr. - O odprtju etnološke zbirke Pokrajinskega muzeja Ptuj in delu dr. Štefke Cobelj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 31, št. 33 (24. avg. 1978), str. 3.
COBISS.SI-ID 23342392

23. ŠNEBERGER, Marjan

Bogastvo ljudske ustvarjalnosti / mš. - Ilustr. - O nagovoru dr. Nika Kureta ob odprtju etnološke zbirke Maske in opravila na Ptuj.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 31, št. 34 (31. avg. 1978), str. 5.
COBISS.SI-ID 23370808

1981

24. CUNDRIČ, Janez
Kres pri starem vodnjaku / Janez Cundrič. - Ilustr.
V: 7D. - ISSN 0351-8485. - Leto 9, št. 39 (24. sep. 1981), str. 14-15.
COBISS.SI-ID 23377976

25. SMOLE, Vlado
Lesna goba je ogrozila zbirko vinarskega muzeja / Vlado Smole.
V: Delo. - ISSN 0350-7521. - Leto 23, št. 213 (15. sep. 1981), str. 10.
COBISS.SI-ID 23361848

1983

26. ČEPLAK Mencin, Ralf
Vinarska zbirka »mimo muzeja« / Ralf Čeplak, Marjeta Ciglencečki.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 36, št. 32 (18. avg. 1983), str. 3.
COBISS.SI-ID 23343928

27. ŠNEBERGER, Marjan
Kljub vsemu vinarska zbirka, četudi na prostem / mš ; foto I. Kotar. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 36, št. 31 (11. avg. 1983), str. 7.
COBISS.SI-ID 23343416

28. ŠNEBERGER, Marjan
Še o vinarski zbirki na prostem / mš.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 36, št. 32 (18. avg. 1983), str. 3.
COBISS.SI-ID 23344184

29. ŠNEBERGER, Marjan
Vinarska zbirka na prostem že dobiva svojo podobo / mš ; foto I. Ciani.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 36, št. 42 (27. okt. 1983), str. 2 COBISS.SI-ID 23347256

30. VPRAŠANJA o »vinarskem muzeju« / foto I. Ciani. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 36, št. 25 (30. jun. 1983), str. 5.
COBISS.SI-ID 23342648

1985

31. KAC, Vilma
Delo likovne sekcije DPD Svoboda Ptuj / Vilma Kac.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 38, št. 36 (19. sep. 1985), str. 7.
COBISS.SI-ID 23344440

32. SLODNJAK, Jože
Barvitost rojstnega Klanjca : Vilma Kac se predstavlja v mariborskem salonu Meblo / Jože Slodnjak. - Ilustr.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 41, št. 11 [!] (16. jan. 1985), str. 6.
COBISS.SI-ID 23345464

1986

33. ŠNEBERGER, Marjan
Našo strokovnjakinjo so spet povabili v Somalijo / [besedilo in fotografija] mš. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 39, št. 39 (9. okt. 1986), str. 11.
COBISS.SI-ID 23377464

1987

34. SLODNJAK, Jože
Somalija ima nacionalni muzej : naši strokovnjaki pomagajo na tujem / Jože Slodnjak. - Ilustr.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 43, št. 228 (1. okt. 1987), str. 8.
COBISS.SI-ID 23389240

1988

35. PETROVIČ, Nataša
Monografija Ljubiteljski likovniki Ptuja / NaV.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 41, št. 26 (7. jul. 1988), str. 7.
COBISS.SI-ID 23348792

36. ŠNEBERGER, Marjan
Monografija brez primere : v rekordnih sedmih mesecih je izšla knjiga o ljubiteljskih likovnikih / mš ; foto I. Ciani. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 41, št. 31 (11. avg. 1988), str. 3.
COBISS.SI-ID 23348024

1989

37. EMERŠIČ, Jakob
Dr. Štefka Cobelj : spominska razstava / E. J.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 42, št. 21 (8. jun. 1989), str. 5.
COBISS.SI-ID 23340856

38. MOŠKON, Milena
Zbirka nakita iz raznih dežel : darilo dr. Štefke Cobelj Celju / [priprava razstave [in besedilo] Milena Moškon ; fotografije Viktor Berk] = Eine Schmucksammlung aus verschiedenen Ländern der Welt : ein Vermächtnis von Frau Dr. Štefka Cobelj der Stadt Celje / [Gestaltung der Ausstellung [und Texte] Milena Moškon ; Photos Viktor Berk]. - Celje : [Pokrajinski muzej], 1989. - [6] str.
COBISS.SI-ID 4850485

39. PETROVIČ, Nataša
Dr. Štefka Cobelj : in memoriam / NaV.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Let. 42, št. 19 (25. maj. 1989), str. 7.
COBISS.SI-ID 19606328

40. PREMŠAK, Marlen
Izjemna donacija : Pokrajinski muzej v Celju / (mp). - Dr. Štefka Cobelj celjskemu muzeju podarila 1779 eksponatov.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 45, št. 93 (21. apr. 1989), str. 14.
COBISS.SI-ID 23344696

41. SLODNJAK, Jože
Dr. Štefka Cobelj / Jože Slodnjak. - Portret.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 45, št. 110 [i. e. 111] (16. maj 1989), str. 14.
COBISS.SI-ID 117183232

42. V spomin dr. Štefki Cobelj. - Podpis: ljubiteljski likovni ustvarjalci Ptuja.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 42, št. 20 (1. jun. 1989), str. 6.
COBISS.SI-ID 117184000

43. TOPOLOVEC, Vida
Slikarska galerija Paleta na Ptujski Gori / Vida Topolovec ; foto Martin Ozmec. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 42, št. 37 (28. sep. 1989), str. 6.
COBISS.SI-ID 119023616

1990

44. EMERŠIČ, Jakob
Spominski večer dr. Štefke Cobljeve / E. J. - O spominskem večeru v mariborski Mali galeriji oz. Čobalovi privatni galeriji.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 43, št. 1 (11. jan. 1990), str. 7.
COBISS.SI-ID 23344952

45. EMERŠIČ, Jakob
Razstava dragocenosti iz fonda dr. Štefke Cobelj / E. J.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 43, št. 40 (11. okt. 1990), str. 7.
COBISS.SI-ID 23347768

46. PETROVIČ, Nataša
Zapuščina dr. Štefke Cobljeve / NaV.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 43, št. 2 (25. jan. 1990), str. 7.
COBISS.SI-ID 23345208

47. ZAPUŠČINA dr. Štefke Cobelj.
V: Večer. - ISSN 0350-4972. - Leto 46, št. 21 (26. jan. 1990), str. 16.
COBISS.SI-ID 23348280

1991

48. GOZNIK, Majda
Spomin na dr. Štefko Cobelj / MG ; [foto] Igor Napast. - Ilustr.
V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Leto 44, št. 30 (1. avg. 1991), str. 6.
COBISS.SI-ID 23347512

1993

49. ČEH, Suzana
Mesto Ormož v arhivski zapuščini dr. Štefke Cobelj / Suzana Čeh. - Portret. - Summary.
V: Ormož skozi stoletja IV / [Peter Pavel Klasinc (urednik)]. - Ormož : Skupščina občine, 1993. - Str. 328-334.
COBISS.SI-ID 48444416

1997

50. MILOŠIČ, Franc

Ptuj je lepo in prijazno mesto, a za kulisami je položaj šokanten / Franc Milošič. - Portret. - O Štefki Cobelj. V: Delo. - ISSN 0350-7521. - Leto 39, št. 186 (13. avg. 1997), str. 11.
COBISS.SI-ID 69367040

1999

51. EMERŠIČ, Jakob

Deset let od smrti umetnostne zgodovinarke in etnografinje Štefke Cobelj / E.J. V: Tednik. - ISSN 0040-1978. - Let. 52, št. 21 (27. maj. 1999), str. 5.
COBISS.SI-ID 19715896

2003

52. MEŠKO, Nuša

Dr. Štefka Cobelj : bili so in ostajajo pomembni ljudje : [raziskovalna naloga] / avtorici Nuša Meško, Nastja Švajger. - Ptuj : Osnovna šola Olge Meglič, 2003. - 26 f.
COBISS.SI-ID 22110776

2004

53. LIPAVŠEK, Peter

Osebna knjižnica Štefke Cobelj : gradivo za študij umetnostne zgodovine v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj / Peter Lipavšek. - Ilustr. - Ptujška knjižnica hrani knjižno zapuščino umetnostne zgodovinarke in etnologinje dr. Štefke Cobelj. V: Ptujčan. - ISSN 1318-8550. - Leto 10, št. 4 (26. apr. 2004), str. 15.
COBISS.SI-ID 20033080

2005

54. PETROVIČ, Nataša

Večne gazi : zbirka intervjujev / Nataša Petrovič ; [fotografije Stojan Kerbler, Lenart Kirbiš, arhivi intervjuvancev in njihovih družin]. - Ptuj : Umetniško društvo Stara steklarska, 2005. - 139 str. - (Knjižna zbirka Arterija)
COBISS.SI-ID 219957504

2010

55. GÖNC, Jani

Nekdanja etnološka zbirka in vinarski muzej na Ptuj / Jani Gönc. V: Ptujčan. - ISSN 1318-8550. - Leto 16, št. 11 (29. nov. 2010), str. 15.
COBISS.SI-ID 22226488

SPOMINI

»Karizmatična osebnost, kakršna je Štefka zagotovo bila, je znala s politiki, z mediji, nastopajočimi, nikoli ni pozabila na družino, bila je povsod ...«

(Marija Hernja Masten)

NAŠA ŠTEFKA

K Cobljevim sem prišla kmalu po rojstvu, saj mi je pri porodu umrla mama. Moj oče in mamina sestra, ki je prišla skrbet za osirotele brate in sestre, nista zmogla prevzeti skrbi za dojenčka, zato me je k sebi vzela sosedova Francka Cobelj ali mamika, kot smo jo imenovali otroci. K hiši sem prišla le za kratek čas, ostala pa za zmeraj. Med njimi sem se dobro počutila in bila sprejeta kot hčer in kot sestra: Štefke, Mira, Marije in Ivanke.

Ko sem prišla k hiši, Štefke ni bilo doma. Bila je v partizanih, saj je bila takrat stara že 21 let. Po vojni je odšla, najprej v Maribor in kasneje na študij v Beograd, zato se nisva dosti družili. Zbližali sva se šele kasneje, ko sem si sama že ustvarila dom in družino na Ptujju. Večkrat smo jo obiskali v Beogradu, ko pa se je vrnila v Slovenijo, so stiki postali pogostejši in vezi močnejše.

Štefko sem imela rada, cenila sem jo in spoštovala in se od nje veliko naučila. Bila je ženska, ki je naravnost povedala, kar je mislila, da je prav, čeprav to mnogim ni bilo všeč. Svojemu poklicu je bila popolnoma predana, posvetila se mu je z dušo in srcem. Morda je prav zato ostala sama in si ni ustvarila družine. Zelo rada pa je imela moja sinova Andreja in Boštjana, posebej jo je veselilo, ker je Andrej tako pridno študiral.

Poleti leta 1988, ko je izvedela, da je hudo bolna, sem bila ob njej. Diagnoza: drobnocelični rak. Ostalo ji manj kot leto dni življenja, vendar ni želela, da bi se o njeni bolezni javno govorilo, niti z najbližjimi sorodniki. Ko je morala oditi na zdravljenje na Golnik, sem jo redno obiskovala ter poskrbela za to, da so se uresničile njene želje. Kot izvršiteljica njene oporoke sem vse uredila tako, kot je želela.

Jožica Černezel

Družina Cobelj po 2. svetovni vojni. Od leve proti desni stojijo: Ivanka, oče Ivan, mati Frančiška, Miro, spredaj stoji Jožica Černezel. Za njimi stojita Štefka in Marija (PAM, fond Štefka Cobelj, AŠ 39/5).

Brat in sestre Cobelj po 2. svetovni vojni. Od leve proti desni: Ivanka, Marija, Štefka, Miro (PAM, fond Štefka Cobelj, AŠ 39/5).

Mlada Štefka Cobelj v narodni noši, 30. leta 20. stoletja (hrani Jožica Černezel).

MOJI SPOMINI NA ŠTEFKO COBELJ

Štefko Cobelj sem spoznal v Juršincih leta 1934, kjer sem bil poleti večkrat na počitnicah, saj je bil tam moj stric župnik. Mladi smo se tako ob nedeljah družili in hodili na izlete. Štefkini starši so imeli trgovino z mešanim blagom nekoliko naprej od kraja, kjer danes stoji Puhov muzej, zato so želeli, da bi se tudi Štefka izšolala za trgovko.

Druga svetovna vojna na Slovenskem nas je razdelila. Vse, kar vem o tem obdobju, je, da je Štefka delala kot trgovka v Majšperku, sodelovala pa je tudi z Osvobodilno fronto, za katero je pridobivala člane in simpatizerje. Spomnim se, da je pripovedovala zgodbo o dveh bogoslovcih, ki sta bila zaprta v taborišču v Strnišču in katerima je pomagala, da sta odšla v partizane.

Po končani vojni se kar nekaj let nisva videla, spomnim pa se, da je Štefka delala kot uradnica na Oddelku za notranje zadeve v Mariboru. Delo uradnice ji nikakor ni ustrezalo, predvsem pa narava dela, saj se je težko soočala z načinom delovanja takratnih represivnih organov. Ravno zaradi tega je odšla na šolanje v Beograd, vendar se nikoli nisva pogovarjala o tem, zakaj le-tega takrat ni končala.

Prvo najino povojno srečanje je bilo leta 1953 v Mariboru. Tudi kasneje sva se občasno srečevala. Kot zanimivost naj povem, da sva se naključno srečala v šestdesetih letih v Gradcu, kjer je iskala podatke in gradivo za svojo doktorsko nalogo. Takrat je Štefka že delala doktorat, o čemer mi je pripovedovala na najini skupni poti domov. Pogosto je odhajala na Koroško, saj se je v doktorski disertaciji ukvarjala s koroškima slikarjema Straussoma. Po opravljenem doktoratu je ponovno službovala v Beogradu, in sicer v Muzeju sodobne umetnosti. Po vrnitvi na Ptuj je bila kratek čas direktorica Pokrajinskega muzeja Ptuj, kjer je bila do upokojitve leta 1980 tudi zaposlena. Z velikim navdušenjem je razlagala o zbiranju primerkov etnografske dediščine in v grajski žitnici tudi uredila vinarsko in etnografsko muzejsko zbirko. Ker je ta zbirka v kasnejših letih propadla, jo je to zelo prizadelo.

Po upokojitvi je stanovala na Ptujju v Miklošičevi ulici. Z ženo sva jo večkrat obiskovala in ne morem pozabiti navdušenja, ko nama je vedno znova razkazovala svojo zbirko umetnin, ki jih je prinesla iz tujine in domovine. Po nastopu hude bolezni sva jo z ženo večkrat obiskovala na Golniku, v Ljubljani in tudi doma; vse do takrat, ko je zadnjič odšla na Golnik in se na Ptuj ni več vrnila živa. Pokopana je na novem ptujskem pokopališču.

Štefka Cobelj je bila do naše družine vedno izredno prijazna, velikokrat je prihajala k nam na obisk, ker je, kot je sama dejala, pogrešala dobro družbo. Pogovarjali smo se o različnih temah, vendar pa so osrednja tema pogovorov ostajala njena potovanja po svetu ter spoznanja, ki si jih je pridobila. Štefka je aktivno obvladala kar pet ali šest tujih jezikov.

Njeno strokovno delo na Ptujju je bilo polno udarcev, ki so jo zelo prizadeli. Tako že prej omenjena zbirka v grajski žitnici, kot tudi to, da je pogorel muzej na Vinarskem trgu. Poskušala je sicer ugotoviti, zakaj je do požara prišlo, vendar koliko vem, ji razloga nikoli ni uspelo izvedeti. Spominjam se njenih večkrat izrečenih besed: «Prijatelja lahko vedno najdemo, sovražnika pa težko, saj je skrit.»

Štefka je bila vedno izjemno narodno zavedna, ponosna, da je Slovenka in bila vedno Slovenka in najprej Slovenka.

prim. dr. Jože Neudauer

TRI ZGODBE O ŠTEFKI

Ne bom pisala o dr. Štefki Cobelj in njenem profesionalnem delu, saj bodo to opravili in ovrednotili drugi. Nisva si bili blizu. Naš dom je obiskovala bodisi po naključju ali ko me je potrebovala. Že močno zaznamovana z boleznijo me je nekoč povabila k sebi na dom. Pokazala mi je svoj arhiv in mi povedala, da bo svojo zapuščino dala v Maribor. Morda je želela, da bi ji ugovarjala in jo prepričevala, da bi mi lahko povedala vse tisto ... Nisem ji ugovarjala, saj nisem želela slišati. Raje se je bom spominjala po anekdotah, ki so naju vezale.

PRIHOD NA PTUJ

Moja sestra Lizika je imela sodelavko Jožico. Tu in tam sem zašla v družbo Merkurjevih trgovk. In kakor pogovor pač navrže razne teme, včasih služba, malce dnevnega politiziranja in obvezno seveda družina. Tako je Jožico včasih kdo vprašal: »Kaj pa sestra Štefka?«

Počasi sem izvedela, da je sestra Štefka v Beogradu, da je bila v času druge svetovne vojne v partizanih, da je doktorica znanosti, da je njena mama sestrična Stanka Vraza, da dela v enem izmed beograjskih muzejev, pripravlja razstave, piše, predava, veliko potuje po svetu, v Afriko, Ameriko, Vzhodno Evropo, skratka, svetovljanka, da je včasih malce nekonvencionalna in piše da se Cobelj.

V arhivu smo spremljali sosede v muzeju, ki so zašli v krizo iskanja primernega ravnatelja. V ptujskem političnem vrhu so začeli resno iskati osebo, ki bi bila dovolj močna osebnost, da bi ptujski muzejski voz, ki ni bil v zavidljivem položaju, potegnil iz blata. In v kuluarjih se je začelo pojavljati ime Cobelj. Govorice so bile vse glasnejše in nazadnje se je izkazalo, da se resnično pogovarjajo o Jožičini sestri, ki pa sem jo iz pripovedovanja »že dobro« poznala.

Bilo je lepo nedeljsko jutro in eden tistih redkih dni, ko lahko poležiš nekoliko dlje, ko te budilka ne spomni, da moraš ..., pa še najini trije naraščajniki se niso ugnezdili k nama v posteljo na obvezno nedeljsko razvajanje. Ta lep jutranji mir je prekinil hišni zvonec.

Mož je zabentil: «Ja, temu pa se je sigurno sinoči velb na peči podrl, da že sedaj okrog straši!» Pri nas smo bili sicer navajeni, da zahajajo ljudje v hišo ob vseh najbolj nemogočih urah, saj smo imeli lončarsko in pečarsko obrt. Toda ob nedeljah so prišli običajno šele po osmi maši.

Na hitro sem si nekaj oblekla in šla odpret jutranjemu obiskovalcu. Pred vrati je stala visoka ženska. Izgledala je, kakor da je prišla z dopusta nekje na morju, njena polt je bila od sonca lepo zagorela. Elegantna, popotniško športno oblečena, kratki lasje, očala, preko ramena bisaga, v roki kovček.

»Dobro jutro.« Nonšalantno je navrgla: »Upam, da vas nisem zbudila.« Moja še neprebujena in skuštrana prikazen in dobro vidna slaba volja na obrazu sta pričali o nasprotnem. Tudi če bi lahko, nisem prišla do besede, saj je v isti sapi nadaljevala: »Veste, pravkar sem pripotovala na Ptuj in iščem svojo sestro Jožico, ki se je preselila nekam sem na Breg. Videla sem, da imate pri vas telefon. Telefonska žica gre od omarice do vaše hiše. Ali mi dovolite, da bi od vas poklicala sestro?« »Dobro jutro, gospa Cobelj,« sem jo s smehom pozdravila. Iz raznih prigod in zgodb o njeni iznajdljivosti, načinih popotovanj, sklepanju poznanstev in prijateljstev se mi je zdelo samo po sebi umevno, da je to lahko samo ona, Jožičina sestra Štefka. »Uhaa!« Mislím, da sem jo prvič in zadnjič videla presenečeno in

za nekaj sekund brez besed. Obe sva se nato prisrčno nasmejali, se pozdravili in rokovali, pri čemer sem opazila njen poškodovani kazalec in lep nakit, ki ga je nosila.

Sledilo je tisto obvezno, kako ste vedeli, kaj je naključje, karma, da zaideš prav v hišo, kjer te nekdo pozna. Povabila sem jo na kavo in Milan je pripravil na verandi zajtrk ter spoznal najino zanimivo gostjo. Nisva opletali z vljudnostnimi floskulami, pogovarjali sva se kot stari znanki, saj je ona zame to v resnici že bila. Zanimivo in brez šopirjenja je pripovedovala o svojem delu, tu in tam je kakšna beseda imela še srbski naglas. Obe sva tisto jutro vedeli, da pogovor o muzeju ne bi bil primerna tema, zato je nisva niti načenjali.

Tako sem spoznala mojo staro – novo znanko, dr. Štefko Cobelj, ki je tisti dan prišla službovat na Ptuj.

DELOHOLIK

Nova direktorica, nova metla! Ta rek je povsem veljal za dr. Štefko Cobelj. Od sodelavcev je zahtevala mnogo, saj je bila sama pravi deloholik. Nekoč mi je rekla: »Etnograf mora biti prisoten povsod, vedeti mora vse, kaj se dogaja v njegovi okolici, sproti mora spremljati spremembe in vsak dan mora prinesiti en predmet v muzej.« Tega načela se je držala tudi sama.

Neko nedeljo sem zgodaj zjutraj peljala moža v Haloze na lov. Peljala sva se od Vidma na »Pohejevo« proti lovski koči. Cesta je ozka in mož je predlagal, naj na nepreglednih ovinkih raje opozorilno pohupam. »Daj no, daj,« sem rekla, »kateri idiot pa se še vozi tako zgodaj po Halozah razen mene in tebe?« Nisem še povedala do konca, ko je skoraj počilo. Iz nasprotne smeri se je pripeljala Štefka Cobelj. Le zakaj nisem bila presenečena? Ustavili sva se, se pozdravili, kakor da je povsem normalno, da se srečava ob petih zjutraj v Halozah. Poklepetali sva prav po babje, to in ono o delu in njenem zbiranju predmetov, ki jih potrebuje za projekt žitnica, in nasploh kako haloško gradivo propada in bi ga bilo potrebno čim prej zbrati. Ker se je že prej z lastniki dogovorila, da bo gradivo odpeljala, je to storila danes. Zakaj tako zgodaj, ker ima popoldne še vsaj pet drugih pomembnih zadev. Na kmetijo je treba zgodaj, da kmeta ne motiš, saj ima potem delo v hlevu pri živini. Poslovili sva se in njen spaček, do vrha naložen z lesenimi predmeti, okni, lonci in orodjem, je počasi odškripal za naslednji ovinek.

Moja boljša polovica, ki ga je že skoraj minilo potrpljenje, je seveda pikro pripomnil: »No, vidiš, pa so taki, ki se tako zgodaj klatijo po Halozah in pri tem celo delajo!« Moja obramba je bila, da Štefke pač ne moreš prištevati med »navadne kulturniške smrtnike« in da njena jutranja haloška ekspedicija dokazuje, da kulturniki delamo.

Otvoritvena slovesnost žitnice je bila za tiste čase na Ptujju dogodek. Karizmatična osebnost, kakršna je Štefka zagotovo bila, je znala s politiki, z mediji, nastopajočimi, nikoli ni pozabila na družino, bila je povsod. Šele takrat sem dojela, koliko gradiva je bilo potrebno zbrati, da je nastal muzej, ki ga je takrat (žal le za kratek čas) dobil Ptuj.

PRIPELJALA SEM GOSTE

Ptuj je vsako leto pripravil slikarsko kolonijo na Borlu. Vsa leta poprej je priprava kolonije bila v rokah znane Ptujčanke Mire Brus. Po prihodu Cobljeve na Ptuj pa je delo prevzel muzej. Slikarska kolonija je imela dolgoletno tradicijo in je slovela po svoji gostoljubnosti, dobri izvedbi in slikarji so se je radi udeleževali.

V našo lončarsko hišo so pogosto prihajali umetniki. Gospa Vera Simonič je bila kiparka, njena hči je bila zdravnica, dr. Nada Pavličev iz Vičave. Simoničeva je v žganje včasih prinesla keramične skulpture. Tudi njena vnukinja, ki živi v Beogradu, Lili Blumenau, je umetnica, slikarka in je pri nas pogosto ustvarjala svojo keramiko. Tisto leto je Cobljeva povabila v goste tudi Lili, ki jo je poznala še iz Beograda. Ko sva z Milanom nek večer nesla Lili nekaj stvari na Borl, sva spoznala tudi druge udeležence kolonije. Številni novi obrazi, med njimi je bil tudi nek Američan z ženo.

Nekaj dni zatem se je popoldne na dvorišču ustavil Štefkin avto. Prišla je v kuhinjo in rekla: »Pripeljala sem vam goste. Borlska kolonija je končana, moja dva Američana pa bi želela ostati tukaj še nekaj časa, moja garsonjera je premajhna za tri. Vem, da ste odprta hiša in da imate kako sobo.« Pogledala me je in rekla: »Vzemi ju pod streho za nekaj dni.«

»Kdaj pa bosta prišla,« je vprašal Milan. Njegovo vprašanje je bilo namenjeno meni in je pomenilo: potrebno bo pripraviti sobo, preobleči posteljnino in se sploh pripraviti na obisk.

»Ja, kar s seboj sem ju pripeljala, tukaj sta, v avtu.« Ko je Loyda in Vanjo pripeljala v hišo, jima je na hitro razložila, da je njun problem rešen, saj bo Marija poskrbela zanj. Še dobro, da sva ju z možem nekaj dni prej spoznala na Borlu, da smo lažje prebrodili tistih prvih pet minut.

Loyd Nick v ameriškem slikarstvu ni neznano ime. Njegovi predniki so izvirali iz Makedonije. Ko je dedek prišel v Ameriko, so mu ime Nikolovski skrajšali na Nick. Loyd je svojo ženo srečal na neki koloniji v Bolgariji, saj je bila Vanja profesorica angleščine in prevajalka. Živela sta v zvezni državi Severni Karolini, kjer je Lloyd predaval na umetnostni akademiji, kasneje pa sta se preselila v Atlanto.

Če sem ob prvem trenutku kar zledenela ob pomisli na delo, ki me čaka z gosti v hiši, se je kasneje izkazalo, da sta bila Vanja in Loyd najbolj nezahtevna in preprosta gosta, kar si jih lahko gostitelj želi. V Sloveniji sta ostala še tri tedne. Da sta lahko potovala in da je Loyd v okolici lahko slikal, sem ga naučila voziti celo fička.

Po tistem letu sta nas obiskala še nekajkrat. Spomin na Loyda je slika haloške pokrajine s cerkvico Sv. Ane, ki je nastala na borlski koloniji. Skoraj vedno, ko gledam sliko, mi gre na smeh, saj se spomnim, kako nam je dr. Štefka Cobelj »pripeljala gosta«.

Marija Hernja Masten

4 Foto: Štefka Cobelj s prijateljico Irene Sliwinsky z Dunaja v svojem stanovanju na Ptujju v 80. letih 20. stoletja (hrani Jožica Černezel).

ŠTEFKA COBELJ IN BAROČNI SLIKARJI STRAUSSI

Dr. Štefko Cobelj sem prvič srečal v Beogradu, v Galeriji sodobne likovne umetnosti, kjer je bila zaposlena kot kustosinja umetnostne zgodovine. Že tedaj sva sklenila prijazno sodelovanje in posredovanje pomembnih likovnih razstav iz Beograda za našo galerijo. Ena pomembnejših, ki jo je vredno omeniti, je bila razstava slik akademskega slikarja Moše Pijade.

Zaradi projekta baročne delavnice Straussov se je dr. Cobljeva za nekaj časa preselila v Slovenj Gradec. Povsem zaradi praktičnih razlogov, da je lahko dnevno prihajala v galerijo in skupaj z nami zastavila program njenega raziskovalnega dela. Ker je imela skromne življenjske navade, je bila hvaležna, da smo ji namesto v hotelu našli bivalno sobo pri družini Gečevih, blizu mestnega središča.

Naj omenim, da smo dr. Štefki Cobelj namenili vso potrebno pomoč in asistenco zaposlenih v galeriji in tudi osebno sem bil udeležen pri iskanju Straussovih slik po terenu, predvsem v severnem delu Slovenije, po Avstrijski Koroški in avstrijsko štajerski krajini. Težava je bila v tem, da avtorica razstave ni imela osebnega vozila in tudi ne kompletnega seznama, kje se nahajajo lastniki slik, zato smo obiskali kar nekaj krajev, sakralnih objektov in župnišč brez uspeha. Drugi problem je bil, da mnoge slike niso bile signirane, tudi zadaj na hrbtni strani ni bilo nikakršnih podatkov. Pri tem naj omenim, da je dr. Cobljeva še zadnji trenutek pred otvoritvijo izločila nekatere krajinske slike iz celjskega okolja, ker ni bila prepričana, da so res delo slikarja Straussa.

Po mojem mnenju se je dr. Štefka Cobelj izkazala kot izredna strokovnjakinja za ugotavljanje Straussove identitete. To definicijo je možno ugotavljati le v primerjavi z drugimi baročnimi mojstri na Slovenskem, po stilni zasnovi, barvnem registru in kompoziciji. Slike Straussov so se razlikovale tudi po tem, da niso ustvarjali samo sakralnih podob, temveč tudi portrete znanih osebnosti, tihožitja in krajine. Težava je bila tudi ta, da so bile skoraj vse slike v poškodovanem stanju in so morale pred otvoritvijo razstave v Slovenj Gradcu v restavratorski delavnici v Mariboru in na Dunaju.

Obsežno retrospektivno razstavo baročnih mojstrov Straussov v naši galeriji smo tako slovesno odprli leta 1963; imela je izreden odmev v medijih in javnih občilih, tiskan pa je bil tudi prezenten katalog v slovenskem in nemškem jeziku.

Ob zaključku naj omenim, da si je Štefka Cobelj s svojim izrednim strokovnim znanjem, prizadevnostjo, vztrajnostjo, delovno disciplino in pozitivno energijo pridobila doktorski naziv.

Karel Pečko

DR. ŠTEFKO COBELJ SEM SPOZNALA

... v Beogradu. Prišla je na enega izmed večerov, kjer smo se srečevali Slovenke in Slovenci zaposleni v Beogradu, in takoj sva se spoprijateljili. Spoznala me je z diplomatom Debenjakom, ki je bil doma iz Cirkovc na Dravskem polju, njegovo družino in nato še z vrsto drugih zanimivih ljudi. Ker imam rada umetnost, sem šla večkrat k njej v Muzej sodobne umetnosti na Ušću Save in si ogledovala slike. Pokazala pa mi je tudi svoje zanimive zbirke kipcev in slik, ki jih je imela v svojem stanovanju na Novem Beogradu. Nato sva se srečali pozneje, ko se je vrnila v Slovenijo in postala direktorica muzeja na Ptuju. Spomnim se, da je delala z veliko vnemo in naredila iz grajske žitnice prečudovit muzej, ki ga imam vedno pred očmi, ko se bližam Ptuju, še posebej pa Ptujskemu gradu. Pozneje sem slišala, da se je tam pojavila »goba« in da so zaradi tega morali žitnico kot muzej zapreti, vendar tega nisem nikoli razumela. Mislim, da je bila njena huda bolezen posledica strašne bolečine, da je projekt, v katerega je vložila toliko energije, propadel.

Večkrat me je povabila na razstave v ptujski muzej, ki se jih rada spominjam in ki so se mi vedno zdele nekaj posebnega, nekaj popolnoma novega. Bila je mednarodno znana in imela je veliko prijateljev med umetniki in znanstveniki v tujini.

Nisva se redno srečevali, celo vikali sva se, vendar sva negovali najin odnos na ta način, da sva se redno obveščali o dogodkih, ki sva jih pripravljali, in te dogodke tudi vzajemno obiskovali. Občudovala sem njeno delo in še posebej zgodbe, ki mi jih je pripovedovala o svojem delu in potovanjih po svetu. Večkrat se spomnim humorističnih pripovedi o tem, kako je delala drugi magisterij iz etnologije, lazila po srbskih hribih in iskala »narodno blago«. Povedala mi je, kako so jo navadno moški, ki so jo spremljali, zaradi naglega koraka, ki ga je imela, komaj dohitevali, in spomnim se verza iz daljše pesmi neke pripovedi, kako je srbskega kmeta zapustila žena, ki je s seboj vzela tudi vedro, polno svinjske masti. Izgubo svoje žene je opisal v dolgi poemi, v zadnjem verzu pa pravi: »Ali nije, nije meni do kante masti nego što mi život upropasti«.

Spomnim se tudi njenih pripovedi o šolanju v diplomatski akademiji v Beogradu in njenih zanimivih pripovedi o ljudeh, ki jih je tam spoznala. Bila je vedno zelo kritična do vsega, izjemno pokončna in poštena dama. Zanimive so bile tudi njene zgodbe s potovanj po svetu, najbolj so mi ostale v spominu tiste s potovanj po arabskem svetu; bolj ko razmišljam o njej, bolj se mi zdi, da je bila ena izmed najbolj izobraženih ljudi, kar sem jih v svojem življenju srečala.

Izjemno sem se razveselila monografije Industrijski Majšperk, v kateri je tako imenitno opisala življenje te majhne vasi, v bližini katere sem se rodila in v kateri je moj oče delal kot ključavničar in tudi pel v opereti Pri belem konjičku. Ta fotografija je objavljena v njeni knjigi, ki jo čuvam kot drag spomin na svojega očeta.

Ko sem pred nekaj dnevi pospravljala in urejala svojo dokumentacijo, ker pripravljamo na IEDC – Poslovni šoli Bled razstavo dokumentov ob 26. obletnici šole, sem naletela na majhen koledarček zelene barve iz leta 1989. Ne vem, kako je zašel med moje dokumente, toda zdi se mi, da mi ga je Štefka izročila na Golniku, kjer je preživela večji del zadnjih nekaj mesecev svojega življenja. Takrat sem ji stala ob strani, tako kot drugi njeni prijatelji, ki jih je imela veliko in to sem šele takrat opazila. V koledarju na kratko opisuje vsak dan, ki ga je preživela v bolnici v Ljubljani, na Golniku ali v krajših pavzah doma od 5. januarja pa do 20. aprila. Iz opazovanja vidim, kako je fizično trpela, vendar ostala vse do konca pokončna in trdna v sebi. S hvaležnostjo omenja zdravnike, ki so se ji posvečali in jo obiskovali, kot npr. dr. Neudauer, dr. Furlanova in drugi, največkrat govori o svojih prijateljicah v Celjskem muzeju in sorodnici Jožici, ki jo omenja skorajda vsak dan. V tistih dneh sem Štefko zaradi bližine Golnika svojemu domu velikokrat obiskala in ji, kadar je nisem mogla obiskati, telefonirala in jo včasih odpeljala k sebi domov. Zadnje dni je prosila Jožico, da ji prinese nekaj drobnih predmetov od doma, ki mi jih je podarila v spomin. Vedela je, da odhaja, želela si je, da bi se je tudi po tem spominjala.

Dr. Štefka Cobelj je bila prva oseba v mojem življenju, ki sem jo spremljala pri njenem zadnjem odhodu. Odšla je pokončno, tako pokončno, kot je tudi živela. Njena ostrina duha jo je spremljala ves čas in znala je do konca uživati vsak trenutek, ki jo je bogatil. Ko sem jo pripeljala k sebi domov na kosilo, me je prosila, če ji po kosilu zavrtim Verdijevo Traviato. Legla je na kavč in jo poslušala. In ko je melodija izzvenela, me je prosila, da jo odpeljem nazaj v bolnišnico.

Upam, da se ji bo mesto Ptuj oddolžilo za njeno delo s pozornostjo, kot je na primer poimenovanje ulice po njej ali pa vsaj namestitev plošče, ki bi obeležila kraj, kjer je živela in ustvarjala.

prof. dr. Danica Purg

SPOMINI NA SREČANJA IN SODELOVANJA Z DR. ŠTEFKO COBELJ

Bilo je v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko so jo imenovali za ravnateljico ptujskega muzeja. Ozadja za zamenjavo nisem poznal, vendar sem zanjo že slišal od njenega brata Mira, ki je bil zaposlen v vinarstvu na Ptujju.

Njen prihod na Ptuj je sovpadal z intenzivno zamenjavo kletne lesene posode v vseh večjih kletih na Ptujju. Dogajanje seveda ni moglo biti neopaženo, zato je ravnateljica prišla k nam na razgovor o ohranitvi za vino sicer neustreznih sodov in namestitvi v kleti grajske žitnice, kjer je muzej v zgornjih prostorih že urejal in postavljajl izvirne domačije iz Dravskega in Ptujškega polja, Haloz ter Slovenskih goric.

V kleti žitnice je bilo na voljo okoli 1.600 m² prostora. Večji del kleti naj bi napolnili s sodi ležaki – tako smo imenovali sode, ki so bili nameščeni v naših kletih in se niso premikali. Sodi so bili večinoma veličine od 10 do 20 tisoč litrov. Sode smo z našo delovno silo (sodarji in kletarji) brezplačno ponovno sestavili v muzeju. Glavna atrakcija v kleti je bil seveda sod št. 1, ki je sprejel kar 37.500 litrov vina. Dogovorili smo se tudi, da bomo del naših arhivskih vin prenesli v načrtovano rimsko gostišče v kleti žitnice.

Žal so znani dogodki o požigu vsega, kar smo gospe Cobljevi pomagali brezplačno postaviti. Uničena je bila celotna vinarska zbirka skupaj z že postavljenimi etnografskimi zbirkami v zgornjih prostorih. Vandalsko delo so takoj po njeni zamenjavi opravili vodilni ljudje v muzeju s pretvezo, da se je na sode naselila nevarna lesna goba, ki naj bi bila nevarna tudi za grajske zidove. V spominu imam, da se je to zgodilo poleti leta 1981. Ko sem se vrnil s počitnic, mi je žalostno novico prišla sporočit prav gospa Cobelj. Ker je bil požig, ki so ga izvedli ptujski gasilci, opravljen na današnjem parkirišču in so zanj dali soglasje tudi organi občine, se ni dalo veliko narediti.

Gospe Cobljevi smo na pomoč priskočili tako, da smo ji zaupali organizacijo in postavitev prostorov za vinsko pokušino v ptujski kleti in postavitev ter ureditev vinarskega muzeja na prostem. Starejši Ptujčani vedo, da smo uredili prostor med ptujsko kletjo in minoritskim samostanom za postavitev domačije iz časov Napoleona iz Ptujške Gore. Gospa Cobelj je podarila lastno pohištvo, vrnjeno iz Beograda. Ob hiši smo uredili tipičen kuhinjski vrt, značilen za te kraje, ostali del prostora, ki je meril okoli 30 arov, pa opremili s sodi ležaki in brajdami. Namestili smo tudi največjo leseno prešo na Slovenskem z Mestnega Vrha (Elsbacher). Nadstrešek nad prešo in hišo smo pokrili s slamo. Tako je nastal Bakhusov trg, mesto druženja Ptujčanov in turistov.

V Podlehniku – na Gorci – je urejala muzej, posvečen spominu na viničarje, na kar smo bili še posebej ponosni. V Zavrču smo na Turškem Vrhu po njenih zamislih poiskali razpadel spomenik, postavljen po legendi v spomin umrli babici turškega vojskovodja, ko so se Turki po porazu pred Dunajem vračali v svojo domovino. Žal so postavitvi nasprotovali domači akterji takratne krajevne skupnosti, zato do realizacije ni prišlo.

Dr. Štefka Cobelj je bila kot velika strokovnjakinja za etnografijo enkratna in nenadomestljiva osebnost. Tudi ptujskemu kurentovanju je pomagala dati novo vsebino. Z njo sem nekaj let sodeloval v odboru za izvedbo vsakoletnega kurentovanja. Bila je neizprosna pri etnografskih izvirnostih. Tako je tudi ta prireditev postopoma prehajala iz čistega amaterizma v bolj profesionalno obliko.

Za vsa dela, ki jih je opravila za našo klet in predvsem za ohranitev naše skupne kulturne dediščine, smo ji dali skromno plačilo in prehrano v naši menzi. Še danes ne razumem, da je takšen um, kot je bila naša rojakinja dr. Cobljeva, ostal bolj prezrt kot ne.

Še zadnje dejanje, da bi se izbrisalo njeno delo, je bila požgana domačija na Bakhusovem trgu. Štirinajst dni po hiši je zgorela tudi nadstrešnica nad največjo prešo na Slovenskem.

Največja napaka dr. Cobljeve je bila verjetno ta, da je bila preveč delovna. Bila je moja sodelavka in prijateljica, zato jo ohranjam v lepem spominu.

Jani Gönc

SREČA, DA SEM JO SREČALA

Pogosto me je zaneslo v stavbo nasproti blagovnice k moji najboljši prijateljici Miji, profesorici Urbasovi. Ob vstopu v sobo – presenečenje – neznanka ob mizi. Ko se je ozrla, me je spreletelo: »Saj to gospo pa poznam, morebiti se me le ne bo spomnila!« Še preden naju je Mija predstavila, pa je gospa dejala: »S to vsiljivko se pa že poznavam!« (Ojoj, Miji moram to kasneje pojasniti!) »Ja, bila sem res vsiljiva, se opravičujem.« »No, je že dobro, tako vnetih in vztrajnih obiskovalk razstav smo lahko le veseli!«

Spomnim se, bilo je v Mariboru. Zdi se mi, da v razstavišču Rotovž pred odprtjem razstave umetnin sodobne umetnosti iz Beograda. Moški, ki je bil v prostoru ob odprtih vratih, mi ni dovolil ogleda razstave. »Kdo pa je tukaj šef?« sem vprašala. »Stroga gospa,« mi je odgovoril. »K njej grem,« sem vztrajala, »ko bo razstava odprta, ne bom mogla priti, sem iz Ptuja in ...« Tedaj se je iz ozadja oglasila gospa in pomirjujoče rekla: »No, ker ste iz Ptuja, jaz pa sem iz ptujske okolice, si le oglejte razstavo.« Bila je dr. Štefka Cobelj. Nato je nadaljevala: »Ali tudi slikate, ko ste tako vneta obiskovalka razstav?« »Poučujem likovno vzgojo in prav je, da spremljam likovno ustvarjalnost na razstavah.« Prijateljica Mija je pripomnila: »Ne bodi tako skromna, povej, da tudi slikaš.«

Štefka Cobelj je takoj želela vedeti, kdo vse še slika na Ptujskem in se seznaniti z imeni likovnih ustvarjalcev iz našega območja. Poslej sva se pogosto videvali, ponavadi pri Miji, s katero sta bili sosedki. Kaj kmalu pa sta se obe oglasili pri meni in Štefka Cobelj si je ogledala moje slike. Napotila sem jo tudi k mojim kolegicam in kolegom iz Likovne sekcije DPD Svoboda Ptuj. Marca leta 1977 je že organizirala razstavo Likovna prizadevanja Ormožank in Ptujčank, maja leta 1978 pa še razstavo Likovni amaterji Ptuja; obe razstavi sta gostovali v Razstavnem paviljonu Dušana Kvedra v Ptuj.

Nekoč sem bila presenečena, ko je dr. Cobljeva prišla k meni v šolo. Izbrala je likovne izdelke za razstavo Likovno ustvarjanje otrok Beograda in Ptuja, ki je bila marca leta 1978 v Razstavnem paviljonu Dušana Kvedra. Ob ogledu izdelkov sva se navduševali nad spontanim otroškim izražanjem, polnim domišljije in izvirnosti. To naju je še bolj zblížalo. Pregovorila me je, da bi imela samostojno razstavo, sama ne bi imela toliko poguma, kljub likovni izobrazbi, ali pa ravno zato. Že maja leta 1979 je pripravila mojo prvo razstavo v Ptuj, nato pa še leta 1980 v mojem rojstnem kraju ob 200-letnici šole na Kogu. Dalje ne bom naštevala, čeprav sva vseskozi tesno sodelovali, posebej še ob organizaciji slikarskih kolonij, ko sem bila predsednica likovne sekcije, torej tudi organizatorica kolonij.

Dr. Cobljeva je bila pobudnica za slikarsko kolonijo, ki jo je likovna sekcija organizirala ob 60-letnici obstoja DPD Svoboda Ptuj leta 1978 v Majšperku. Tovarno volnenih izdelkov Majšperk je pridobila za pokroviteljstvo kolonije. Ob mentorju, ki ga je vedno poslala Zveza likovnih društev Slovenije, je bila mentorica vsakokrat tudi dr. Cobljeva. Ves čas je spremljala delo naše likovne sekcije in veliko prispevala k izpopolnjevanju članov s strokovnimi predavanji. S prof. Albinom Lugaričem sta izbirala dela za razstave v Ptuj ter za regijske in republiške razstave.

Naklonjenost ljubiteljski kulturi je izpričala s pripravo monografije Ljubiteljski likovniki Ptuja, ki jo je izdala Zveza kulturnih organizacij Ptuj leta 1988. Čeprav nisem bila v organizacijskem odboru, sem ji pomagala pri urejanju gradiva in korekturah. Kasneje me je povabila k sodelovanju še, ko je pripravljala publikacijo Industrijski Majšperk. Tedaj je bila že precej bolna, čeprav tega ni pokazala ali omenila. Večkrat na dan sva prekinili delo. »Saj vidim, da težko sedi, le spočij se na divanu,« mi je rekla. Najprej sem jo prepričevala, da to ni potrebno, toda ko sem opazila, da je šla v kuhinjo počivat, sem vedela, da ona potrebuje počitek. Tako sva ves čas delali toliko, kolikor sva počivali, dokler delo ni bilo končano. Zatem je odšla na Golnik. Ko sem izvedela, da ji moči pojemajo, sem jo želela še enkrat videti, se posloviti od nje. Z Mijo, njeno najboljšo prijateljico, sva se peljali na Golnik. Za vedno mi bo ostala v spominu krhka podoba te, nekoč tako močne, vzdržljive in sposobne gospe, ki je negibno ležala v postelji in komaj premikala ustnice, da je v slovo rekla srečno. Njene ugašajoče oči pa so zrle v daljavo, kamor je tolikokrat odpotovala.

Rozina Šebetič

Slikarska kolonija Gorca 1987 (potekala na Borlu). Na sliki od leve proti desni: Tone Tratnik (Maribor), Danilo Jakovčič (Ljubljana), Vuka Kumar Hiti (Koper), za njo Bojan Lubaj (Kidričevo), Franjo Lah (Maribor), Damjana Škantar (Tržič), Rozina Šebetič (Ptuj), Štefan Horvat (Višnja Gora), Ida Rebula (Domžale), Štefan Bobek (Ravne na Koroškem). Pred njimi desno čepi dr. Štefka Cobelj (hrani Rozina Šebetič).

MOJE DRUŽENJE S ŠTEFKO COBELJ V MOGADIŠU

Moram priznati, da sem bil presenečen, ko sem sprejel dopis, da se pripravlja knjiga o Štefki Cobelj, obenem pa vesel, da bo izšla knjiga o tej spoštovani in cenjeni Slovenki. Priznam tudi, da nisem še nikdar pisal kaj podobnega, še najmanj o dogodkih, ki so odmaknjeni približno 25 let. Vseeno bom poskusil pobrskati po spominu in napisati nekaj o druženju z gospo Cobelj v Mogadišu.

V Mogadiš sem s kolegom prispel novembra leta 1985 kot tehnična pomoč v tovarno usnja in čevljev, ki jo je zgradila in opremila takratna Jugoslavija. Takrat je bila kolonija Jugoslovancev v Somaliji maloštevilna, v Mogadišu nas je bilo samo 15. Bili smo: ambasador Vladimir Kontić s soprogo in dvema sinovoma (soproga Ranka je bila rojena Ptujčanka), bili so Hrvatje, varnostnik s soprogo in sinom ter hišnik s soprogo, oboji Srbi, tako tudi vodja izpostave OZN-a za Somalijo, prvi sekretar in soproga sta bila Črnogorca, uradnik pri OZN-u za begunce s soprogo in dvema hčerkama je bil Srb, ona Angležinja, delegat FAO-ja za Somalijo je bil Hrvat in na koncu še gospa Cobelj, moj kolega in jaz, ki smo bili Slovenci. Družčina je bila zelo pisana in veliko smo se družili tako pri športu, kakor z vsakodnevnimi obiski na ambasadi ali pri katerem izmed nas na domu. Prav gotovo sem k temu druženju veliko pripomogel tudi jaz, glede na mojo odprtost in pripravljenost na komunikacijo, kar je v razmerah, ko si daleč od doma in tujec, zelo pomembno.

Prav zaradi te moje odprtosti so me z ambasade vedno obveščali o morebitnem prihodu kakšne naše ladje v luko ali pa o obisku kakšnega Jugoslovana v Mogadišu. Takšnih dogodkov je bilo kar nekaj, najbolj pa smo se razveselili obiskov ladij, saj smo v srečanjih z našimi mornarji bili deležni povabil na odlične večerje, ki so nas spomnile na dom. Tako so mi sporočili, da prihaja v Mogadiš Slovenka in še doktorica po vrhu. Razveselil sem se te novice, saj sem mislil, da bomo končno imeli svojega zdravnika. Z vespo, ki je bilo najino idealno prevozno sredstvo glede na vremenske razmere, sem se odpeljal v hotel Uruba, kjer je bila nastanjena "tista zdravnica". Ko sem jo poklical iz hotelske recepcije po telefonu, je bila zelo presenečena in vesela, da je slišala slovensko govorico. Predstavil sem se ji in jo povabil na klepet v hotelski bar, po glavi pa so se mi podile misli, le kakšna oseba bo prišla. Čez nekaj trenutkov se je pojavila gospa bele polti z očali, v zelo široki in udobni poletni obleki, ki nikakor ni poudarjala ženskosti, pogledala je naokoli in ker drugega belca ni bilo, je stopila k meni. Tudi sam sem ugotovil, da je to gospa, ki sem jo čakal. Stopil sem proti njej, ji zaželel dobrodošlico ter se predstavil. Spominjam se, da je bila zelo vesela in presenečena, da sem jo prišel poiskat in pozdravit. Še posebej zato, ker je ni še nihče drug poklical, kaj šele obiskal. Povabil sem jo na sok in ob krajšem klepetu sva se drug drugemu predstavila in povedala, kaj je najino delo v tem mestu. Šele takrat sem ji zaupal, da sem mislil, da je zdravnica ne pa doktorica znanosti. Od srca se je nasmejala in upala, da zaradi tega najinega prijateljstva ne bo konec. Povabil sem jo, naj naju obiše v hiši, ki sva jo s kolegom imela v najemu. Ker še ni imela urejenih prevozov, sem se ponudil, da pridem ponjo in jo z vespo odpeljem kamor želi. Bila je navdušena, saj je razmere v Mogadišu poznala še od svojega prvega obiska.

Po vrnitvi sem kolegu povedal o mojem srečanju z gospo Cobljevo, nakar se je seveda od srca nasmejal. Gospa Cobelj je čez nekaj dni pričela z delom v muzeju, tako da smo se srečevali ob koncih tedna, in sicer ob petkih, ko smo imeli prosto – somalijsko nedeljo. Glede na to, da v njeno delo kot laik nisem imel vpogleda, mi je vse oziroma vsem vedno prijazno in strokovno razložila vse, kar nas je pač zanimalo.

Ko sta v Mogadiš za dva meseca prišli moja žena in hči, se ju je še posebej razveselila. Z mojo soprogo sta našli veliko skupnih tem, dobra prijateljica pa je postala tudi s hčerko Nušo, ki je takrat imela 10 let in jo je zanimalo veliko stvari.

Iz pogovorov z gospo Cobljevo sem razbral, da je bila z delodajalci, tj. s somalijsko vlado, kar trd pogajalec, saj je želela, da bi postavitve muzeja bila res kakovostna in v ponos tako domačinom kot njej sami. Ker je imela za postavitve zbirke omejen čas, je nismo preveč obremenjevali, zato smo bili dogovorjeni, da nas pokliče, ko bo imela čas in si želela druženja.

Druženje Jugoslovancev v Mogadišu, 10. 12. 1986. Sedijo od leve proti desni: Jože Tominšek, Štefka Cobelj, Darinka Tominšek, Nuša Tominšek, Ivo Sikura, Sonja Vukičević (hrani Jožica Černezel).

Približeval se je čas našega odhoda domov v Jugoslavijo. Ob zadnjem obisku pri njej v muzeju nam je poklonila nekaj majhnih stvari, ki jih je cenila in verjela, da bodo tudi nam v veselje in v spomin. Bila je skromna, včasih nezaupljiva in nedostopna, vendar širokega duha, znanja in tudi topline. Takšne se je spominjava oba z ženo.

Ko se je vrnila iz Somalije, nas je prišla obiskat v Slovenske Konjice. Takrat sem kar resno zbolel in bil v bolnici, ona pa je ob tej novici prišla na obisk k moji soprogi in jo bodrila, da se bo vse uredilo. Tako je tudi bilo. Mislim, da je bila izredno vesela in srečna, ko je ob obisku pri nas doživela stvari tako, kot smo ji pripovedovali ob našem druženju v Mogadišu. Na obisk se je pripeljala z znamenitim spačkom, mi pa smo takrat živeli še v bloku v Slovenskih Konjicah. Odpeljali smo jo pogledat tudi našo novo hišo, o kateri smo se veliko pogovarjali v Mogadišu. Nekaj časa sta si s soprogo še dopisovali, pozneje pa so se stiki nekako prekinili, verjetno tudi zaradi njene bolezni, o kateri pa nisva vedela nič. O njeni smrti smo izvedeli šele iz časopisa.

Jože Tominšek

Spomini na človeško življenje so različni.
Lepe spomine je vredno ohranjati in negovati.

In temu je posvečena pričujoča monografija.